

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 VASÁRNAP február 7.

37. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kladohivatal 6-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Tavasza a télben

A tavasz előre küldött napsugarai széttolják a tél fehér ku'isszáit és reklámozzák az új évszak programját, ahogy a mozgószínházban előre vetítenek néhány vonzó jelenetet a későbbi műsorból. Teli tüdővel szívjuk be a langyosra szelidült levegőt és fürdünk a napfényben, amely a tél zordonságát kikeleti varázsszal aranyozza be. Tudjuk, hogy a korai kítavaszkodásnak kemény utóttel fizetjük meg az árát, de pillanatnyilag olyan felszabadulást érzünk, mintha sikerült volna kitörnünk az évszakok egymástánjának vaskényszeréből, mintha a tavasz a telet örökre legyőzte volna. Holnap talán már jéggé merevedik utközben az eresztől lecsurgó vízcsöpp és a színészkedő napsugarat viharfelhők börtönzik be, ma azonban tavasz van, remények sugallója, az igazi, a virágfakasztó és gyümölcsértelődő tavasz előfutárja és mi halásak vagyunk a természet iránt minden derűért, amellyel a gondok hófúvásának napjait meg rövidíti.

Azt a vigasztalan téli hangulatot, amely a világpolitikát éveken át megfeküdte, szintén megenyhítette az utóbbi időkben a megértés szellemének fölcillanása. A belpolitikában a demokrácia előnyomulása, a külpolitikában a népek testvéri összekapcsolásának célkitűzése mutatkozott mindenfelé. A béke fanatikusai fölujjongtak, hogy végre elmúlik a gyűlölködéstől zimankós időjárás és megnyílik az emberiség számára a tavaszi termékenység bőségszarujá. Am a harcot kereső nacionalizmus időjósai felállították horoszkópjukat, hogy a felpeszdlő optimizmust lehűtsék. Még nem vált fölöslegessé a fűtőanyag, a tavaszi ragyogás csak látszat és meg kell tenni minden előkészületet a kiújuló tél veszedelmeinek leküzdésére. Nem óvatosságot akarnak hirdetni ezek a meteorológusok, hanem megfagyasztani azt a bizakodást, amely a béke kiépítésének legfőbb erőforrása. Ne örüljünk a napfénynek, mert felhők sűrűsödhetnek a látóhatáron? Ne higgyünk a tavasznak, mert a tél hatalma leigázhatatlan?

A világegyetem törvényeinek szoros rendjébe szorítva futkosunk délibábok után. Nem nyugszunk bele természetünk determináltságának abba az értelmezésébe, hogy hiába minden magasabb törekvésünk, nem tudunk kihatolni az ösztöneink és az univerzum szükségességei által megszabott korlátok közül. Csalódottan húzódunk vissza a futott zobába, ha az idő előtt tavasszá

olvadt tél amitásnak bizonyul. De amíg a nap süt és a tavasz lehellete simogat, szárnyára kap az életkedv és vérünk lüktetésének ritmusát nem zsihasztja a visszatérő tél rémképe. Csüggeden, keserű szájjal vesszük tudomásul, ha a nagy emberi közösség sorsának javítására kikerült eszmék maradéktalan megvalósítása nem sikerül és ideáljaink ragyogása megfakul a gyakorlati lehetőségek porában. De amikor akarunk meglendülni és az akadályok egy részén átröbögünk, nem apasztja inspirációnkat, nem rombolja le hitünket az a luciferi intelem, hogy az elérhetőség határain túlfeszülő célokért lelkesedünk.

Amikor a háboru teléből kijutottunk, állandóan kísértett az utóttel veszedelme és a béke napjának fénykéveit vészjósló felhők tompították. Most, hogy oszladoznak a felhők, a tél szerelmesei összefogtak a tartósnak ígérkező tavasz ellen és mesterségesen próbálnak hőzivatart zudítani a világra, hogy vad szeszvenedélyüket kielégíthessék. A háboru a mult páncélos lovagjai szerint természeti törvény, a béke gyógyíthatatlan ábrándozók játékos álma.

Ne bizzunk a békében és törődjünk bele abba, hogy a népek rendeltetése a háboru? Fordítsunk hátat a tavasznak, mert előbb-utóbb be kell következnie a télnek? Nyolcéves utóttel után talán nem hiú várakozás, hogy a Locarnóban kítavaszkodott béke virágai nem fognak áldozatul esni a fagynak. Hol vagyunk még a nyári aratástól és az őszi behordástól? Ezeknek az évszakoknak is be kell tölteniök hivatásukat, hogy átadhassák helyüket a nyomoruságot ontó télnek, mindazok örömére, akik irtóznak a tavasztól.

Pasics ultimátuma Radicshoz

A miniszterelnök felszólította a közoktatásügyi minisztert, hogy hagyja abba támadásait a radikálisok ellen Spaho beszéde a költségvetési vitában

Beogradból jelentik: A radikális körök Radics István elleni hangulata már ugyszólván általános politikai jelenség, amely napról-napra erősödik. Ezt a kedvezőtlen hangulatot szombaton meglehetősen kiélezte az a hír, hogy Radics dalméciai útján, ahelyett, hogy számolna a radikális párt érzékenységgel, továbbra is olyan kijelentéseket tesz, amelyek a lappangó válságot egyre akutabbá teszik. A radikálisok különösen azon ütköztek meg, hogy a horvát parasztpárt vezére a koronázás kérdésével kapcsolatban legutóbb egész nyíltan hangoztatta, hogy a jelenlegi parlament erre alkalmatlan, a legjobb lesz, ha új választásokat irnak ki. Általában az a benyomásuk a radikálisoknak, hogy Radics szándékosan játszik a tűzzel, tudatosan provokálja a radikálisokat, hogy ezzel bizonyos politikai célt érjen el. Annyi bizonyos, hogy a közoktatásügyi miniszternek sikerült az egész radikális párt haragját magára vonni kényes kijelentéseivel.

A radikális klub ma már egyöntetűen követeli, hogy a játéknak vessenek véget, Radics szüntesse be provokációit és hagyjon fel az illojális viselkedéssel. Pacics miniszterelnök, aki szeretné a válságot és az ezzel járó bizonyalmakat elkerülni, a párt akaratát érvényesítette, amikor szombaton magához kérte Radics Pavlet és közel két óras tanácskozás után, hji szerint, a

sej összefogtak a tartósnak ígérkező tavasz ellen és mesterségesen próbálnak hőzivatart zudítani a világra, hogy vad szeszvenedélyüket kielégíthessék. A háboru a mult páncélos lovagjai szerint természeti törvény, a béke gyógyíthatatlan ábrándozók játékos álma.

Ne bizzunk a békében és törődjünk bele abba, hogy a népek rendeltetése a háboru? Fordítsunk hátat a tavasznak, mert előbb-utóbb be kell következnie a télnek? Nyolcéves utóttel után talán nem hiú várakozás, hogy a Locarnóban kítavaszkodott béke virágai nem fognak áldozatul esni a fagynak. Hol vagyunk még a nyári aratástól és az őszi behordástól? Ezeknek az évszakoknak is be kell tölteniök hivatásukat, hogy átadhassák helyüket a nyomoruságot ontó télnek, mindazok örömére, akik irtóznak a tavasztól.

veset árultak el arról, ami az ülésen történt. Annyit mégis sikerült megtudni, hogy a politikai helyzetről tartott vitában résztvettek Vukicsevics Velja volt közoktatásügyi miniszter, Markovics Lázár volt igazságügyminiszter, Csurkovics Ivan, Jovanovics Ljuba és Ivanevics Pero. Vukicsevics beszédében ismét támadta Radicsot és követelte, a kormány tegye lehetetlenné, hogy Radics a radikális párttal szemben illojálisan viselkedhessék. Jovanovics Ljuba szintén élesen elítélte Radics magatartását és kívánta a helyzet gyors és radikális tisztázását. Ivanevics Pero szövéttette, hogy Radics üldözi a boszniai tisztviselőket, akik pedig az osztrák uralom alatt nagy szolgálatot tettek a nemzeti eszmének. Az ülés este hat óra után ért véget.

A parlament ülése

A parlament szombat délelőtti ülésén Trifkovics Marko elnöklésével folytatta a költségvetési javaslat vitáját.

Napirend előtt Trifkovics Marko elnök bejelentette, hogy a pártvezérekkel való megállapodás értelmében a költségvetés mielőbbi tárgyalása érdekében a parlament elnöksége nem fog válaszolni a költségvetési vita folyamán hozzá intézett kérdésekre. Ezután Jovanovics Ljuba indítványára a parlament elhatározta, hogy a költségvetési vita tartama alatt a parlament üléseit naponta reggel kilenc órakor fogják kezdeni.

A költségvetési vita szónoka Spaho Mehmed, a Davidovics-kormány pénzügyminisztere, a muzulmán-párt vezére volt, aki elsősorban az általános politikai helyzettel foglalkozott. A legutóbbi évben — mondotta — a két legszélsőségesebb politikai párt között megegyezés jött létre, amely azonban nem lehet egészséges, mert a megegyezést kötő pártok közül a megegyezés időpontjában az egyik hatalmon volt, a másik pártnak a vezetői pedig börtönben ültek. Foglalkozott ezután Radics István kijelentéseivel, amelyek szerint az ország választások előtt áll. Kritizálta a pénzügyminiszter politikáját és kifogásolta, hogy a pénzügyi tisztviselők pártemberiek, akiknek nincs meg a szükséges kvalifikációjuk. Helytelenítette, hogy a kormány tagjai nincsenek jelen a költségvetés parlamenti tárgyalásánál. Követelte az önkormányzati választások kiírását. Részletesen foglalkozott a közgazgatási állapotokkal és ismertette a boszniai helyzetet. Boszniába szerinte a legrosszabb tisztviselőket küldik. Kritizálta ezután a költségvetési javaslatot, amelynek kidolgozásánál a takarékoság elvét hangoztatták. Hogyan

leghatározottabb formában kívánta, hogy Radics szüntesse be támadásait és azonnal jöjjon Beogradba. Ennek a megbeszélésnek volt a következménye, hogy Radics Pavle agrárreform miniszter szombaton este sürgősen elutazott Zagrebba, ahová vasárnapra várják Radics István megérkezését.

Az ellenzék hűvösen szemléli a koalíciós pártok küzdelmét és reméli, hogy az ellentéteket ezáltal nem sikerül elsimitani. Olyan verziók is vannak, hogy a Radics-párt a költségvetési vita során cserbenhagyja a radikálisokat és ezzel a büdzsé megszavazása bizonytalanná válik. Ezek a remények persze túlzottak, mert ha a Radics-párt — ami még egyáltalán nem valószínű — valóban hátbatámadja a koalíciót, a radikálisok még mindig számíthatnak arra, hogy valamelyik ellenzéki párt a szavazástól való tartózkodással lehetővé teszi, hogy a maguk 142 szavazatával többséget szerezzenek. Az ellenzék optimistái biztosra veszik, hogy a válság bekövetkezik, vannak viszont olyanok, akik nem hisznek a koalíció közeli felbomlásában.

A radikális klub ülésén újra támadták Radicsot

A radikális klub szombaton délután ülést tartott, melyen újból éles támadások hangoztak el Radics István ellen. Az ülésen résztvevő képviselők az újságírók előtt igen titkolódtak és csak ke-

lehet azonban szó takarékoskodásról — mondotta — amikor a lényegesen alacsonyabb árfolyamu dinár mellett a költségvetés végösszege sokkal kisebb volt, mint ma, amikor a dinár értéke magas. Az egyik oldalon elbocsátják a tisztviselőket, másrészt azonban új osztályokat szerveznek a minisztériumokban. Bírálta a beruházásokat, amelyeket szerinte nem a költségvetésből, hanem kölcsönökből kellene fedezni. Ezután támadta a kormányt a háborús adósságok rendezése körül folytatott politikája miatt, majd hangsúlyozta, hogy a költségvetésben feltüntetett bevételek nem reálisak. Követelte az adók kiegyenlítését. Bejelentette, hogy pártja a javaslat ellen szavaz.

Spahó beszéde után az elnök berekesztette az ülést. A legközelebbi ülés hétfőn reggel kilenc órakor lesz.

Ki a főnök?

Gyárvállalat és főkönyvelő közleharca

Noviszadról jelentik: A Lovrekovics-féle tézsa- és kekszgyár főkönyvelője, Kadosa József és a gyárral társasviszonyban lévő Viktória-malom novisadi érdekeltje között érdekes per folyik, amelyhez mindkét fél a rendőrség segítségét kérte.

A Viktória-malom a vele társasviszonyban lévő kekszgyár ellen vagyoni zárlatot kért, amit a bíróság el is rendelt. A Lovrekovics-csa'ád és a malom elszámolás perében Kardos főkönyvelő a malomra kedvezőtlen vallomást tett, amiért a gyár zárgondoka a múlt év december 31-ikén letiltotta a főkönyvelő fizetését. Kadosa továbbra is bejárta hivatalába, miután csak a törvényes főkönyvelőt ismeri el, de nem dolgozhatott, mert a könyveket elzárták előle.

Jane

Írta: Stella Adorján

Jane-el egy párisi estélyen ismerkedtem meg és most az idő távlatából a történetirő objektivitásával megállapíthatom, hogy Jane volt a legbutább nő mindazon hölgyek között, akikkel eddig találkozni szerencsém volt.

Jane, mint angol neve is mutatja, francia hölgy volt. Nevét, amely eredetileg Jeanne-k iródott és Zsanna-nak hangzott, az angliománia idejében Jane-ra kurtította és Dzsein-nek ejtette. Magam se értem, honnan volt elég esze ehhez a komplikált művelethez. Majmolta ő is a többiekkel, akik most Párisban Alain-nek, Mária-nek és Tony-nak nevezik magukat. A kilencvenes években orosz-irányzat uralkodott a francia fővárosban. Ebben az időben születtek az Olgák és a Serge-k. Jane valamivel később született. Ezért nem hívják most Tatjana-nak.

A társaságban, ahol megismerkedtünk, hatalmas aranyzóke kontyával keltett feltűnést. Az egész nőcske olyan volt, mint egy csillogó ékszer. A ruhája ezüstbrokát, a cipője csupa briliáns. Táncközben sokszor lepattant a lábcsakájáról egy-egy Kohinor.

Az éjfél szünetben Cocea kisasszony, a franciák egyik legjelesebb drámai művésznője pikáns kuplékat énekelt. Ez volt a házigazda legügyesebb trükkje. Igazi csemege. Egy Duse, aki érdekes állapotba jutott mindnetekről dalol. Mindenki el volt ájulva a gyönyörtől.

— Hogy tetszett? — kérdeztem Janetől, akít a véletlen szerencse és a szakállas házigazda mel'ém ültetett.

Fintorgatta aranyos, pisze orrát: — A Montmartre-on sokkal jobban

Január végén aztán Kadosa levelet kapott a zárgendnóktól, hogy többé ne tegye be a lábát a gyárba. Mindamelllett továbbra is bejárta hivatalába és közben bepörölte a gyárat kéthavi fizetése erejéig. A zárgendnok most a rendőrség segítségét kérte, hogy Kadosát akadá-

lyozza meg abban, hogy a gyárba bejárjon, mert el van bocsátva. Kadosa ezzel szemben rendőri asszisztenciát kért arra, hogy bejárhasson hivatalába és a könyveket továbbra is vezethesse. A rendőrség hétfőn fogja kihallgatni a feleket.

Öngyilkosság grafológiai vélemény miatt

Megmérgezte magát egy beográdi diáklány, mert a grafológus megálapította róla, hogy nem lesz híres énekesnő — Bonyod I-mak egy miniszter és egy főpap kézírására adott analízis körül

Az utóbbi időben erősen divatba jött a grafológia, az ember jelenének és jövőjének a kézírásból való megállapítása. A grafológiai vélemény miatt most súlyos konfliktusok keletkeztek s nagy izgalom van Beogradban.

A grafológia kétségtelenül komoly tudomány, nagy népszerűségét azonban korántsem tudományos jellegének köszönheti. A jövőjükre kíváncsi emberek — különösen a nők — úgy zarándokolnak a grafológushoz, mintha csak jósnőhöz mennének és a jövődőlésben való babonás hit mellett még az is izgatja az önkritikát rendszerint teljesen nélkülöző embereket, hogy milyen képességeket fedez fel bennük kézírásuk nyomán a grafológus.

Mindezekből automatikusan következik, hogy a grafológusnak gyakran kényelmetlen a feladata. Az olyan és ehhez hasonló kérdésekre, amikor egy férj felesége kézírásából meg szeretné tudni, hogy megcsalja-e öngysága, a komoly grafológus nem is ad feleletet, de még így is sokszor idéz elő akaratán és önhibáján kívül súlyos lelki konfliktust az analízisban.

Ez történt meg — mint Beogradból jelentik — egy néhány nap óta Beogradban tartózkodó grafológussal. A grafológust, aki bárkinek ad analíziseket, csütörtökön felkereste Gyorgyevics Leposava tizenhat éves lány, a beogradi kereskedelmi akadémiá növendéke és átadva kézírását, azt a kérdést in-

tézte a grafológushoz, hogy van-e tehetősége az énekhez és érdemesnek tartja-e, hogy tovább képeztesse a hangját. Mivel a lány őszinte véleményt kért, a grafológus az írás megvizsgálása után azt a véleményt adta a lánynak, hogy nem lesz belőle híres operanékesnő. A fiatal lányra az az analízis olyan lesújtó hatással volt, hogy öngyilkos lett. Egy napig viaskodott magával, de végül is nem bírta ki a gondolatot, hogy összeomlottak legszebb tervei, amelyekre egész jövőjét építette és ezért pénteken Nebojsina ulica 32. szám alatti lakásán lúgkoldatot ivott. Súlyos sérüléseivel azonnal kórházba szállították, ahol szombat délelőtt, amikor visszanyerte eszméletét, a rendőrség kihallgatta.

A szerencsétlen leány emondta vallomásában, hogy a kedvezőtlen grafológiai vélemény következtében céltalanul látta az életet és ezért követte el az öngyilkosságot. A rendőrség megindította az eljárást a grafológus ellen, akit ezzel egyidejűleg más kellemetlenség is ért.

A grafológusnál megjelent ugyanis a Balkan című beogradi napilap munkatársa és lapja részére több analízist kért kézírások alapján, többek közt egy miniszterről és egy beogradi katolikus főpapról. A grafológus gyanútanul adott véleményt az illetőkről és magálepődött meg a legjobban, amikor másnap elkerülte olvasta analízisét a lapban. A Balkan ugyanis azt írta, hogy

a grafológus kézírás szerint a szóbanforgó miniszterrel megálapítható, hogy hazug, a katolikus főpapban pedig az analízis szerint túlteng az erotikum. A Balkan cikke természetesen óriási feltűnést keltett mindenütt és a beogradi hatóságok is azonnal megindították az eljárást. Ennek során a Balkan munkatársa, aki a cikket írta, vállalta érte a felelősséget és lojálisan beismerte, hogy a sérelmes részt ő toldotta hozzá az analízishez. Ennek ellenére is valószínűleg ki fogják utasítani az ügyben ártatlan grafológust.

Szegény gyerekek kenyérkéje

A szuboticei Zsidó Patronázs Egyesület gyermekbálja

A szuboticei Patronázs Egyesület február tizenharmadikán, szombaton délután fél hat órai kezdettel gyermekjelmezbálat rendez a városi színházban. Lesz jelmezes felvonulás, táncok, sorsolás, gyermekszépségverseny és ezer ötletes mulatság, amit csak egy szellemes rendezőség ki tud találni. A jótékony célu bál tiszta jövedelmét a szegénysorsu gyermekek felruházására fogják fordítani.

Szubotica gazdag város, a pénz és a jólét napja süt le rá. De minden napsütés mellett ott húzódik az árnyék is gyászos uszályként: a nyomor és a szegénység. A gazdag gyerekek, akik még nem kóstolták a gond és a nyomoruság keserű kalácsát, most bálat rendeznek, hogy száz éhes gyerek ne legyen kénytelen korgó gyomorral lefeküdni, ne fázzon, ne éhezzen és tanul tudjon. Ebből a mulatságból ruha szövődik és fehérnemű, mosoly és szeretet. Gyerekek adják a gyerekeknek. És így igazságos is ez: akinek a sors és a születés kegye többet juttatott, az ne feledkezzék meg azokról a szerencsétlenekről, akiknek üres az éléskamrájuk.

adják elő ezeket a dolgokat.

Kezdünk összebarátkozni.

— Maga milyen nemzetiségű?

Megmondtam, de nem értette meg. Három óráig magyaráztam, akkor imnepélyesen felkért, hogy kísérjem haza. Ekkor már tudtam, hogy elvált asszony, egyedül jött el az estélyre és saját bevallása szerint remekül utazkozott.

Megálltunk valahol az Eiffel-torony körül.

— Mikor látom?

— Amikor parancsolja.

— Irja fel a telefonomat, délelőtt mindig otthon vagyok és akkor megbeszéljük, hogy mikor látogat meg. A címemet is írja fel...

Előkotortam egy plajbászt.

— 14. rue Jose Maria de Heredia.

Megakartam mutatni, hogy azért én járatos vagyok a francia irodalomban, ha nem is ismerik Párisban a nemzetiségemet. Lelkesen kiáltottam fel:

— Jose Maria de Heredia? Kedvenc költőm. Jól ismerem...

— Igen? — kérdezte minden érdeklődés nélkül.

— Hogyne — feleltem és hogy tovább fitogtassam a francia irodalomtörténettel való bizalmas ismeretségemet, kénytelen tettem hozzá:

— Sokat foglalkoztam vele. Született 1842-ben, meghalt 1905-ben. Az Akadémiának is tagja volt.

Jane közönyösen jegyezte meg:

— Igen? Lehet, én nem ismerem. Pár hónapja lakom ebben az utcában, azelőtt a rue de Ponthieu-n laktam...

Már ezért az egy mondatért is felhívtam volna. Lassanként összemegkedtünk. Délutánonként együtt táncoltunk, este evittem színházba. Gyönyörű volt, kár, hogy messziről nem látszott rajta a butaság. Minden színházi

előadás ünnep volt számomra. Édes dolgokat mondott.

Egy déután így szólt hozzám:

— Jó, hogy jelentkezett, akarok valamit kérdezni magától.

— Parancsoljon.

— Mondja kérem, maga biztosan tudja, a libának hány lába van, kettő vagy négy??...

Annyira zavarba jöttem, hogy hirtelen magam sem tudtam.

— Kettő... Kettő...

— Mert ezen vitatkoztunk Blanche-al... Én mondtam először, hogy kettő, de ez az ördögös ridikül megtevesztett.

Átnyújtotta az ördögös ridikült. Barna antilop bőrből készült és üveggyöngyökből exotikus, futurista figurák csillogtak rajta. Zöldszemű szárnyas egerek, kétéjjű baglyok és — négyábu libák. Jane természetrajzi tudományát hamar megingatták ezek a rokonszenves torzszülöttek.

— Nem tudhatok semmit, mert még sose voltam faluban. Csak a vendéglőben láttam libát és igaz... képen. De elfelejtettem megolvasni, hogy hány lába van...

Boldogan éltünk. Lassanként rájött, hogy én milyen okos vagyok és ettől kezdve életének minden fontosabb ügyét velem tárgyalta meg.

Egyszer kora délelőtt telefonhoz hívtak. Marle volt, Jane szobalánya.

— A nagyságos asszony kéri, hogy sürgősen tessék idejönni.

— Csak nincs valami baj?

— Nincs semmi, de tessék nagyon sütni.

— Ki van maguknál?

— Senki, csak a házi varrónő, de ő is megy el nemsokára.

Gyorsan kirohantam a José Maria de Heredia utcába. Jane rózsásra gyult

arccal fogadott.

— Miért jött ilyen lassan?

— Nem kaptam taxit. Mi történt?

— Maga miatt nem tud elmonni a varrónő! Annak még egyéb dolga is van.

— ??

— Azért kérttem magát, mert hogy olyan okos. De miért nem jött előbb? Ennek a szegény varrónőnek minden perce drága...

— ??

— Azért hívtam, hogy legyen szíves megmondani, mennyi hatszor harmincöt, maga biztosan tudja. Hat napig dolgozott itt a varrónő harmincöt frank napidíjért és most nem tud elmenni, mert nem bírom kiszámítani, hogy mennyi jár neki. Magában van minden bizalmam... Tessék egy ceruza.

Aránylag elég hamar kiszámítottam a kisasszony járandóságát és ezzel visszaadtam a nyugalmát egy feldult családi otthonnak.

Igy egyre nélkülözhetetlenebb lettem a házában. Vasárnaponként ott ebédeltem, mint meghitt kedves vendég. Egy szép tavaszi vasárnapon nem mehettem el. Hazai jóbarát érkezett, ki kellett menni vele Versailles-ba. Délelőtt tíz órakor felhívtam Jane-t, hogy lemondjam a meghívást. Bekapcsoltak egy beszélgetésbe. Jane csevegett egy hölgyvel, akít »mon chéri«-nek szólított és erősen invitált ebédre.

— Kik lesznek ott? — kérdezte a mon chéri, a biztonság kedvéért.

— Csak egy jóbarátom — felelte Jane — külföldi, de nagyon kedves fiú. De egyre legyél elkészülve...

— No?

— Még ötletemben nem láttam ennél a fiúnál butább teremést

KISEBBSÉGI ÉLET

A nyelvtörvény végrehajtási rendeletei kiadta végre a prágai kormány. A magyar és német pártok már régóta sürgették ezt a rendeletet, hogy véget vessenek az eddigi tarthatatlan helyzetnek úgy a bíróságoknál, mint a politikai hatóságoknál. A kormány azonban nem a kisebbségek kedvéért adta ki olyan sürgősen a végrehajtási rendeletet, hanem a legfelsőbb közigazgatási bíróság utolsó döntésének hatása alatt, amely kedvezőtlen volt a német vidékeken jelentős tömegben lakó esztekre nézve.

A csucsai paktum, amit az erdélyi magyar párt kötött az Avarescu-párttal, az új paktum folytán tárgyalatná, semmissé vált. »A csucsai egyezmény — mondotta Ugron pártelnök — ezek után természetesen érvénytelen. A magyar párt elnöksége azonban megtalálta a módot, hogy a néppárttal a helyzetet tisztázza. A magyar párt semmiesetre sem fogja elfelejteni, hogy a néppárt volt az, amely a magyar érdekek iránt legelőször tanúsított megértést és hogy ez a párt volt az első, amelynek először nyilvánultak meg magyarbarát felfogásai. A néppárt annakidején közel állt a kormány átvételére és ez tette lehetővé a paktum létrehozását. A kormányrautítás azonban nem következett be, tehát a néppárt nem tehet arról, hogy mióta abban a helyzetben, hogy a megújított ügyeket megvalósítsák.

Az új választási egyezménygel nem meglehetően a magyar pártnak az a frakciója, melynek Sándor József képviselő a vezetője. Ez a frakció az új véleményen van, hogy a jelenlegi helyzetben nem volt takikus a kormányval való meggyőzés, mert nagy a valószínűsége annak, hogy a tavaszi választáson az ellenzék jut többségbe, az, amelyet a paktummal most a magyarságra haragítottak. Sándor József képviselő egész nyíltan kifejezte elégedetlenségét, amikor így nyilatkozott: »Nem kell túlságosan örülni, meg kell várni a dolog végét. Augh'esen is ígért és mit tartott be? A papír türelmes.« Az elégedetlenség egyelőre passzív viselkedést tanúsítanak.

A jelöléseket még nem ejtette meg a magyar párt, mert erre nézve még meg akarja hallgatni a vidéki szervezetek vezetőinek véleményét. »A rendelkezésünkre álló helyeket a városi és községi tanácsokban — mondotta Ugron — a politikai szempontok teljes kizárásával fogjuk betölteni. A városi tanácsokban legelőszörban építészeket, kulturmérnököket, elektrotechnikusokat s olyan szakembereket akarunk látni, akik az államháztartás pénzügyi kérdéseiben jártasok. Azután jogászokra van szükségünk és olyan közigazgatási szakemberekre, akik lehetőleg már eddig is részt vettek városaink igazgatásában. Nem maradhat ki egyetlen városi tanácsból sem a kis és nagykereskedőnek, valamint a kis- és nagyiparunk megfelelő méltányos képviselője sem. Eppen úgy helyet kell kapniok a mezőgazdasági érdekkörök képviselőinek, valamint a háztulajdonosok szervezetének is. Az iskolai és egyházi szakemberek jelenlétét a városi tanácsok követendő kulturpolitikája a legelőször követeli. De természetesen készségesen adunk helyet a különböző munkasérdekképviselők képviselőinek is, melyek a politikamentes szociális építő munkában velünk együtt kívánunk részt venni. A jelölések kérdésében a legkisebb tekintettel sem leszünk valómai és felekezeti különbségekre, hanem mindig az arravalósságot, a szakértel-

met fogjuk szem előtt tartani. Ezen az uton el fogunk jutni oda, hogy Kolozsvár város tanácsa folytathassa százados multját, mely Erdély központjává tette és új virágzásnak induljon. Újra és újra csak azt hangsúlyoztatni,

hogy a mi részünkről a tanácsok megalkotásánál a politikai szempontok teljességgel ki vannak zárva, mert mi nem a politikát akarjuk bevinni a városi életbe, hanem konstruktív építő munkát.

A volt román trónörökös vissza akarja vonni lemondását

Károly hajlandó kibékülni Bratianuval

Bécsből jelentik: A Tagespost római jelentés alapján azt a hírt közli, hogy **Károly volt román trónörökös lépéseket tett lemondásának visszavonására.**

Hir szerint Károly két meghi-

zöttjét küldte Bukarestbe és Ferdinánd király beleegyezését kérte ehhez, hogy őt újból trónörökösé proklamálják. Ezzel szemben Károly megígérte, hogy felhagy a Bratianu elleni küzdelemmel

A druzok elfogták Gamelin tábornokot

Atras szultán tavaszi hadjáratra készül

Jeruzsálemből jelentik: Az *Itihad el Arab* című jeruzsálemi újság közli, hogy

a lázadó druzok elfogták Gamelin francia tábornokot, mikor Beiruthba utazott és elhurcolták Djebeldruzba.

Beirutban semmit sem tudnak róla, hogy Gamelin tábornok a dru-

zok fogságába került

Atras szultán tavaszi hadjáratra készül és Hauran területén hadicélokra adót szed. Azt híresztelik, hogy

Atrasz szultán huszezer font sterlingért fegyvereket vásárolt a külföldön

és Transjordaniába csempészi át.

Briand nem vesz részt a Népszövetség márciusi ülésén

Csökkentik a francia megszálló csapatok számát

Párisból jelentik: **Briand** miniszterelnök és **Hoersch** német nagykövet tanácskozásáról azt írja a *Petit Journal*, hogy az eredményes volt, amennyiben francia részről hajlandóság mutatkozik arra, hogy **a Rajna területén lévő francia megszálló csapatok létszámát egy újabb hadosztállyal csökkentik.** Allitólág már elhatározott dolog, hogy visszarendelik a 21. és 26. gyalogezredet, továbbá egy vadászdzandárt.

A lapok azt írják, hogy **Briand nem utazik Genfbe** a március ele-

jén kezdődő rendkívüli népszövetségi ülészekre, amelyen Németország felvételéről lesz szó, hanem Hennessy berni követtel fogja magát képviseltetni. Ami azt illeti, hogy a német birodalmi kormány állandó tagságot kapjon a Népszövetség tanácsában, ennek semmi akadályja, de Franciaország egyidejűleg támogatja Lengyelország és Spanyolország igényét is, hogy ezek az államok is állandó képviselőket kapjanak a népszövetségi tanácsban.

Mit kap az erdélyi magyarság a választói paktumért?

A román kormány szabad nyelvhasználatot biztosít a magyaroknak

Bukarestből jelentik: A *Lupta* részletesen közli az erdélyi magyar párt és a kormány közt létrejött paktum szövegét, melyből kiderül, hogy Bratianuék a következő engedményeket biztosították a magyarságnak:

1) A magyarság szabadon használhatja anyanyelvét az első és másodfokú közigazgatási hatóságoknál és a bíróságoknál. Azokban a városokban, hol a lakosság fele magyar, ez az intézkedés azonnal életbe lép, ahol a magyarság az összlakosság legalább husz százalékát teszi ki, későbbi időpontban hajtják azt végre.

2) A kormány elismeri az egyházak autonómiáját és úgy az egyházakat, mint az iskolákat államsegélyben fogja részesíteni.

3) A vallási törvénytervezetet a magyarság jogos követeléseinek megfelelően módosítják.

4) A kormány biztosítja a magyar színészet és a magyar szövetkezetek önállóságát.

5) A magyar egyházak visszakapják összes elvett gazdasági épületeiket és a területeket.

6) A kormány az aradi és marosvásárhelyi kulturpalotákat, valamint a brassói magyar házat visszaadja a magyarságnak, a kolozsvári magyar zene-konzervatórium főiskolai jellegét biztosítja.

7) Az összes kormányrendeletek ezentul magyar nyelven is meg fognak jelenni.

8) A közjegyző okiratok magyar nyelven is elkészíthetők.

9) Harminc holdon alatti birtokot a kormány nem fog kisajátítani, de ha mégis kénytelen a kisajátítást keresztülvinni, akkor a földet napl áron fogja megvásárolni.

10) Telekkönyvi és perenkönyvi ügyekben a magyar nyelv szabadon használható.

11) A cégtáblák és uccai felirások ezután magyar nyelven is kifüggeszthetők. Ezt a városi tanácsok saját hatáskörükben fogják elvégezni.

12) A kormány elismeri a Királyhágon-tuli református egyházkerületet és megerősíti annak püspökét. Súlyok István.

Magyar a községi választásra né-

ve a két fél így állapodott meg: a törvényhatósági városokban, még ha többségben vannak is a magyar választók, a megválasztottak között többségben kell lenni a románoknak, kivétel csupán Nagyenyed, Szatmár, Kézdivásárhely, Torda, Udvarhely, Gyergyószentmiklós, Csíkszereda és Sepsiszentgyörgy, ahol a tanácsosok többsége magyar lesz. Azokon a helyeken, ahol a románok többségben vannak, az állandó választmányban a románok többségben lesznek, ahol viszont a magyarok vannak többségben, a választmányban is magyarok kell, hogy többségben legyenek. A falusi községekben az iránylagos képviselet elvének kell kidomborodnia a tanácsokban, hangsúlyozva, hogy a magyar többségű községekben a magyar tanácsosok száma többségben lehet. A falusi bírák, ugynevezett primárok lehetnek románok vagy magyarok, ahogy erre vonatkozólag később megállapodás történik. Törvényhatósági városokban, hol magyar választók vannak többségben, ugyanezt írja elő a meggyőzés, tehát ezekben a városokban magyarok is lehetnek polgármesterek.

Adó és hazafiság

Ha megadóztatják a francia gyáripárt — a gyárosok nem szánják az államot

Párisból jelentik: Az északfranciaországi nagyiparosok hazafias felbuzdulásukban tudvalevőleg nemzeti segílyt ajánlottak fel a pénzügyminiszternek és a gyáripárt két legnagyobb érdekképviselője ki is dolgozta az erről szóló javaslatot, amely végeredményében az államkincstárnak kerek tíz milliárd frankot juttatna megfelelő biztosíték mellett és adókönyvitések ellenében.

A terv az volt, hogy a kötelező javaslatot már a napokban átírujtják a pénzügyminiszternek, de időközben az a fordulat történt, hogy a pénzügyi bizottság elvetette Doumer egy javaslatát, amely a gyáripárt kedvező adóterhekkel sújtja és ahelyett a baloldali kartel külön javaslatát terjeszti a kamara elé, mely a gyárosokra súlyos adókat vet ki. Az érdekeit északfranciaországi nagyipar be akarja várni, hogy a kamara törvényerőre emelje a kartel javaslatát, mert ebben az esetben az érdekeltség visszavonja a nemzeti segílyre tett ígértét.

Költözködik

a Népszövetség

Svájcban nagyon drága az élet

Londouból jelentik: A *Morning Post* genfi tudósítója jelenti: Népszövetségi körökben ismét mozgalom van folyamatban, amely arra irányul, hogy a **Nemzetek Szövetsége változtassa meg székhelyét, minthogy a titkárság és az államok képviselőinek többsége a svájci élet drága volta miatt nagyon ohajtja.** Népszövetségi körökben komolyan mérlegelik azt a kezdeményezést, hogy az előkészítő leszerelési értekezletet a svájci határ közelében lévő valamelyik francia városban tartsák meg, **Aix les Bains-t** hozták javaslatba, de **Brüsszel** is szóba került.

A *Daily Telegraph* is azt jelenti Genfből, hogy bizonyos körökben azt javasolják, hogy az előkészítő leszerelési értekezletet és a nemzetközi gazdasági értekezletet Aix les Bainsban, francia területen tartsák meg, minthogy könnyedén a **szovjetdelegátusok is részt vehetnek az üléseken.**

TINTA

Testvéri kalap!

Ruháinkat, melyeket évek óta hordunk, úgy megszokjuk, mint tulajdon testünket.

Kabátunk maga a mellkasunk. Nadrágunk, mely csikjaival halványkék ereinkre emlékeztet, a láb-szárunk. Kalapunk pedig, mely koponyánkat koszoruzza, mint annak szerve, természetes folytatása, nem egyszer összetévesztjük fejünkkel.

Ezért döbbenünk meg valahányszor az utcán egy ismeretlenlennel találkozunk, ki a véletlen kifürkészhetetlen szeszélye folytán pont olyan kalapot visel, mint jó magunk. Ha nyakán a mi fejünket pillantanánk meg, talán nem csodálkoznánk annyira. Gondolkozni kezdünk. A kalapot a gyárban készítik, ezerszámra s így nyilvánvalóan több van belőle, mint fejünk, mely nem gyárban készül, hihetetlenül csak egy példányban forog.

De az idegen már nem idegen többé. Láthatatlan szál fűzi hozzánk. Az emberiség amaz alosztályába tartozik, mely szintén sötétzöld kalapot hord s tárgyilagosságunkat elvesztve hajlandók vagyunk őt kedvezőbb világításban látni, külsejét, képességeit, jellemét enyhébben megítélni. Voltaképp rokon. Atyafi, szegri-vegről.

En az ilyen embert akarva-nem-akarva követem. Ugyanabba a villamosba szállok be. Itt a csapdába került ur, mint aki egérutat keres, még berzenkedni próbál, megszűnő tüni, lehetőleg háttal, hogy tekintetünk ne találkozzék, de a végzet mindig úgy intézi, hogy szembe kerüljön velem. Eleinte feszeng a helyén. Igyekszik adni az elfogulatlant, mintha semmit sem vett volna észre, mintha ez a csip-csup hasonlóság egyáltalán nem vonatkozna rá s szórakozottan elnéz fölöttem, kibámul az ablakon, teteti, hogy újságjába mélyed, de keze remeg s neusokára látom, hogy újságjából föl-fölsandít és nyugtalan tekintete az én kalapomon pihen meg.

Erre — minthogy ebben bizonyos tapasztalatra tettem szert — izgatni kezdem őt. Babrálgatom a kalapom, leveszem fejemről, tet-szelegve nézegetem, aztán hirtelen átmenettel behorpasztom, kihorpasztom, gyűröm, szinte gyötröm, hiszen az enyém s azt tehetek vele, amit akarok. Ő még küzd egy darabig. De nem sokáig. Pár pillanatra mulva egyszerre elveszti lábát alól a talajt, ő is kalapja pere-rechéhez ér, kimondhatatlan izgalommal lekapja s ölébe teszi. Arca ilyenkor buta. Nem tudja, hogy melyik az övé, az amelyik nála van, vagy az, amelyik nálam.

Most következik az utolsó mozzanat, kísérletezésem végcélja. Ajkam megbocsátó mosolyra vonom, mely azt jelenti, hogy mindnyáian gvarlóak vagyunk s kár nagyképszerűsüdjn ebben a rövid, mérőben méradta életben. Szemem máris megráta a jelt, az alig ész-revehető, finom, de határozott jelt, hogy közeledhet hozzám, hogy mel-lemre borulhat, mint a sorstragédiákban a fiú, mikor fölismerte év-tizedekig nem látott nemzójét s hogy egymás mellé helyezve ka-lapjainkat, melyek végtelen térben és időben ilyen szerencsésen találkoznak, végre-valahára kizokog-hatjuk magunkat, mi ketten, test-vérien, egybecsorgatva forrón pa-takzó, viharos örömkönnveinket.

Kosztolányi Dezső

ÁLHIR ROMÁN FORRADALOMRÓL

A Szimplon-express utasai azt a hírt hozták, hogy Temesvár forradalmárok kezébe került

A Szimplon-expresszel Romániából érkező utasok közlése nyomán, szombaton délután az a szenzációs hír terjedt el a Vajdaságban, hogy Temesváron kitört a forradalom és a forradalmárok puccszerűen hatalomra kerültek az egész várost.

A forradalomról elterjedt hírek szenzációját fokozta még az a körülmény, hogy

a forradalmat Károly ex-trónörökös hívei készítették elő, hogy ezáltal lehetővé tegyék az ex-trónörökös számára a Romániába való visszatérést.

A Bácsmegeyi Napló szerkesztősege, amint értesült a fantasztikus hangzó hírekről, nyomban érint-

kezést keresett Temesvárral, telefonösszeköttetést azonban nem sikerült kapni, mert mint kiderült, a még érvényben levő telefonrendelet szerint a vajdasági városok közül csupán Beeskerek folytathat telefonbeszélgetéseket a romániai városokkal. Ezek után beeskerei szerkesztőségünk utján érdeklődünk Temesvárról a hír valódisága felől és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy

a forradalomról szóló hírek teljesen alaptalanok és a városban teljes rend és nyugalom uralkodik.

Az esti órákban a forradalomról elterjedt híreket hivatalosan is megcáfolták Temesvárról.

Az adókiivetés rejtelméi

Magasabbra értékelt adóalap után kedvezőtlen kulcs-számítással megfizethetetlen adóterheket róttak ki a fixfizetéses alkalmazottakra

A negyedosztályú kereseti adókiivetés kiűggesztése — amelyről a Bácsmegeyi Napló közléséből értesült a közönség — az érdekeltektől hivatalkók és más fixfizetéses alkalmazottak körében rendkívüli féltetséget okozott. A cikk megjelenése után a tisztviselők pénteken tömegesen keresték fel a városi adóhivatalt, hogy a közszemlére tett adóalaptrómból megállapítsák, mennyit tesz ki a rájuk kirótt összeg. Az adókönyvek dzsungelében azonban senki sem ismeri ki magát, éppen ezért az adófizetők érdekében

folytatólagosan leközzöljük az 1922. évre megállapított negyedosztályú kereseti adókirovásokat.

ellátva azokkal a magyarázatokkal, a melyek szükségesek ahhoz, hogy a ki-rovást legvégben megállapított állami adóból hogyan lehet kiszámítani azt az összeget, amelyet az adózónak a valóságban fizetnie kell.

Hogyan írták elő az adót?

Ha megvizsgáljuk azt a rendszert, a melyet a pénzügyvizsgálóság az adó-előírásoknál követett, akkor megállapíthatjuk, hogy a pénzügyvizsgálóság mindenben a törvények szerint járt el, de az adózókra lehető legkedvezőtlenebb módon alkalmazta a törvényes rendelkezéseket.

A negyedosztályú kereseti adót a tisztviselők vallomása alapján törvényben előírt progresszív kulcs szerint kell kivetni. Az erre vonatkozó 1875. évi XXIV. törvény cikk, illetve a törvény egyes rendelkezéseit módosító pénzügyi törvények és rendelkezések értelmében nem esik megadóztatás alá a tisztviselők drágasági pótléka és lakbérpótléka, amennyiben nem nagyobb, mint a megfelelő kategóriába tartozó állami tisztviselők pótlékai és adómentes családtagoként napi öt dinár családi pótlék. A betérsztett adóvallomásokban legtöbb tisztviselő nem tüntette ki, hogy fizetésének mely részét élvezi pótlék gyanánt, hanem bejelentették összes jövedelmüket és a pénzügyvizsgálóság adóalapul vette az egész jövedelmet — fizetést és pótlékokat együttevén. Akik nem mulasztották el bejelenteni, hogy jövedelmükből mennyi a pótlék és mennyi a törzsfizetés, azoknál csak akkor vették figyelembe ezt a bejelentést, ha a munkaadó szabályszerű igazolását csatolták a bejelentéshez, amely szerint a bejelentett összeg megfelelő része valóban csak pótlék.

Ha nem mellékeltek a munkaadó igazolványát, az egész pótlékokat a törzsfizetéshez csatolták és megadóztatták.

De nem kapott kegyelmet az sem, aki pontosan bejelentette, mennyi a törzsfizetés és mennyi a pótléka és nem feledkezett meg benyújtani a munka-

adó szükséges igazolványát sem. Ezeket a bejelentéseket szigorúan megvizsgálták abból a szempontból, vajjon nem több-e a bejelentett és kellőképpen igazolt pótlék az állami tisztviselők pótlékainál. Természetesen alig néhány bejelentés állta ki ezt az összehasonlítást. Legtöbb helyen nem stimmelték az adatok, mire

a pótlékoknak a megengedettnél nagyobb részét levonták és megint csak hozzácsapták az adóalapnak számító törzsfizetéshez.

Igy azután a törzsfizetés aránytalanul magasra emelkedett, holott, ha a pótléktöbbletnek csak egy részét számították volna a törzsfizetéshez, akkor a még fennmaradt többlet az emelkedett törzsfizetés után, pótléknak lehetett volna — méltánvossan — tekinteni.

A méltánvosság helyett azonban a rideg paragrafusok diktáltak és végeredményben csaknem mindenkinek megváltoztatták bejelentett vallomását úgy, hogy törzsfizetése sokszorosan emelkedett.

Mindenki ráfizet a koronára

Amikor így megvolt az adóalap, elővették a régi magyar törvényben progresszív alapon megállapított kulcsot. Ez azonban koronaértékre szól. A természetes átszámítási alap ez lett volna: ha 8000 korona után a törvény szerint 260 korona a IV. osztályú kereseti adó, akkor nyolcezer dinár után 260 dinár legyen az adó. Ehelyett a következő átszámítást végezték: 8000 dinár = 32.000 korona, 32.000 korona adója a skála szerint 2600 korona, ez vissza-számítva 650 dinár, tehát

nyolcezer dinár után a kétszázhatvan dinár helyett hatszázötven dinár az állami egyenesadó.

A különbség onnan van, hogy a progresszív kulcs-számításban 3200 korona adója több, mint 8000 korona adójának négyeszerese.

Az adóalap pénzügyvizsgálóságai fel-emelése és az adókulcs ilyenfajta átszámítása minden adózónál váratlanul magasra emelte a kivetett állami egyenesadót. Ehhez az adóterhelhez azonban hozzá kell számítani 35 százalék állami pótdadót, átlag 25% rokkantadót, 15% állami betérsztési adót 265% városi pótdadót és még néhány kisebb adóment, amelyek összesen körülbelül négy-száz százalékot tesznek ki, úgy hogy az állami adó ötszöröse teszi ki az 1922. évre fizetendő IV. osztályú kereseti adót és a hozzátartozó pótdadókat.

Ha hozzávesszük végül, hogy ugyanennyi adó esik 1923-ra, 1924-re és 1925-re (mindaddig, amíg ezekre az évekre ki nem vették az adót, a mostani kivetés alapján kell ezt is fizetni), akkor az 1926 január 1-ig fizetendő IV. osztályú kereseti adó minden egyes alkalmazottnál olyan horribilis összeget tesz ki, amelyről el nem lehet képzel-

ni, hogyan fogják a fixfizetéses alkalmazottak kiegyenlíteni négyévre visszamenőleg.

Abban a kivétési listában, amelynek közlését alább kezdjük meg, az állami adó és annak 35 százalékos állami pótdadója van összegezve. A feltüntetett összegek először le kell vonni a 35% pótdadót és a maradék összeg ötszöröse képezi (megközelítő pontossággal) az 1922. évre fizetendő teljes összeget.

Kinék mennyi az adója

Adler Róza tisztviselő 35 dinár
Báics Vladisláv kereskedősegéd 540
Báics András ker. segéd 12, Boner József ellenőr 138, Bacslia Blaskó ker. segéd 270, Berzsek József I. kör 2. szám 1093, Böhm Antal tisztviselő 202, Béni Jásó ker. segéd 405, Berényi János, tisztviselő 283, Berger Dezső 50, Berger Lipót 35, Berlekovic Vince 1012, Berkovic Dáncsó újságíró 2227, Bedzsula Miklós ellenőr 438, Bleszics József ker. segéd 364, Bogdánovic Nikola igazgató 2301, Boros Ferenc 202, Boros Béla 283, Bohosik János 19, Brsei Kálmán 607, Braci Rózsa 202, Bröder Lipót 1822, Breier István 607, Brenner Dezső 1012, Brkics György 668, Bruza Gyula irnok 607, Budánovic, Vécó Ignác 42, Bulyovcsics Márk 270, Burnagy András 270, Brandal Abrisz hittanár 50, Weisz Pál 607, Weiss Mavró 35, Weinczenfeld Erzsébet 71, Vali red Gusztáv 607, Varga Mária pénztárosnő 283, Vas István könyvelő 1417, Vászrhelyi László 476, Vizsics Miklós borbélysegéd 202, Végi Gyula 337, Velecsi II. kör 108, szám 122, Vical Ernő 445, Volnic Kálmán 607, Brancsics Milán 405, Vukmanov Vranje 42, Vukovic Ivan 202, Gabrics János 42, Gálf László 1221, Gams Imre 602, Gencs József 283, dr. Gerson József 324, Gijlik Márk 1407, Godányi Zoltán újságíró 2430, Gredberger Ignác 18, Gorszib Márton 283, Gottvald György 1005, Gridzbaum Valter 1012, Gridzbaum Valterné 607, Guttman Lajos 202, Dájes Sándor 1012, Damiánovic Milán 1418, Dedakin Milán ellenőr 1917, Dömitrievics Kovilika 144, Dittries Nikola 1418, Dorzsák Márton 1012, Dózsa Jovánka 71, Dózsa István 283, Dragijevics Mihály 1417, Dragasi Kristóf 607, Dinasz Gyula 607, Győr János 405, Evertovic Péter 9, Engler Antal 338, Erdődi István 608, Erdélyi Pál irnok 283, Ernet Flóra 127, Zsiga Antal 284, Zsiga Sándor 688, Zalorac Antal 14, Zanka Antal 695, dr. Ivkovic-Ivandekic, Pál orvos 1215, Illés József 769, Inota Árpád 607, Úrge Ernő 472, Jovánovic Bogoliub 1094, Jeszenszki Ernő 338, Katanez Mihovil ügyvédelőt 1822, Kirip Margit 435, Kikiczler Tivadar 1012, Kircher Dezső 607, Kirner Mihály 810, Kirner Béla 1012, Klein Adolf dr. 978, Klanun Sándor 27, Klaber Gyula 204, Kovács Antal 50, Kovacsics Lujz 405, özv. Koch Jakabné 189, Koncsel István 608, Kopilovic Naca 1822, Kopilovic Nikola 44, Korhecz Gyula 202, Koszenovic Dusan 931, Kornhaus Dezső 607, Kretkánics Radomir 769, Kulundzics Illés Pakonra 27, Kulka József 1417, Kulcsár Vita 229, Kukla Brunó ker. segéd 2227, Kukla J. kab 607, Lericics Zenda 283, Lajkó Ferenc 1912, Löwy Jenő 87, Lederer Ignác 810, Lengyel Tamás 1912, Lengyel Bora 127, Mamuzsics Anna 202, dr. Majoros István 1080, Malusev Zsófia 127, Manics Juina 127, Marki István 486, dr. Martinisz Josip 1080, Macak Manó 16, Mész Olga 770, Mácsai Lukács 978, dr. Mezei Izsó 980, Merkler Károly 3948, Merkler Miksa 608, Merkovic Lajos 850, Mijatovic Sándor 743, Miladinovic Markó 202, Milojevics György 608, Milosevics Bozsidar 405, Milutinovic Milán 1012, Mihailovic Sztanisa görög keleti lelkes 162, Miskovic Lukács 42, Mlínkó Iván 4650, Misacsics József 1092, Molnár Károly 202, Molnár János pin-cemester 810, Molnár Erzsébet 127, Nagy Károly 810, Nagy Mariska pénztárosnő 202, Nagvsongrádi János 1620, Ne-verkle László 1255, Neoresics Kálmán nyugdíjas 405, Ninesics Milos 770, Nolics Antal 283, Olajos Pál 45, Osztrogonác József 607, dr. Osztrogonác Béla 1553, Havas Károly 2632, Sokesics Antal nyugdíjas 1258, Ottenbacher Lajos 2227, Paitics Nikola 284, Paráci István 695, Peics Eta 202, Perletes István 283, Péresics Ida 607, Plukovic Gyuró fodrászsegéd 303.

Az adózók névsorának közlését keddi számban folytatjuk.

Négy éven át hamisítottak Budapesten különböző külföldi bankjegyeket

Windischgraetz és Nádossy irányították a szokolhamisítást is — Friedrich szenzációs vallomása a parlamenti vizsgáló-bizottság előtt — Gróf Károlyi Imre felszólítja Bethlent, hogy mondjon le — Horthy bizalmasa súlyos mulasztásokkal vádolja a miniszterelnököt

Akuttá vált a magyar kormányválság

Budapestről jelentik: A frankhamisítási ügy politikai fejleményei új fordulathoz érkeztek azzal a feltűnést keltő cikkel, amelyet gróf Károlyi Imre írt a *Pester Lloyd* szombati számába. A cikkben

gróf Károlyi Imre súlyos vádakot emel a Bethlen-kormány ellen a frankhamisítók elleni nyomozás mulasztásai miatt és felszólítja Bethlent, hogy haladéktalanul mondjon le.

Gróf Károlyi Imre — Károlyi Mihály unokafivére — először a háború alatt vonta magára a figyelmet, amikor Károlyi Mihályt hazatéréssel vádolta meg. A Tisza-gyilkosság nyomozásának idején gróf Károlyi Imre Után Ferencet együtt nyomozóirodát nyitott és élénk akciót fejtett ki a bűnösök nyomozásában. Bár az iródának főképpen az volt a célja, hogy Friedrich Istvánról a Tisza-gyilkosságban való részvételét bebizonyítsa.

Károlyi Imre gróf cikkének annál nagyobb a politikai jelentősége, mert Károlyi Horthy Miklós kormányzó egyik legbizalmasabb embere és így nyilvánvaló, hogy Horthy kormányzó is szembefordult a Bethlen-kormánnyal.

Károlyi a cikkben megállapítja, hogy Bethlen súlyos hibákat követett el. Bal lépés volt, hogy bár három ízben is előre értesült a frankhamisításról, nem lépett föl kellő eréllyel és nem akadályozta meg a bűncselekményt. A következő hibát ott követte el a miniszterelnök, amikor az ügy kipattanása után, ahelyett, hogy határozottsággal gyorsan felfedte volna az affér részleteit, a nyomozást rábízta arra a Nádossyra, akiről neki is tudnia kellett, hogy részes a pénzhamisításban. Az is megbosszulta magát, hogy

Bethlen megkísérelte, hogy a német összeköttetések nyomai elé spanyolfalat emellen

és nem látta előre, hogy a franciák különösen érdeklődni fognak a német összeköttetések iránt.

Mindezek a hibák — folytatja gróf Károlyi Imre — igen kínos helyzetbe hozták a kormányt, melynek — előre látható — sokat kell még eltűrni az ellenzékkel akkor, ha a vita a frankügyről a parlament plénuma előtt megindul. Ebben a vitában

az objektív igazság a támadók mellett lesz, valamint a kedvezőbb taktikai helyzettel is az ellenzék rendelkezik.

Magától értetődő és természetes az ellenzék harci hangulata, mert hiszen az ellenzék hivatása a támadás, főleg akkor, amikor a kormány ilyen széles támadási felületet nyújt.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a baloldalnak az volna a szándéka, hogy a kormányzó személyét, vagy környezetét megtámadja és a vitába vonja.

Az ország érdekeinek megfelelő megoldás az volna, ha az ügyekben egyáltalában nem érintett

átmeneti kormány alakulna, amelynek semmi más feladata nem volna, mint hogy ezt a szerencsétlen botrányügyet tartásával likvidálja. Miután ez megtörtént, a kormányok

újja kell alakulnia, amely rendelkezik azzal a felhatalmazással, hogy feloszlassa a nemzetgyűlést.

At kell adnia a hatalmat egy végleges kormánynak, amely semmi körülmények között nem jelenthet balrafordított kormányt,

miután a baloldal könnyen úgy tüntethet fel a dolgot, hogy a Bethlen-kormány visszalépését saját sikerének tudja be.

A kormányhoz közelálló körökben konsternációt keltett gróf Károlyi Imre cikke, amely ellen a legélesebb kifakadások hangzottak el, sőt már azt is emlegették, hogy Károlyi cikkének egyes részletei a bűnvádi eljárás megindítására is alkalmasak. Érdekes, hogy a *Pester Lloyd* cikkét a bécsi *Neue Freie Presse* is átvette és azzal a kommentárral kísérte, hogy

a Bethlen-kormánnyal szemben most már legfelsőbb helyen is olyan felfogás érelődött meg, amely szerint a frankügy mielőbbi likvidálása csak Bethlen távozásával, új kabinet kinevezésével és új választások kiírásával történhetik meg.

Ellenzéki körökben is nagy jelentőséget tulajdonítanak gróf Károlyi Imre akciójának, annál is inkább, mert

Károlyit eddig Bethlen szűkebb környezetéhez tartozónak tekintették, másrészt pedig, mert általánosan ismert dolog, hogy gróf Károlyi Imrének sokfelé elgázó összeköttetései vannak és Horthynak is személyes jóbarátja. Az ellenzék általában úgy ítéli meg a helyzetet, hogy

gróf Károlyi Imre fellépésének azért is nagy a jelentősége, mert most már nemcsak a baloldal követeli Bethlen távozását, hanem a legkonzervatívabb körök is.

Vázsonyi Vilmos az ügyről a következőképpen nyilatkozott:

— Kíváncsi vagyok, hogy ezek után Prohászka Ottokár püspök ur, aki engem legutóbb Fejérmegye közgyűlésén megtámadott gróf Károlyi Imrét is destruktívnak fogja-e nevezni. Szomorú volna egyébként, ha az országban nem volna meg az a konzervatív irány, amely a régi konzervatív politika alapján, a jogrend és közszűzesség alapján

áll. Károlyi nyilatkozatát hazafias és becsületlen cselekedetnek tartom, bár nem akarok neki dícsérettel ártani.

A *konzervatívok egyetérték vele és ez csak azt jelenti, hogy akiket a világnézetek tengere választ el egymástól, az igazsághoz és az ország érdekeinek megvédéséhez találkozhatnak. Készen érkezett ugyan konzervatív részről a segítség, de még elég jókor ahhoz, hogy az egységes magyar front érdekében mindnyájan összefogjunk.*

Peyer Károly a következőket mondotta:

— Pártunk álláspontja már kezdetben is az volt, hogy az a kormány, amelynek főszűzviselői résztvettek a frankhamisításban, nem alkalmas az ügy kinyomozására. Azóta módomban volt a parlamenti bizottságban olyan körülményekről értesülni, amelyek ezt a felfogományt megerősítik. A legutóbbi napok eseményei most már mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy a Bethlen-kormányt távoznia kell.

Rupert Rezső a következőben nyilatkozott:

— Károlyi Imre gróf levele csak szünetmája annak, hogy most már a Bethlenhez közelálló körökben is észrevették a mai helyzet tarthatatlanságát és azt, hogy ez a kormány még súlyos veszélyt hozhat. A következőknek a kényszer erejével adva vannak: vége az ébredő-korszaknak, amelyet Bethlen is támogatott.

A Tisza István-társas-kör részéről — amelynek gróf Károlyi Imre tagja — ki-

Cinchant francia követ Bethlennél

A miniszterelnökségen szombaton egész nap nagy izgalom volt észlelhető. Bethlen miniszterelnök már kora reggel megjelent hivatalában, ahol egymásután fogadta a frankügy referensait és az egész izgatott hangulathoz érezhető volt, hogy a frankügy politikai vonatkozásai jelentős új fordulathoz jutottak el. Tíz órakor Rakovszky Iván belügyminiszter jelent meg Bethlennél, akivel hosszasan tanácskozott, majd féltenekettőkor

Cinchant francia követ kereste fel Bethlen miniszterelnököt, akivel közölte Briand francia miniszterelnök újabb utasításait.

Hivatalosan ugyan úgy állítják be a dolgot, mintha Cinchant a magyar-francia kereskedelmi szerződés ratifikálása ügyében járt volna Bethlennél, azonban

Schultze azonos Schultze Henrikkel, az Erzberger-gyilkossal

Lakatos Lajos rendőrkapitány délután Benoist-al megjelent az ügyészségen és kihallgatták Windischgraetz herceget. Benoist a titokzatos Schultzeről akart a hercegtől adatokat szerezni, aki váratlanul hajlandó volt vallani a francia rendőrtisztviselő előtt

Windischgraetz vallomása alapján kétségtelenül megállapították, hogy

Schultze azonos Schultze Henrikkel, Erzberger gyilkosával.

A gyilkos német fajvédő, aki a múlt évben a német hatóságok elől Magyarországra szökött és Gömbös vezetésében lakott mindaddig, míg az ellenzék követelésére ki nem utasították Magyarországból.

1923-ban ismerkedett meg Windischgraetzrel, aki sokszor tárgyalt vele Budapesten.

Hogy a herceget ki hozta össze Schultzeval, arra nézve még a rendőrség nem tudott adatokat szerezni. Valószínű azonban, hogy

Nádossy mutatta be Schultzet Windischgraetznek, miután az Erzberger-gyilkosnak az országos főkapitány volt a budapesti protektora.

Schultze, mint megállapították, szakértő a pénzhamisításban. A háború alatt a német hadseregben különleges beosztással Belgiumban teljesített szolgálatot. A különleges beosztás annyit jelent, hogy tagja volt annak a katonai csoportnak, mely a megszállt területen belga pénzt hamisított a német hadvezetőség részére.

A francia nyomozók azt akarják megállapítani, hogy ez a Schultze milyen szerepet vitt a frankhamisításban. A

jelentették, hogy a mozgalom nem ottan indul ki és nem is az a célja, hogy a békelődök politikáját bekapcsolja a politikai életbe. Szász Károly, a magyar képviselőház volt elnöke is kijelentette, hogy a cikket Károlyi egyéni felelősségének tartja.

Nagy feltűnést kelt, hogy

Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy egyelőre nem válaszol Károlyi Imre gróf felhívására.

Ez a hallgatás — politikai körök véleménye szerint — már részleges beismertése a bukásnak

Ugyancsak

óriási izgalmat keltett politikai körökben, hogy a bécsi *Abend* című lap részletesen leközölte Friedrich Istvánnak a parlamenti vizsgálóbizottság előtt tett vallomását. A miniszterelnökség megállapította, hogy a bécsi lap cikke hiteles és szövegét fedl egy a Friedrichhez intézett kérdéseket, mint Friedrich válaszolt.

Illetékes helyen kijelentették, hogy a parlamenti bizottság saját presztízse érdekében is meg fogja állapítani, hogy ki követte el az indiszkréciót Friedrich vallomásának publikálásával.

a legbeavatottabb forrásból származó hírek szerint,

amikor Briand értesült arról, hogy a frankhamisítógépet a Térképészeti Intézetben találták meg, azonnal újabb instrukciókat küldött Budapestre

és ezeket adta át a francia követ Bethlennél. Cinchant egy fél óra hosszat tárgyalt Bethlennel és távozásakor nem volt hajlandó nyilatkozni az újságíróknak. Mielőtt Cinchant a miniszterelnökségre ment, összehívta a francia követ ség tisztviselőit, akikkel hosszas megbeszélést tartott és ugyanez megismétlődött a Bethlennél tett látogatása után is.

A francia követ távozása után Pesthy Pál igazságügyminiszter kereste fel Bethlent, akivel egy óra hosszat tanácskozott.

franciáknak az a meggyőződésük, hogy Schulzen keresztül

a német fajvédők is résztvettek a budapesti frankhamisításban.

A céljuk az, hogy megállapítsák, hogy kik azok a németországi személyek, akikkel Windischgraetz összeköttetésben állott.

A német fajvédők, a franciák szerint évek óta hamisították a francia frankot.

A frankügy nemzetközi vonatkozásainak kiderítésére a franciák nagy gondot fordítanak és remélik, hogy e tekintetben is hamarosan sikerül eredményt elérniük.

Ki az értelmi szerző?

Bauer Ernő rendőrtanácsos szombaton reggel beható tanácskozást folytatott a frankügyben dolgozó detektívcsoporthoz vezetőivel. Ebből arra következtettek, hogy

a pótnyomozás újabb fordulathoz érkezett.

Miután a technikai kérdéseket sikerült tisztázni, sor kerül a személyi kérdésekre. A nyomozás elsősorban azt igyekszik megállapítani:

Ki volt a frankhamisítás tulajdonképeni értelmi szerzője?

Ebben a tekintetben Jankovich uapója a legfontosabb támpont, melyre a nyomozást alapíthatják.

Ki fogják hallgatni mindazokat a személyeket, akiknek neve a naplóban szerepel.

Az ügyészség már megküldte a napló hiteles szövegét a rendőrségnek és Károly Rezső rendőrtanácsos már hoz-

zá fogott a napló tanulmányozásához. A napló számos részlete ismeretlen a nyilvánosság előtt; nem jutottak nyilvánosságra a napló trivót-részletei.

A parlamenti bizottság tanulmányozza a bűnügyi iratokat

Rabinek István, a frankógyben kiküldött parlamenti bizottság elnöke szombaton délelőtt megjelent az ügyészségen és tanulmányozta a frankógy bűnügyi iratokat.

A bizottság részéről Hajós Kálmán és Vázsonyi Vilmos vasárnap és hétfőn tekintenek be az iratokba, jegyzeteket készítenek belőlük és azok alapján jelentést tesznek a parlamenti bizottságnak.

Friedrich vallomása

Bécsi jelentés szerint a »Der Tag« Friedrich Istvánnak a parlamenti bizottság előtt tett vallomásáról a következőket írja:

»Friedrich a vizsgálóbizottság előtt szenzációs leleplezéseket tett. Kijelentette, hogy már 1922 óta tudja, hogy

Mészáros Gyula egyetemi tanár Windischgraetz és Nádossyval együtt nemcsak szokol és ezerfrankost, hanem más valutákat is hamisítottak.

Ezeket a hamisításokat Bethlen miniszterelnöksége óta türték és támogatják. Amikor Mészárosot Bécsben letartóztatták, a felesége Friedrichhez fordult, hogy szerezzék meg a kauciót férje szabadlábra helyezésére. Ő interviuált Mészáros érdekében, aki párthive volt és az ügyet azután gróf Bánffy Miklós akkori külügyminiszterrel rendbehozta. Bár a parlamenti bizottság elnöke igyekezett Friedrich vallomását tompítani és több ízben figyelmeztette, hogy csak a frankógyról beszéljen, Friedrich az ellenzék támogatásával a legnagyobb pontossággal eladta adatait és sejtetni engedte, hogy Pesthy Pál igazságügyminiszter néhány nappal ezelőtt felkereste, de becsületszóra megfogadta vele, hogy erről nem tesz említést. Ezután Pesthy Pál igazságügyminisztert, Bethlen miniszterelnököt, Rakovszky belügyminisztert és Bánffy Miklóst idézték meg a bizottság elé és a szokolhamisítás ügyében intéztek hozzájuk kérdéseket. Az elhangzott vallomások tarthatatlanná tették a Bethlen-kormány helyzetét.

Prágai jelentés újabb adatokkal egészíti ki a Friedrich vallomásáról szóló bécsi közlést. Eszerint Friedrich azt mondta, hogy a Mészáros-féle pénzhamisításra titkos szervezetek körében gyűjtötték a pénzt és

a tárgyalásokon Nádossy, mint a kormány képviselője vett részt és részt vettek még magasabb állású egyének.

Nádossy azért nem járt el a hamisítók ellen, mert tudta, hogy

az egész kormány tud a dologról. Schultz, akit 1922—23-ban Gömbös rejtgetett, Windischgraetz mutatta be Nádossynak az országos főkapitány hivatalában és

Friedrich holt biztosan tudja, hogy ez a Schultz azonos Erzberger gyilkosával.

A kauciót Bánffy gróf fizette le Mészáros helyett.

Budapesti jelentés szerint Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Zsitvay Tiborral, a parlamenti vizsgálóbizottság elnökével karöltve vizsgálatot indított a titoktartás megsértésének gyanúja miatt.

Tilos vallani a franciák előtt

Párisi jelentés közli, hogy Baross Gábor postatakarékpénztári vezérigazgatónak kihallgatása közben a vizsgálóbíró megtiltotta, hogy bizonyos kérdésekre a francia megbízottak előtt választ adjon. A franciák kijelentették, hogy ha négyeszer megtörténik ilyen eset, azonnal jelentést tesznek kormányuknak.

Temesvár Középeurópa Locarnója

Benes új alapokra akarja helyezni Középeurópa bekéjét

Temesvárról jelentik: A kisan-tant külügyminiszterének konferenciájára, amely február tizedikén lesz Temesváron, minden előkészületet megtettek. Duca román külügyminiszter 9-én érkezik Temesvárra és ott várja meg Nicols és Benes érkezését. A külügyminiszterek értekezlete Temesvármegye székházában lesz.

A konferencia alkalmára sok külföldi újságíró érkezését várják és ezeknek elhelyezésére is megtörtént már minden intézkedés. A sajtó számára külön telefon- és táviratszolgálat lesz és egy vonalat erre a célra fentartanak Csehszlovákia, egyet Jugoszlávia felé. Az értekezlet nem nyilvános és a kommunikát a sajtó számára a bukaresti sajtóiroda főnöke

fogja megszervezni és az sokszorosított adják át az újságíróknak.

Párisi jelentés szerint a temesvári tanácskozáson főleg a Magyarországgal szemben követendő politikával fognak foglalkozni. Ebben a tekintetben minden háborús veszély eliminálása a konferencia legfőbb feladata, különösen Benes szándékozik olyan atmoszférát teremteni, amely Középeurópa politikájában új korszakot van hivatva megnyitni. A külügyminiszterek új formákat akarnak adni a szövetségnek és új életet lehelni a formákba. Benes új Locarnóvá akarja avatni Temesvárt és olyan javaslatokat fog előterjeszteni, amelyek célja a béke szellemében biztosítani Középeurópa bekéjét.

Agyonverte a béresét

Családi perpatvar az istállóban

Petrovoszeléről jelentik: A petrovoszelői csendőrség gyilkosság bűntette miatt letartóztatta Németh Ferenc gazdálkodót. Németh csütörtökön délután úgy megverte béresét, hogy másnap belehalt sérülésébe.

A nyomozás során a csendőrség megállapította, hogy Németh Ferenc már régebb óta haragudott béresére, Kunter Péterre, akinek néhány nappal ezelőtt fel is mondott. Kunter a felmondás után azzal ment el Némethől, hogy valahol szolgálatot keres és azután visszatér a Németh-portán lakó családjáért. Kunter csütörtökön délután tért vissza ittasan Némethékhez. Egyenesen az istállóba tartott, ahol feleségét találta. Az asszony szemrehányásokat tett neki, mire Kunter felkapott egy vasvilágot és azzal üldögélni kezdte feleségét. A lármára előjött a közelben tartózkodó Németh és az asszonyt ki akarta men-

teni szorult helyzetéből. Erre a béres gazdájára támadt, de Németh kikapta kezéből a vasvilágot és azzal úgy ráütött Kunter fejére, hogy az nyomban eszméletlenül esett össze. Néhány óra múlva a béres magához tért, pénteken annyira javult az állapota, hogy be lehetett szállítani a petrovoszelői kórházba, itt kezelés alá vették, azonban Kunter néhány óra alatt belehalt sérülésébe.

A történetekről a csendőrség értesítette a noviszadi ügyészséget, ahonnan a boncoolás megejtése végett még a pénteki nap folyamán kiszálltak a helyszínre dr. Vukovljac Zsarkó ügyész, Srkbljin Iván vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosok. A boncoolás alkalmával megállapították, hogy a halált koponyacsonttörés és agyvérzés idézte elő. A nyomozás befejezése után Némethet beállítják a noviszadi ügyészség fogházába.

Ki akar szigeteket vásárolni?

Elárverezik a Hebridák szigetcsoportot

Gazdag emberek számára ritka alkalom nyílik most, hogy olcsó pénzért megvásároljon egy szigetcsoportot, amely minden földrajzi atlaszban benne van s amelyből ambiciózus földrajzprofesszorok több kis diákot buktattak már meg.

A Hebridák szigetcsoportja eladó. S minthogy tulajdonosa hiába hirdette eddig, hogy tulajd a szigetcsoporton, most árverésen akarja értékesíteni.

A szigetcsoport, amely az 58-ik szélességi fok alatt fekszik, 350.000 hold kiterjedésű s legutóbb egy skót lord, Leverhulme tulajdonában volt. Leverhulme lord örökösei akarják most elárverezni.

Ki ad többet? Először, másodsor, senki többet harmadszor...

A vevő minden komforttal dusan felszerelt szigetekhez jut... Kap kikötőt, világítótoronyokat, mólókat, hullámtörőket, cethal vadászati állomást, kastélyokat, erdőket, melyekben tolong a vad, mert már évek óta nem dördült el bennük puskalövés. Vannak ott rejtett tengerszorosok, melyekbe még sohasem tévedt horog, sőt egész falvakat is kap valóságos emberekkel, hű alattvalókkal. Persze csak néhány száz főnyi alattvaló, mert be kell vallani, hogy Európa leggyérrebben lakott vidéke ez.

Leverhulme lord, a Hebridák utolsó tulajdonosa néhány évtized előtt vette meg a szigetcsoportot. Tiszta humanitásból, mert a pusztulás elől akarta megmenteni a zordon szigeteket, melyek fenntartására eddig hiába áldozott

a brit kormány is. Tengernyi pénzt ölt a zord ködös szigetekbe. Egymillió fontot áldozott, hogy halásközpontra létesítsen birodalma fővárosában, Lewisben. Megmagyarázta „alattvalóinak”, hogy idővel el fog néptelenedni a szigetvilág, kiszámította nekik, hogy mint halászok meghuszosíthatják jövedelmüket, önzetlensége bizonyítására felépítette egy sárgunyótelep helyére Stornoway városát téglafalakkal, utakkal, Harrisban ötven hajót befogadó kikötőt épített, hűtőtelepeket, raktárakat: mindhiába.

Az év háromszáz napján köd fedi a Hebridákat. A sziklás földet vad erdőségek borítják. Egész éven át vihar tombol a partokon, melyek Mendelssohn a halhatatlan Hebrida-nyitány megírására ihlették s ezért csak nagyritkán kötnék ki itt hajók. A lakosság nem mer az állandóan háborgó tengerre szállni s inkább a sziklás földecskéjén kinlódik.

Kétségtelen, hogy néhány év múlva megszűnnek a szigetek lakhatók lenni. A lord is belátta halála előtt, 1923 szeptemberében Stornowayban maga köré gyűjtötte alattvalóit és odaajándékozta nekik az egyik szigetet: Lewis szigetet. A szegény parasztok azonban, ahelyett hogy örültek volna, mert saját urai lettek földjüknak, nem fogadták el az ajándékot, jövedelmükből nem tudták volna Edinburghban megfizetni az adót.

Az szigetcsoportnak van egy kiváló

nevezetessége is. Bernard Shaw szokott néha-néha odautazni, hogy ott hallgassa az Ocean háborgását.

Mindezeknek az előnyöknek a felsorolása után lehet, hogy a Vajdaságban akad vevő a Hebridákra... Ott nem kell félni, hogy az agrárreform elveszi a földet.

P. P.

Baranya viz alatt

A baranyai községek határában is lecsapolják a belvizeket

Szomborból jelentik: Ralics Szvetisláv bácsmezei alispán — mint megírtuk — legutóbb akciót kezdeményezett, hogy a bácskai vizes földeket lecsapolják, még pedig oly módon, hogy a szántóföldeken levő talajviz levezetésére apró csatornákat építenek a Dunához, Tiszához, a Péter király- és Sándor király-csatornához. Az alispáni kezdeményezésre az egyes folyamok és csatornák melletti bácskai községek a vármezei vízügyi referens elnöklétével megtartott konferenciákon elhatározták a belvizelecsapoló társaságok megalakítását.

Az alispán akciójának hírére a baranyai területek lakossága is kérte, hogy Baranyában is csapolják le a belvizeket. A baranyaiak népes küldöttségben keresték fel Ralics Szvetisláv bácsmezei alispánt. A Duna és a Dráva köze mellett fekvő délbaranyai községek küldöttsége arról panaszkodott, hogy a Duna és Dráva legutóbbi magas vízálása következtében Lug, Belye, Várda, Kópács határai majdnem teljesen víz alatt állanak. A helyzet Délbaranyában ma az, hogy körülbelül 8—10 ezer hold szántóföldet részben a talajviz, részben pedig a Duna és Dráva mellékágaiból kifarado víz egészen elmosta. A múlt év folyamán az elemi csapásoktól rendkívül sokat szenvedett szegény délbaranyai nép számára új megpróbáltatást jelent az ez év elején fellépő árvízveszedelem. A baranyaiak számára a tavaszi vetés lehetetlenné vált, mert földjeik víz alatt usznak. A megyei alispán ígéretet tett a küldöttségnek, hogy sürgősen intézkedni fog a baranyai nép érdekében. Az alispán megbízta a szombori vármezei háza baranyai referensét és a vízügyi előadót, hogy menjenek a helyszínre s tegyék meg javaslatot, mint lehetne leggyorsabban a délbaranyai földeket a víztől mentesíteni.

A víztől leginkább sújtott Lug község külön panasszal fordult az alispáni hivatalhoz. Lug község határát teljesen elöntötte a víz. A lugiak előadása szerint ennek oka részben abban is keresendő, hogy a belveji állami uradalom és Lug község mentén húzódo csatorna zsilipjeit állandóan zárva tartják és így a felgyülemelő vízmennyiség nem tud a csatornán lefolyni, aminek következménye az, hogy a víz a szántóföldekre húzódik. Az alispán megígérte a lugiaknak, hogy az ügyet megvizsgálta és ha a lugiak állítása megfelel a tényeknek, akkor interveniálni fog a belveji uradalom igazgatóságánál a zsilipek megnyitása végett.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmezei Napló szombati példányai közt két olyan lap példány volt, amelyben a második oldalon

Bácskában is terjed a bicsérdizmus

Vrbászon hódít a gyümölcsevés cikk a következő címváltozással jelent meg:

Baranyában elterjedt a Dicsérdy eszme

Bela Crkván hódít a gyümölcsevés

Aknek bármelyik ilyen példány brókába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. Aki a Bácsmezei Naplóra előfizet, részt vesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

HIREK

— **Pavle herceg és Olga hercegnő Zagrebban.** Zagreből jelentik: Pavle herceg és Olga hercegnő, akik egy napig Bédben és egy napig Bisztrícán tartózkodtak, szombaton visszaérkeztek Zagrebba.

— **Temes-Torontálmegeye közigazgatási bizottságának ülése.** Becskerekéről jelentik: Temes-Torontálmegeye közigazgatási bizottsága szombaton új estét tartott, amelynek napirendjén a timoseváci Temes-híd építési ügye szerepelt. Az ülésen elhatározták, hogy amíg a Temes-híd elkészül, ideiglenes hidat fognak felállítani.

— **Davidovics Ljuba bánáti körutja.** Becskerekéről jelentik: Davidovics Ljuba, a demokrata párt vezére legközelebb meglátogatja a bánáti demokrata pártszervezeteket. Davidovics becskereki útjának előkészítésére Setyerov Szlávko képviselő hét-nyolc napig Becskerekre érkezik.

— **Kiutasított román lelkész.** Beogradból jelentik: Deliblat délbánáti község román lelkészét, Strjku Kornéit kiutasították az ország területéről. Strjku a kiutasításáról szóló végzés után azonnal áttették a román határra. A kiutasított lelkész nem volt jugoszláv állampolgár.

— **A tisztviselőredukció és a rokkantak.** Szomborból jelentik: A szociálpolitikai minisztérium átiratára a belügyminisztérium leiratot intézett Bácsmegeyehez, hogy a most elkezdődő tisztviselőredukció során a rokkantokról szóló törvény figyelembevételével hadirokkant tisztviselőket ne terjesszenek fel redukcóra.

— **Herriot librettót ír.** Párisból jelentik: Herriot volt francia miniszterelnök legközelebb mint operettíró mutatkozik be Páris közönségének. Charlespons zeneszerző, aki annak idején Clemenceau egy művét is megzenésítette, most kiásta a feledés vastag rétegei alól Herriot egy ifjúkori munkáját s azt akarja színpadra vinni. S a kiváló politikus már meg is adta beleegyezését, sőt mi több: mint társszerző akar részt venni a munkában. Párisban máris élénk az érdeklődés a bemutató iránt.

— **A szentai kereskedelmi egyesület gyűlése.** Szentáról jelentik: A szentai kereskedelmi egyesület a napokban dr. Zagorica Iván közjegyző elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az utlevélvizitációk foglalkoztak. A kereskedők panaszkodtak amiatt, hogy olyanoktól is, akik harminc éve élnek Szentán, követelik az utlevél megszerzéséhez az állampolgársági bizonyítványt. Ennek a bizonyítványnak a megszerzése sok időbe, sokszor hónapokba és sok pénzbe kerül és az állampolgársági bizonyítványhoz erkölcsi, adó, katonai és hatósági bizonyítványokat kell mellékelni. A kereskedők elhatározták, hogy felkérlik a polgármestert, hogy hivatalból szerezzék be az utlevél megszerzéséhez szükséges okmányokat és bizonyítványokat. Azonkívül a noviszadi kereskedelmi kamara útján felkérlik a szentai polgármestert, hogy ő adhassa ki az utleveleket. Végül azt kérik, hogy az utlevelek ne két vagy három hónapig, hanem legalább egy évig legyenek érvényesek.

— **Magyar radikális párt alakul Kulán.** Kuláról jelentik: A radikális párt kulai magyar tagjai elhatározták, hogy megalakítják a magyar radikális párt kulai szervezetét. Az alakuló ülést a napokban tartják meg.

— **Egy szubotcai nagykereskedő hirtelen halála.** Pénteken éjjel munkás életének negyvenhatodik évében hirtelen elhunyt Weitzenfeld Marcel szubotcai nagykereskedő, a Weitzenfeld és Társa-cég tulajdonosa. Weitzenfeld pénteken fontos üzleti tárgyalásokat folytatott s ezek befejezése után hitvesével moziba ment, onnan tizenegy óra után tért haza, rosszul érződött, panaszkodott, egy pohár vizet kért, mire a vizet elhózták neki, meghalt. A hirtelen halál híre őszinte megdöbbenést keltett az egész városban. Weitzenfeld Marcel egyike volt a legagilisabb kereskedőknek, aki üzletét szorgalmával fölvirágoztatta. Pénzcsaládi életet élt s a társadalmi életben is tevékeny részt vett. Vasárnap délután három órakor temetik a városi bérpalotában lévő lakásáról.

— **Davidovics-párti népgyűlés Szentán.** Szentáról jelentik: Vasárnap reggel nyolc órakor a szentai Davidovics-párt a Draskovics-féle vendéglőben gyűlést tart dr. Beleszlán Brankó orvos elnöklete alatt. A gyűlésen Grol Milán nemzetgyűlési képviselő fog beszédet mondani.

— **Női tanonciskola Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A kereskedelmi miniszter rendelete alapján Noviszadon a fiutanonciskola mellett párhuzamos női tanonciskola nyílik. A beiratkozások február 8—11-ike közt a zsidó népiszkola emeleti helyiségeiben lesznek.

— **Jugoszlávia nem vesz részt a philadelphiai kiállításon.** Zagreből jelentik: Krizmann Tomisláv, a zagrebi képzőművészeti akadémia tanára, akinek megbízása volt a jugoszláv kormány részéről a philadelphiai kiállítás megszervezésére, táviratot kapott a kereskedelemügyi minisztériumtól, hogy az előkészítő munkálatokat azonnal szüntesse be. A minisztérium intézkedéséből arra következtettek, hogy Jugoszlávia nem vesz részt a philadelphiai kiállításon és így céltalannak a további munkálatok.

— **Nemzetközi szélbámot fogott el a zagrebi rendőrség.** Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrség szombaton letartóztatott egy Bugarszki Milán nevű orvost, akiről az a gyanu, hogy veszedelmes nemzetközi szélbámot. Bugarszki szobát bérelt a Royal-szállóban és a

bejelentőlapon Gavrilovics Milánnak jelentette be magát, foglalkozását pedig azt jegyezte be, hogy gyártulajdonos és a közlekedésügyi minisztérium főtitkárjelöltje. Letartóztatása után megmozdították és ekkor két különböző névre szóló utlevelet találtak nála. Az egyik utlevél Bugarszki Milán, a másik pedig Mayerhoff Adolt névre van kiállítva. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Grácban orvosgyógyászatot végzett, majd Lipcsében megszerezte a jogi diplomát. A háboru előtt Moszkvába utazott, ahol mint tolmács működött, majd Budapestre költözött, ahol megnősült és házassága után Beogradban telepedett le, ahol viszont a közlekedésügyi minisztériumban kapott állást. A rendőrség Bugarszki előéletének a kiderítésére megindította a nyomozást.

— **Halálkos korcsolyázás.** Sidról jelentik: Stojan Velimir morovicsi illetőségű harmadik gimnázista a múlt héten elűnt. Harmadnap a halászköz kifogták holttestét a Boszut folyóból. Valószínűnek tartják, hogy korcsolyázott a jégen, a jég beszakadt alatta és a diák belefulladt a vízbe. A szerencsétlen gimnázistát nagy részvétellel temették el.

— **Politizálásból emberölés.** Mitrovicáról jelentik: Martincin Bulyák Stévo kocsmájában csütörtökön Mertner Mihajlo és Stefanovics Ljuba gazdák mulatoztak. Ivás közben a politikára tereledött a szó. A vitaközös egyre hevesebbé vált, majd Stefanovics kést rántott és szíven szurta Mertnert, aki néhány perc múlva kiszenvedett. Stefanovicsot a csendőrség letartóztatta és átadta a mitrovicai ügyészségnek.

— **A molli polgári kaszinó tisztújító közgyűlése.** Molról jelentik: A molli polgári kaszinó most tartotta rendezési közgyűlést, melyen új vezetőséget választott. Az új tisztikarban elnök lett Ludaics Szávó tanfelügyelő, alelnök Schwarz Ignác kereskedő, titkár Radonics Jovó, háznagy Popovics Szvetozár gyógyszerész, pénztáros Suskus Nikola, könyvtáros Kormos József. A választmányba beválasztották dr. Schwarz Ferenc ügyvédet, Honkó Ödönt, Popovics Stévo, Radulaski Milivojt, Patyi Jánost, Raffay Mátyást, Motyac Szávát, Mészáros Józsefet, Jaksics Ivánt és Ambrus Géza tanítót.

— **Leégett egy celjei gyár.** Celjéről jelentik: A Szavinja térszöggyár csütörtökön éjjel leégett. A kár félmillió dinár.

Eljárás indul a temetkezési egyletek ellen

A szubotcai törvényszék megvizsgálja a temetkezési, a szülészeti és a kiházasító egyesületek működését

A szubotcai törvényszék, mint kereskedelmi bíróság elrendelte a vizsgálatot a törvényszék területén működő kiházasítási, szülészeti és halotti társaságok ellen.

Az utóbbi években Szubotcán gombamódra elszaporodott kiházasítási és halotti társaságok működése ellen sok panasz merült fel és a panaszok az egyesületekre irányították a hatóságok figyelmét. Hamarosan kiderült, hogy a kiházasító, szülészeti és halotti társaságok működése törvényellenes.

Mert elmulasztották a társaságot a cég-hivatalban bejegyeztetni, holott a kereskedelmi törvény értelmében az ilyen társaságok biztosító társaságoknak tekintendők és

működésük csak cégbejegyzés esetén folytatható és a biztosítási összeg kifizetésére két millió kétszáz ezer dinár biztosítéki összeggel kell rendelkezniük.

Mint hogy a törvényszéknek tudomására jutott, hogy a Szubotcán működő szülészeti, kiházasító és halotti társaságok nem tették eleget a törvényben foglalt feltételeknek, dr. Vardini Hrvoje vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot a tényállás tisztázására és elrendelte an-

nak megállapítását, hogy hány ilyen társulat van a szubotcai törvényszék területén és milyen engedélyezés alapján működnek.

Mindazok a társaságok ellen, amelyek elmulasztották a cégbejegyzést, kereskedelmi vétség miatt indítanak eljárást és azokat a társaságokat, amelyeknek nincs kétféle kétszáz ezer dinár biztosítéki alapjuk, a bíróság feloszlatja.

Mint hogy a jelenleg működő társaságok közül egyik sem tett eleget ezeknek a követelményeknek, valamennyi társaság ellen meg fogják az eljárást indítani.

Az egyesületek esetleges megszüntetése óriási bonyodalmakat idézne elő. A különböző temetkezési, szülészeti és kiházasító egyesületeknél ugyanis több ezer ember van érdekelve, akik már hónapok óta fizették a rájuk eső tagsági díjat és az esetben, ha az egyesületek működését beállítják, a tagok elvesztik befizetett pénzüket. A befizetett tagdíjakért a bíróság az egyesületek alapítóit teheti vagyoniilag felelőssé, de bizonytalan, hogy az alapítók vagyona nyújt-e elég fedezetet az egyesületek szanálására.

— **Windischgraetz Szubotcán.** A szubotcai városi színházban vasárnap szenzációs bemutatóra készülnek. »Hamis ezertrankosok« a címe a darabnak, amely az idei színházi szezon legnagyobb eseményének ígérkezik. A plakát másik felén stilszerűen Schiller »Haramiák«-ját konferálja be az előzetes jelentés. A szereposztás a következő:

Gróf Vindigrec: Ikié
Grófnő: — — Suvačarev kisasszony
Hektor: — — Zaklan
Filipina: — — Stančič kisasszony

Bevallom, Zaklan urban eddig még nem volt alkalmam a színpadon gyönyörködni, mindössze egy erélyes fellépését láttam, amidőn a korzó sarkán lapdázni kezdett, egy boldogtalan fiatalemberrel, aki beléje kötött. Am imponás testi arányainak mindig őszinte bámulója voltam. A kitűnő törvényszéki jegyzőről nem merem volna, feltételezni, hogy időnkint hűtlenné válik Justicia asszonyhoz és átszegődik Tháliához. Mindenesetre izgalommal várom a premiert, a mely bizonyára meghozza a szimpertikus gárdának a megérdemelt sikert. Frankó és grátisz. (T.)

— **Kazánfűtők vizsgája.** Becskerekéről jelentik: A becskereki gőzkazánfelügyelőség közli, hogy a gépkezelői és fűtői vizsgákat február hó 25-ikén tartják meg Becskerekén. Akik a vizsgákon részt akarnak venni, február hó 18-ikáig személyesen kötelesek jelentkezni, hogy résztvehessenek az előkészítőtanfolyamon is. A gőzkazánfelügyelőségnek tudomására jutott, hogy egyesek még nem cserélték ki igazolványukat államnyelvű okmányra, amiért is felhívja az érdekelteket, hogy még a hó folyamán szerezzék be államnyelven kiállított igazolványt.

— **Lavórt lopott.** Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken szombaton tárgyalta Satan Salamon velkitoráki cárgány bűnügyét. Salamon 1923. év folyamán a becskereki Daum-féle vaskereskedésből husz mosdótálat ellopt, de elfogták. A bíróság Szant hét hónapi fogházra ítélte.

— **Halálozás.** Löwy Adolf noviszadi magánzó hosszú szenvedés után egy bécsi szanatóriumban hetvenöt éves korában meghalt. Halálát özvegye, fia, Löwy Mátyás noviszadi nagykereskedő, leánya, Kamarás Kálmán dr.-né, Löwy Berta és kiterjedt rokonság gyászolja. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Betörés Kulán.** Kuláról jelentik: Csütörtökön éjjel ismeretlen tettesek betörték Makso Panna lakására és onnan nagyobb mennyiségű ruhákneműt és husarut loptak el. A betörők kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Két év helyett öt év.** Noviszadról jelentik: Mult évi június 17-ikén éjjel Noviszadon, a Pirosi-uccában a rendőrszem egy súlyosan sérült embert talált. Esméletlen állapotban beszállították a közokórházba, ahol másnap reggel meghalt anélkül, hogy sikerült volna kihallgatni. A rendőrség megállapította, hogy a meggyilkolt ember Pekár Jankó noviszadi favágó, akit Szulbanovics Hasszán bosnyák napszámos ölt meg. Szulbanovics, akit letartóztattak, beismerő vallomásaiban azzal védekezett, hogy a részeg favágó szidalmazta és ő felindulásában szurta le. A noviszadi kerületi törvényszék augusztus 22-ikén Szulbanovics Hasszánt erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sérülésért két évi börtönre ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság pénteken az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. Szandekos emberölésben mondta ki bűnösnek Szulbanovicsot, és öt évi fogházra emelte fel a büntetését. Az általa semmiségi panaszt jelentett be.

Vasárnap délelőtt be kell zárni a vendéglőket

Miniszteri rendelet, amelyről Szuboticán semmit sem tudnak

A belügyminisztérium meglepetészerűen rendeletet hozott ki, amely a vasárnap délelőtti sörözés, a zónapörkölt, a ringli s mindazoknak a gyönyörűségeknek a halálát jelenti, amelyek a sörözéssel együtt járnak.

A bácskai kerületi főispáni hivatal Noviszdai város tanácsához átiratot intézett, amelyben közli hogy a belügyminiszter 36.523. szám alatt elrendelte, hogy

a vendéglők a Vajdaság területén vasárnap délelőtt zárva tartandók.

A kerületi főispán átirata pénteken érkezett meg Noviszadra s a főispán értesítette a városi tanácsot, hogy

a rendelet azonnali hatállyal életbe lép s a vendéglőket vasárnap délig nem szabad kinyitni.

A városi tanács a rendeletet azon-

nal közölte a vajdasági vendéglősök egyesületével, amelynek elnöke Stefanovics Milán az egyesület választmányát szombaton délutánra rendkívüli ülésre hívta össze. A vendéglősök választmánya a legnagyobb meglepetéssel értesült a rendeletről s elhatározta, hogy a **Vajdaság összes vendéglőseit tiltakozó nagygyűlésre hívja össze**, amelyen a vendéglősipar létezőket veszélyeztető rendelettel szemben állást foglalnak.

Érdeklődésünkre a szuboticei rendőrség kijelentette, hogy **ide a rendelet nem érkezett meg** s így semmiféle intézkedés nem történt abban a tekintetben, hogy vasárnap délelőtt a vendéglőket be kell zárni. Nem érkezett meg a rendelet Beeskerekre s a többi vajdasági városba sem s így **nem lehetetlen, hogy Noviszadon tétreértették a miniszter rendeletét.**

— **Szombor városi közgyűlése.** Szomborból jelentik: A városi kizsákosított tanács szombaton délelőtt közgyűlést tartott, amelyen megválasztották a különböző bizottságokat. A közigazgatási főbizottság tagjai lettek dr. Bugarszki Nándor, dr. Vujić Brankó, Jankovics Vladislav, dr. Nikolics Gyuró, dr. Konyovics József, Karakásevics Milivoj, dr. Rajics Toma, dr. Radisics Lázár, Sztojkov Radivoj és dr. Tapavica Szima, a gazdasági és pénzügyi bizottságba dr. Bugarszki Nándor, Konyovics Zsivkót, Lepedát Milost, Maticics Jovánt, dr. Maticics Martint, Palamacski Milivojt, Karakásevics Milivojt, Kovacsics Urost, Terzák Pált, dr. Nikolics Kornélt, dr. Bruck Józsefet, Bosnyák Antalt, dr. Vujić Brankót, Buligovics Antunt, Firány Józsefet, Kovacsics Radivojt, Krotin Zlatojét és dr. Radisics Lázárt választották meg. Végül dr. Tomics György polgármester elnökletével megalkult egy száztagú Péter király-szoborbizottság is, amely előkészíti a szobor felépítési munkálatait.

— **Palesztina kulturája.** Hétfőtől szerdáig a rendes műsor keretében a „Palesztina kulturája” című filmet is vetíteni fogják. A filmet a zsidó tanulói társaságnak külön is bemutatják.

— **Felmentő ítélet Szántó Róbert sajtóperében.** Noviszadról jelentik: Szántó Róbert szuboticei evangélikus lelkész 1923 december 20-án a „Hirtelen”-ban hírlapot tárgyává tette az adai iskolai állapotokat és ezalkalomból megtámadta Popovics Milán tanfelügyelőt, aki hivatalnokként miatt beperelte a lelkészt. A szuboticei törvényszék 1924 december 20-án Szántót a szerb büntetőtörvénykönyv 104. §-a alapján hivatalnoksértésért nyolc napra fogházra ítélte. A noviszadi felelőbírói bíróság szombaton tárgyalta az ügyet és újból kihallgatta Szántó Róbertet, aki azt vallotta, hogy cikkében nem akarta a tanfelügyelőt megbántani, csak az adai iskolai állapotokat akarta jogos bírálat tárgyává tenni. A felelőbírói bíróság az elsőfokú ítéletet megsemmisítette és Szántó Róbertet felmentette. Az ítélet jogerős.

— **Noviszad sakkbajnoksága.** Noviszadról jelentik: Szombaton este indult meg a Noviszadi Sakk-Kör 1926. évi bajnokságáért kürt verseny, amelynek résztvevői elsősorban mindazok, akik a december—januárban megrendezett kvalifikációs versenyen legalább 50% eredményt értek el. Ezek: Vidor, Gribusin, Kulcsinszki, Feuer, Csányi, továbbá mint elismert kiváló játékosok: dr. Iljics és régebbi eredményei alapján: Bizám. A verseny hétfőfordulós. Az első

három helyezést összesen 2000 dinár pénzjutalomban részesül, az első helyezett azonnal a kör oklevelét kapja. A verseny egyébként is fontos, mert ennek alapján fogják a Zagrebban — Jugoszlávia bajnokságáért — induló válogatott csapat rangsorát megállapítani. Az első fordulóban mérkőznek Vidor—dr. Iljics, Gribusin—Bizám, Kulcsinszki—Mestrovics, Feuer—Csányi.

— **Álarcos gyermekjelmezbiál Szomborban.** A Szombori Szociális Misszió Társulat, szegényeinek fa és tellet való ellátása céljából, február 14-én farsang vasárnapján a „Sloboda”-szálló nagyszobájában álarcos gyermekjelmezbiált rendez. Kezdeté 1/3 órakor. Meghívó nincs, az egyesület vezetősége ezúton hívja meg az érdeklődő publikumot. A jelmez és álarcos nem kötelező. Belépőjegy személyenként 20 dinár. A biál keretében megválasztják a farsang királyát és királynőjét, hercegét s hercegnőjét. A kíséret személyeit sorshuzás dönti el. Az ünnepélyes választás után az udvar előtt díszfelvonulás lesz.

— **Vendéglősbiál Szuboticán.** A felsőbácskai vendéglősök egyesülete február tizenegyedikén a Bárány-szálló termeiben táncmulatságot rendez.

— **Ártatlanul megvádolt orosz menekült.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség február elsején letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába szállította Goloborotkov Georgije orosz menekültet, aki menekülttársának, Episzkov Grigorijától a rabított áruból 16.000 dinár értékűt eladott és a pénzt a saját céljaira fordította. Közben Goloborotkovról kiderült, hogy ártatlan, mire az ügyészség pénteken szabadlábra helyezte.

— **Törvényszéki tárgyalások Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A törvényszék büntetőtanácsa csütörtökön tárgyalta Jurisics Jován büntetett előléti noviszadi napszamos bűnügyét. Jurisics múlt év szeptemberében betört Sakics Milán noviszadi lakására, ahonnan ezeröttszáz dinár készpénzt és ruhaneműket vitt magával. A bíróság Jurisicsot három évi fegyházra ítélte. — Csütörtökön tárgyalta a bíróság Krisztics Toma beogradi kereskedő bűnügyét is. Krisztics a vádirat szerint még 1918-ban betört dr. Géza Imre noviszadi ügyvéd lakásába, ahonnan nagymennyiségű ruhaneműt lopott el. Krisztics a betörés után megszökött és kévéssel utóbb Szerbiában kettős gyilkosságot követett el, amiért huszonnégy évi fegyházra ítélték és büntetését most tölti ki. A csütörtöki tárgyaláson Kriszticsot

nyolc havi börtönre ítélték. — Krizsán István noviszadi söfőr bűnügyét is csütörtökön tárgyalta a noviszadi törvényszék. Krizsán aki az AEG. noviszadi fiókjának volt az alkalmazottja, megbízást kapott a cég egyik hivatalnokától, hogy 8032 dinárt vigyen be a Prva Hrvatska Stedionica noviszadi fiókjához, betétszámlára. Krizsán a pénzzel megszökött, de Spliben elfogták. A bíróság sikkasztásért másfél évi börtönre és hatszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. — Plestics Vladimír napszamos és Markovics Szvetozár pincér betörések miatt kerültek csütörtökön a vádlottak padjára. Plestics ugyanis múlt év július elsején Titolen betört Szasgancics Száva lakására, ahonnan ezerkilencszáz dinár készpénzt és ezerhatszáz dinár értékben értékpapírokat vitt el. Utána Markovics Szvetozár pincérről Marinkovics Milorad titeli kádármester lakására törtek be, ahonnan kétezer dinár értékű élelmiszert loptak el. A bíróság Plesticsot egy évi börtönre, Markovicsot pedig két havi fegyházra ítélte.

— **Szabadlábrahelyezték Vágiékat** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék vádtanácsa elutasította az ügyészség felfolyamodását a vizsgálóbírónak Vági Istvánt és hat társát szabadlábrahelyező végzése ellen. Ennek értelmében Vágiékat, akik hét hónapig voltak vizsgálói fogságban, szombaton délután elbocsátották a fogházból.

Hallotta-e már, hogy a Hudson-Essex kitűnő amerikai a hegyeres autó képviselője Szuboticán S. Ad. Engrl cégnél van?

Tégla nagyobb tételekben eladó. Ugyanott őrleli munkálatok elvállaltatnak. Felvilágosításokat dr. György Imre ügyvéd ad.

Éredényelmisszesedésnél az orvosok a jódos és kovasavas **Rudeini vize** rendelik. A vize először gáztalanítanak kell és csak úgy szabad inni.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Rézcseppek, sör-, bor-, víz- és gőz, mindenfajta rézüntvények modell után, csapágyak, stb, legolcsóbban Braća Goldner légszékény, fabutor és rézarugyarában szerezhetők be. Subotica, Jugovica ul. 20.

Banktisztviselők bálja március 6-ikán a Lloydban.

Reuma. (Köszönőlevél.) Dr. I. Rahleiev urnak Beograd. Kötelességemnek tartom Önt értesíteni, hogy örök köszönettel tartozom Önnek, amiért az Ön orvossága tökéletesen kigyógyított reumából. Fürdőben jártam, amelyek nem segítettek bajomon és azután fordultam Önhöz és az Ön Radio-Balsamica orvossága nemcsak a fájdalmaimat szüntette meg, hanem a régi erőmet is visszanyertem, úgyhogy most teljesen egészségesnek és frissnek érzem magam. Az Ön orvosságát mindenkinek legmelegebben ajánlhatom. Trstenik, (Srbija) 1925 október 25. évv. Nina Vasovicika. — A „Radio-Balsamica” orvosságot a Laboratorija Radio-Balsamica, dr. I. Rahleiev, Beograd, Kosovska 43. készíti, árusítja és küldi szét utánvétel.

A szuboticei zsidó Patronázs Egyesület február 13-án, szombaton délután 1/6 órai kezdettel rendez **gyermekjelmez biált** a városi színházban. Sokféle meglepetés várja a gyermekvilágot, lesz felmezes felvonulás, soló táncok, sorsolás és gyermekszépségverseny.

Tisztelt közönség figyelmébe! Mein Gyula r.-t. kávé- és teabehozatali vállalat Subotican, Strossmayerova ulica 22. sz. alatti fióküzletében hétfőn február 8-án és kedden, február 9-én kísérelt kávétőzést rendez, amelyen a közönségnek egész nap ingyenes kávé fog nyújtani megízlelés céljából, hogy a t. közönség megismerkedjék helyes elkészítéssel és meggyőződjék a Mein kávé kiváló minőségéről. Ez alkalommal minden látogató külön utasítást fog kapni a kávé készítésére. Reméljük a t. közönség már a saját érdekében is meg fog jelenni a meghívásra és a cég üzletét meg fogja látogatni.

— **Felmentés a hivatalnoksértés vádjáról.** Noviszadról jelentik: Givovics Arszen paragi postafőnök és Anicsin Gjoka paragi gazda 1921 április 15-ikén Paragon Nedejkov Gruja korcsmájában Radosavljev Rádáról, a paragi agrár-bizottság elnökéről, az agrárreform végrehajtásával kapcsolatban sértően nyilatkoztak. Hivatalnoksértés miatt mindketten a noviszadi törvényszék elé kerültek, amely szombaton felmentette őket, mert a használt kifejezések nem voltak sértők. Az ügyész felebbezett.

— **Eljegyzés.** Fischer Irma (Szeged) és Sándor Imre (Sombor) jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Üzletelhelyezés.** Andrási I. Drug kereskedését Jelasićeva ul. br. 2. (Rudics-kitérő) helyezte át.

Tompa téli fényben . . .

A tompa téli fényben
belém fordul a bánat,
S én tisztán látom arcát:
melyen szemembe néz.

És, mintha szólna: testvér
ő jer, szeressük egymást!
Az élet ugyis csaló —
haldoklik a világ . . .

Bármily szép a vigasság:
csak nő az, könnyű asszony!
De ő, a bánat: térfi,
ki magára maradt . . .

Somtyó Zoltán

— **Mulatságok.** A verbászi Vöröskereszt Egyesület február 6-ikán a Graifenstein szállóban bált, a verbászi kaszinó február 16-ikán dominó-estélyt rendez. — A verbászi zsidó ifjusági kulturregysület az elmúlt vasárnap kitűnően sikerült előadást tartott. — A Petrovselói Szloga Kaszinó február 10-én teadélután rendez. — A moli önkéntes tűzoltó egyesület február 2-ikán táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendezett.

— **Mig a gazda lakodalmaskodott, kifosztották az üzletét.** Sidről jelentik: Osztójec Milán bácsinai vendéglős a napokban Bingala községben rokonainál mulatott. Amikor reggel felé visszatrazott Bacsingre, megdöbbenve látta, hogy betörők jártak az üzletében, ahonnan harminchárom üveg likört, két hektoliter bort és harmadfél mázsa lisztet vittek el. A sidi csendőrség megindította a nyomozást.

— **A szuboticei műpártolók előadásai.** A szuboticei Műpártolók Köre sorozatos színelőadásokat rendez Páter Vazul gyermeknépkönyvéjére. Február 16-án a „Ridja kosa” című három felvonásos népszínművet adják elő szerb nyelven, február 21-én, vasárnap este pedig a „Juhász legény, szegény juhász legény” című operett kerül színre magyarul.

— **Jadlowker Szuboticán.** A szuboticei zsidó Nőegylet — mint ismeretes — tervbe vette, hogy egy estére lehozatja Szuboticára Jadlowkert, a világhírű énekest. Az elsőrangúnak ígérkező hangverseny azonban csak akkor rendezhető meg, ha kellő számban jelentkeznek résztvevők. Akik részt szándékoznak venni a hangversenyen, hétfő délig jelentsék ezt be a Nőegylet elnökének.

Dr. Demand Antal szemspecialista, volt egyetemi szemészeti tanársegéd naponta 10—12 és 2—4-ig Noviszadon Duna-utca 26 alatt rendel.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, nyomorúság, oldalszurást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József víz rengek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

Budapest az utóbbi időben — mint a magyar lapok megírták — a villamosok merénylők garázdálkodnak, akik a nők szolnójából levágnak egy darabot és a levágtatással tovaillannak. Egy modern asszony rátan olvassa ezeket a híreket és azonnal kész az elhatározása.

— Ezentúl autótaxi fogok jární, adj hát pénzt rá — szól az asszony a férjének.

— Csak utazz édesem egész nyugodtan továbbra is villamoson — feleli a férfi.

— Miért?
— Mert te olyan rövid szoknyát viselsz, hogy művész legyen, aki abból le tud vágni egy darabot.

— Öt évvel ezelőtt már évtelték egyszer nadráglopásért és már megint itt van? — kérdi a bíró szigorúan. A vádlott méltatlankodva felel:

— Kérem alássan bíró ur, egy nadrág nem tarthat örökké...

A páciens hosszabb kezelés után számát kap az orvosprofesszortól. Méltatlankodva támad az orvosra:

— Na hallja, tanár ur, ön eltöltött engem minden fűszertől és most ilyen borosz számával áll elő?!

KÖZGAZDASÁG

Rendelet a házalási engedélyekről.

A kereskedelemügyi miniszter a hivatalos lap legutóbbi számában rendeletet bocsátott ki a házalási engedélyekről. A rendelet szerint házalási engedélyt csak SHS állampolgár kaphat. Azok, akik az SHS állam javára optáltak, opciók kérvényük elintézéséig állampolgároknak tekintendők. A Vajdaságban a megye területére az alispán, a szabad királyi városok területén pedig a polgármesterek adnak házalási engedélyt. A kereskedelemügyi miniszter elrendeli, hogy a rendelet megjelentésétől számított két hónapon belül az összes házalási engedélyeket revízió alá kell venni, hogy megfeleljenek-e a házalásról szóló törvény rendelkezéseinek. A revízió után a törvénynek nem megfelelő engedélyeket el kell kobozni.

A becskerekí kisiparosok a forgalmi adókvetés ellen. Becskerekéről jelentik: A becskerekí kisiparosok pénteken Berberszki Nikola elnökletével értekezletet tartottak. Az értekezleten tiltakoztak az ellen, hogy a pénzügyi hatóságok önkényesen forgalmi adót vetnek ki olyan kisiparosokra is, akik háromnál kevesebb segéddel dolgoznak. A kisiparosok e határozták, hogy ebben az ügyben a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterekhez fognak fordulni.

A postatakarékpenztári betétek. A hivatalos lap legutóbbi számában szabályzat jelent meg a postatakarékpenztári betétekről. A szabályzat szerint a legkisebb betétnek legalább tíz dinárnak kell lenni és minden befizetést csak kerek dinárösszegben lehet teljesíteni. A betét és a tőkésíthető kamatok maximuma huszonezer dinár lehet. A szabályzat szerint a postaiügyi miniszter a maximumot ötvenezer dinárra emelheti fel, ha ennek szükségét látja. A tíz dinárig terjedő befizetések ugynevezett befizető lappal történhetnek, melyekre külön a célra kiadott bélyeget kell felragasztani. A huszonezer dináron felüli összegre a postatakarék nem fizet kamatot. A betétek felmondása a postatakarék részéről oly módon történik, hogy a postatakarék ajánlott levélben felhívja a betét tulajdonosát. Ha a betétes nem nyilatkozik egy hónapon belül, akkor a postatakaréknak joga van a csökkentésre, meg pedig olymó-

don, hogy a maximumon felüli összegért a postatakarék állampapírokat vásárol a betevő nevére, még pedig legkisebb egyezer dinár egységben. A betevők részéről az ezer dináron alatti betéteket nem kell felmondani, az 1000 dinárig terjedő betétek felmondási határideje 15 nap, 1000 dináron felüli összegek felmondási határideje egy hónap.

SPORT

A Sand nem megy Beogradba

A bécsi WAC hétfőn játszik Szuboticán

Szubotica sportközönsége körében rendkívül nagy érdeklődést keltett a *Bácsmegeyi Napló*-ban nyilvánosságra hozott hír, hogy a bécsi elsőosztályú WAC, amelynek csapatában játszik Schlogger Imre, a világhírű magyar csatár, Szuboticára jön és a Sand csapatával játszik. A mérkőzés az eredeti tervektől eltérőleg — nem kedden, hanem hétfőn, február 8-ikán lesz, mert a bécsi csapat azt a kérését fejezte ki, hogy azonnal a budapesti mérkőzése után utazhasson Szuboticára és itteni kötelezettségének már hétfőn eleget tehessen.

A Sand futballintézősége mindkét mérkőzésre a következő csapatot állította össze:

Sillis — Beleszlin, Beretka — Benecze, Dajnov, Ördög — Krausz, Némedt, Kovács, Horváth, Inotay. Tartalékok: Facsar, Karip.

Feltűnő a halvesorban Held hiánya, az ő beállításától azonban ép úgy, mint Déz és Haraszti szerepeltetésétől azért tekintett el a Sand, mert a három játékos igazolatlanul nem utazott el Noviszadra, az OSKV elleni mérkőzésre. Weiszt betegsége miatt nem lehetett beállítani.

A Sandot vasárnapra lekötötte az országos bajnokcsapat, a beogradi Jugoszlávia. A mérkőzés azonban elmarad, a szubotici csapat nem utazik el a fővárosba, mert a Jugoszlávia szombaton telefonon értesítette a Sand vezetését, hogy a pályája olyan rossz állapotban van, hogy *kénytelen a mérkőzést lemondani*.

A szubotici mérkőzés előtt Budapest a következő csapattal veszi fel a küzdelmet a WAC: Remete (MTK) — Hungler II. (FTC), Senkey I. (MTK) — Fuhrmann (FTC), Rebró (MTK), Blum (FTC) — Rémay III. (WSC), Molnár (MTK), Pataki (FTC), Spitz (WSC), Tóth (FTC).

A második féldőben Remete helyét Gallovich (WSC) foglalja el és a csatársorban Takácsot és Himmlert fogják kipróbálni. A mérkőzésen mutatott formák alapján jelölik ki azokat, akik Brüsszelben jövő vasárnap Belgium válogatottjaival játszanak.

Az SMTK közgyűlése folyó hó 14-ikén (vasárnap) délelőtt 9 órakor lesz megtartva a Bartalos Anna-féle vendéglőben (Sokolska u. 16.)

LEGSZEBB MŰKÖR KALAPOK

BRAJER és MÜLLER NŐI KALAPGYÁR
SUBOTICA, HALPAC

TÜKRÖT garancia mellett legjobb minőségben
Kirakatlveget minden női élelmiszerben
ALBA a környéken Novisád
Zeljeznicka ulica 53.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. február 6.

Zürich deviza 9.145.
Budapest deviza 1257—1259.
Berlin deviza 738.50—740.50 milliárd
márka, valuta 734—738 milliárd márka.
London deviza 275.
Newyork deviza 176.25.

Zürich, febr. 6. Zárlat: Beograd 9.145.
Páris 1945, London 2523.25, Newyork 518.75, Brüsszel 2360, Milanó 2083, Amsterdam 208 1/2, Berlin 123.50, Bécs 7305, Szófia 360, Prága 1535.50, Varsó 72.50, Budapest 72.75, Bukarest 725.

Beograd, febr. 6. (Magánforgalom):
Zürich 10.95, London 276.30, Newyork 56.80, Milanó 228.60, Berlin 13.54, Bécs 8.—, Prága 168.35, Bukarest 24.50.

Zagreb, febr. 6. (Magánforgalom):
Páris 214, London 276.45, Newyork 56.80, Berlin 1353, Bécs 800.50, Prága 168.40, Zürich 1095.50.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 6. Buza: bácskai 295 dinár, szerémi 295 dinár. Tengeri Bácskai új 110 dinár, bácskai március—áprilisi 127.50 dinár, szerémi áprilisi—júniusi 137.50 dinár. Bab: bácskai 180 dinár. Irányzat: buzánál változatlan, tengerinél nyugodt.

Csikágói gabonátőzsde, febr. 5. Buza májusra 175.625, buza júliusra 154.5, buza szeptemberre 146.125. Tengeri májusra 82.875, tengeri júliusra 85.5, tengeri szeptemberre 87. Zab májusra 43.25, zab júliusra 44.25, zab szeptemberre 44.875. Rozs májusra 108, rozs júliusra 108.625, rozs szeptemberre 108.625.

Newyorki gabonátőzsde, febr. 5. Buza 208.375—198.625. Tengeri 198.625. Liszt 775—815. Az irányzat buzánál szilárd, tengerinél tartot.

PATRIA

szérumtermelő Intézet
SUBOTICA Telefon 60

Szállít mindennemű szérumot és oltóanyagot

lényegesen olcsóbb áron.

Díjtalan körmegállapítás és felvilágosítás 992

Rádió-műsor

Hétfőn, február 8-ikán

(A városok mellett szám a hullámhossz jelenti)

Bécs (590—530): D. e. 11 és d. u. 4.15: Hangverseny. 5.15: Mesék. 7.10: Esperanto. 7.40: Angol-nyelv. 8.15: Dal-est. 9.15: Felolvasás.

Milanó (320): D. u. 4.30: Hangverseny. 9: Opera-részletek.

Budapest (546): D. e. 9.30 és d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 5: Cigányzene. 7: Előadás a bévegviútiok számára. 8.30: Ária-est. 10: Tánczene.

Barcelona (325): Este 7.05: El Trió Rádió. (Operette-részletek). 10: A »Pacsifal« előadása az Operabázból.

London (365): Este 9: Szinfonikus hangverseny. 9.20: Koncert. 9.45: Áriák. 10.33: Hangverseny.

Prága (368): D. u. 5.18: Hangverseny 10.02: Zene-est.

Oslo (382): Este 8: Rádió-hangverseny. 9.30: Opera-áriák.

Breslau (418): D. u. 5: Indulók. 8.20: Kamara-zene.

Róma (425): D. u. 5.10: Hangverseny. 6: Jazz-band. 8: Hangverseny.

Lincse (452): D. u. 4: Hangverseny. 9.15: Tánczene.

München (493) D. u. 4.30: Quartett. 9.30: Szinfonikus hangverseny.

Berlin (505): D. u. 5.15: Hangverseny. 8: Zenedráma három részben. 10.30: Tánczene.

Páris (1750): D. u. 1.45: Hangverseny. Este 9.30: Jazz-band.

Davenport (1600): D. u. 4.30: Hangverseny. 9.10: Zene- és dal-est.

Kedden, február 9-ikén

Bécs (530): D. e. 11 és d. u. 4.15: Koncert. 8.15: Kamarazene.

Milanó (320): D. u. 4.30 és 9: Hangverseny.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Slovák-est.

Budapest (546): D. e. 9.30. d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 5: Szórakoztató zene. 6: Egészségtügyi előadás. 8.30: Rádió-bál.

Róma (425): D. u. 5.10: Hangverseny. 6: Jazz-band. 8: Zene-est.

Toulouse (441): Este 9.45: Koncert. 11.25: Tánczene.

Lincse (452): D. u. 4: Hangverseny. 8.15: Romantikus-est.

Berlin (750): D. u. 7: Hangverseny. 8.10: Részletek az »Éva« című operettből.

München (493): D. u. 4.20 és este 8: Hangverseny.

Páris (1750): D. u. 5.45 és 9.30: Rádió-hangverseny.

Berlin (505): D. u. 4.30: Hangverseny. 8.30: Zene-est. 10.30: Tánczene.

Davenport (1600) — London (365): D. u. 5.15: Délutáni zene. 7: Musical in'clude. 8.25: Liszt-rapszodiák. 9.05: Opera-részletek. 9.40: Opera-előadás. 11.45: Tánczene.

LEGUJABB

A frankbizottság

tanulmányozza az ügyészségen levő iratokat

Budapestről jelentik: A parlament vizsgálóbizottság részéről Vázyonyi Vilmos, Rubinek István és Halós Kálmán szombat délután megjelentek az ügyészségen és este nyolc óráig tanulmányozták a frankügy iratait.

Miért avatkozott bele Franciaország a nyomozásba?

A francia kormányhoz közelálló párisi jelentések szerint a francia közvéleményt nem ejtik tévedésbe *Udvarnok* és más fajtvedőknek nyilatkozatai. A francia kormány okmányokkal tudja igazolni, hogy a német és magyar fajtvedők között összeköttetés állott fenn a frankhamisítási ügyben. A kormánynak a parlamentben ebben az ügyben bejegyzett interpelláció 16 alkalmat fog nyújtani arra, hogy álláspontját kifejezésre juttassa. A francia kormány foglalkozik külföldi lapokban, köztük a *Times*-ban megjelent közleményekkel, többek között azzal az állítással is, hogy francia nyomásra a kisantant kénytelen lesz Temesvárot Magyarország ellen állástfoglalni. Megállapítják, hogy a francia kormánytól távol áll minden fölösleges agresszivitás, de valutáját meg kell védenie. Sokáig türelmesen várta a budapesti nyomozás eredményeit és csak akkor hagyott fel tartózkodó magatartásával, amikor bebizonyosodott, hogy a nyomozásnak egyébként nem lesz eredménye.

JUGOSLAVIJA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Bácsmegeyi főtelepei:

NOVISAD

Petra Zrinjskog ul. 36.
Telefon 55.

SUBOTICA

SONBOR

Kr. Aleksandra u. 7. Telefon 216.
Telefon 330.

Dr. FÖLDES

MARGIT-CRÉM

PUDER, SZAPPAN csodaszéppé teszi
Ujból mindenütt kapható.
Vezérképviselet: Heller, Vel.-Kikinda

NYILTÉR.

Özv. Weitzenfeld Marcelné szül. Dohány Margit és kislánya Marica mélyen sújtva tudatják, hogy szeretett férje, illetve édes apja, a legjóságosabb lelkű férj és szerető apa

WEITZENFELD MARCEL

nagykereskedő

a Weitzenfeld és Társa cég tulajdonosa

pihenést nem ismerő, szorgalmas munkában eltöltött életének derekán, 45 éves korában és határtalan boldog házasságának 21-ik évében folyó hó 5-én éjjel hirtelen elhunyt.

A megboldogult hült tetemeit folyó hó 7-én délután 3 órakor fogjuk a Városi bérpalotában levő lakásunkról a helyi izr. sirkerthe örök nyugalomra kísérni.

Siratják még: édes anyja özv. Weitzenfeld Ilésus; fivérei: Vajda József, Weitzenfeld Lajos, neje és gyermekei; Dr. Vajda Félix, neje és gyermeke; Weitzenfeld Dénes, neje és gyermekei; apósa és anyósa: Dohány József és neje; sógorai és sógornői: Dohány Zoltán és neje, Dohány Ottó és neje gyermekeikkel, továbbá számos rokona, jóbarát és ismerőse.

Kelt Suboticán, 1926 február 6-án.

A Weitzenfeld és Társa Subotica cég tisztikara, személyzet és munkásai szomorú megilletődéssel jelentik, hogy szeretett főnökük, a munka és szorgalom megtestesülése

Weitzenfeld Marcel úr

folyó hó 5-én éjjel hirtelen elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük meg!

Subotica, 1926 február hó 6-án.

A Subotikai Izr. Szentegylet mély sajnálattal jelenti, hogy előjáróságának évek óta huzgó érdemes tagja

WEITZENFELD MARCEL úr

váratlanul elhunyt.

A megboldogult érdemei a szentegylet pénzügyei lelkiismeretes és gondos kezelése körül valamennyiünk elismerését és háláját kiérdemelte és fájdalommal fogjuk az ő fárasztó munkásságát nélkülözni.

A Subotikai Izr. Szentegylet
Előjárósága és Választmánya„Subotikai Okolina“ Temetkezési és Jótékonyosító Egylet
Subotica

40.000

dinár segélydíjat fizet — és 30 dinár pótdíjat szed elhalt tagjai után.

Alapító tagok felvételnek az igazgatóságnál, II., Oslobodjenja 18.

Felkéretnek a már beiratkozott tagok, akik még a járandó díjakat be nem fizették, hogy azokat mielőbb az egylet pénztárába befizetni sziveskedjenek.

Az igazgatóság

Utazó a röfös-rövidáru szakmában a szerb-német és magyar nyelv tudásával, ki a Vojvodinában jól be van vezetve, azonnali belépésre kerestetik. Csakis perfect és komoly munkások ajánlatai, referenciák és az eddigi működés megjelölésével vétetnek figyelembe. Fiatal kezdők, utazó praksis nélkül mellőztetnek. Sajátkezűleg megírt ajánlatok sub „Din. 12.000“ alatt Novisad Futóskí put 2. szám alá intézendők.

Értesítés.

A „Sreća“ kiházasító egyesület igazgatósága közli a tagokkal hogy az egyesület működését 1926. évi február hó 7-én megkezdi és az e naptól kötött házasságok utáni házassági segélyek az alapszabályok értelmében ki fognak fizettetni. — Felhívtnak azok a tagok, akik igazolványukat még nem váltották ki, hogy az egyesület működésének megkezdése előtt váltsák ki tagsági könyvecskéiket, mert különben az alapszabályok értelmében a tagok sorából töröltetni fognak. — Az alapszabályok 9-ik §-ának 3-ik pontja szerint a törölt tag által teljesített befizetése az egyesülettel illetik s azokat sem ő, sem jogutódai nem követelhetik vissza. Az igazgatóság.

Poziv

XX. redovnu godišnju glavnu skupštinu
Industrije Mramora i Kamenoreza D. D.

u Subotici

koja će se održati 28. februara o. g. u II sati pre podne u fabričnim kancelarijskim prostorijama, na koju se g. deoničari ovim pozivaju da izvole prisustvovati.

Dnevni red:

1. Izbor perovodje za vodjenje skupštinskog zapisnika i odbor od 3 člana za overovljenje istoga.
2. Podnašanje zaključnih računa, ustanovljenje čiste dobiti i predlog o podeći iste.
3. Davanje razrešnice Upravnom i Nadzornom Odboru.
4. Biranje 3 člana za upravni i 3 člana za nadzorni odbor.

Račun bilansa i račun uspeha, kao i izveštaj nadzornog odbora može se 8 dana pre skupštine u zavodskim prostorijama videti i štampari primerci staviće se g. deoničarima na raspoloženje.

Gospoda deoničari, koji želi učestvovati kod glasanje i upotrebiti svoja deoničarska prava, neka izvole svoje deonice sa neisplaćenim kuponima pre skupštine, barem 2 dana, u društvenoj kancelariji (VI, Gimnazijska ul. 9.) deponovati. Priznanica o deponovanom deoniciama važi kao legitimacija prilikom pristupa na skupštinu.

Poziv

S ovim pozivamo sve članove, odnosno njene korisnike Pokopnog Udruženja Slavija da se zbog svoga interesa i olakšavanja rada nadzornog odbora što pre prijavu sa svojim eventualnim žalbama i to bezuvjetno i lično u društvenoj kancelariji toga udruženja. Zvanični časovi svako dnevno pre podne od 8—12, a po podne od 3—5. Članovi imaju da donesu sa sobom svoje originalne članske knjižice.

Subotica, dne 3 februara 1926. god.

Nadzorni odbor.

Meghívó

Ezzel felhívjuk a Slavija Temetkezési Egyesület összes tagjait, illetve azok kedvezményezettjeit, hogy saját érdekükben az egyesület hivatalos helyiségében esetleges panaszikkal feltétlenül személyesen jelenjenek meg. Hivatalos órák mindennap délelőtt 8—12 és délután 3—5. A tagok felkéretnek, hogy hozzák magukkal a tagsági könyveiket.

Subotica, 1926. február 3.

A felügyelő bizottság

Házeladás.

Suboticán I. kör Sudarevićeva-u. 43 sz. a.-a Margit malommal szemben-levő lakházamat a benne levő fűszerüzlet berendezéssel együtt készpénz fizetés mellett eladom.

Bővebb felvilágosítás Dr. Singer Béla ügyvéd irodájában (: Prokesch-palota :) nyerhető.

Szabó Kálmán

30.000

dinár temetkezési segélyt

fizető „JEDINSTVO“ halotti társulat igazgatósága ismét tetlen felhívja a tagokul jelentkezettek, hogy tagsági könyvecskéiket legkésőbb f. évi február hó 15-ig annál is inkább váltsák ki — mert ezen idő eltelté után az egyesülettel szemben minden igényüket elveszítik és helyek más jelentkezőkkel töltenek be.

Az igazgatóság határozata alapján az egyesület újabb (100) egyszáz tagot vesz fel alapító vagy rendes tagul.

Jelentkezéseket Suboticán elfogad az egyesület vezetősége (iroda: VI. Nikola Kufundžić ul. br. 1., nagy templom megett). Bajmokon Kis János ur községhezúza és Cservenkán Staudt József tanító ur.

He'yi képviselők az ország bármely részéről lehetnek.

A subotikai jelentkezők felvétele az egyesület hivatalos helyiségében naponta eszközöltetnek. A felvételkor a tagnak személyesen meg kell jelennie.

Kórházi vagy szegényházi ápolt tagul fel nem vehető.

Minden tagnak temetkezési segélyre csak abban az esetben van igényjogosultsága, ha tagsági könyvecskéjét már kiváltotta.

Subotica, 1926. január hó 27-én

Igazgatóság

Óvás

Figyelmeztetem tisztelt vevőimet, hogy Ungár Sándor utazót állásából elbocsájtottam s nincs jogosítva nevemben pénzt inkasszálni és üzleteket kötni.

Vel.-Bečkerek, 1926. február 1.

Dr. Fodor Ottó

vegyészeti gyára.

Férfi-, női- és gyermekruhák üzletemet volt Rudić-uca (gyümölcs piac) helyeztem át. Régi üzletben megmaradt árukat féláron árusítom.

Földes Samu

Onkéntes árverés.

Suboticán, II. kör, Paja Kulunčić ulica 172. szám alatti 2 szoba, konyha és istállóból álló lakóház 1926. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor dr. Vas Antal ügyvéd irodájában (VIII. kör, Paja Dobanovačkog ulica broj 10) megtartandó onkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. A ház azonnal birtokba vehető. A többi feltételek dr. Vas Antal ügyvéd irodájában tudhatók meg a hivatalos órák alatt.

Tisztelettel értesítem üzletfeleim és ismerőseimet, miszerint

fatelepet nyitottam,

kérem jóindulatu támogatásukat vagon-tételben tűzifára, valamint kox, kőszén és végottifára házhoz szállítva.

Teljes tisztelettel

Buchwald Gyula

Oslobodjenja ul. 42.

(Senta ut) telefon 176.

Hirdetmény

Hajdicsikai gazdaságban kaphatók: Diszfák, gyümölcsfák, diszbokrok és különféle virágok jutányos árban. Bővebb felvilágosítások a gazdasági irodában. Telefonszám 5.

1015

LEGUJABB DIVATU

NŐI SZALMAKALAPOK

KAPHATÓK 75—200 DINÁRIG

Régi szalma, Tagál, Picka minőségű átvarrását és festését legujabb formák szerint garantálva vállalja. — Valamint toll, virág és minden színes szallagok és tudiszek dus választékban kaphatók

SILD KALAPIPAR SUBOTICA

(CS. RKEPIAC)

1091

HÁZASSÁG

Kiházasítom orvos, ügyvéd, gépészmérnök önálló öcsémét. Dr. Dohányiné, Trumbićeva 2, Subotica. 1080

Házasságot uricsaládoknál diszkrétan elintézek. Szülők, hölgyek, urak megbízását elfogadja »Doktor-né« Subotica, Agira 11.

Ki venne feleségül egy szegény jó lelkű leányt, lehetőleg kinek kis gyermeke van. Ki megértő lü hitvest, gyermekének szerető jó anyát óhajt, ugy kérem írjon a kiadóba. »Nem bánja meg« jelígre. 1028

Jobb iparos vagyok, saját üzletem van, megismerkednék házasság céljából 24-28 éves leánnyal. Fényképpel és teljes címmel ellátott levelet »Aki mer az ugr« jelígre a kiadóba kérek 897

Aknaszén
vagon-tételekben
2400 dinár

(Förderkohle) franko Vrdnik, Szerémség, 5000-en felüli kalória tartalommal. A szállítás a megrendelés kézhezvételének napján eszközöltetik.

Bányakereskedelmi Társaság Ruma

Telefon:
Ruma 21 szám. 1061

LEVELEZÉS

34 éves önálló kereskedő, középmezőnyes terméti, megismerkedne 20-30 éves független leánnyal, vagy gyermektelen özvegyvel, kívül boldog életet élhetne. Részletes és teljes című levelet »Szeretni és szeretve lenni« jelígre a kiadóba továbbít. Titoktartás biztosítva. Kalandorok kiméjlenek. 977

Középkorú urhölgy ismeretséget óhajt közteli feltétlen uriemberrel. Leveletet »Meguntam a magányt« jelígre kiadóhivatal továbbít. 888

Reflektor. Ha olyan izzó szenvedély lobog Magában, mint amilyen szepülően esztétika minden gondolata, akkor Maga a csókot alkalmak égető ma. Irjon még és minden betűjéért érezze véresre csókoló alkalmat égető drága fájdalmát. 1062

FOGLALKOZÁS

Szerbül jól tudó faszakmában jártas olcsó és gyakorlatos férfi munkatárs ajánlok azonnali belépésre. Ajánlatok »Megbízható« jelígre a kiadóhivatalba kérem. 966

Kocsis azonnalra felvétetik a Berger-malomban. 981

Seprilgavartáshoz előmunkás kerestetik jó fizetéssel. Cím megtudható: Lipsitz és Lampel cégnél, Suboticán. 993

tüzifa

hasábban és aprítva, valamint 1-a bécsi dió-kokszázhöz szállíva legolcsóbb árban kapható 561

Welsz Dezső

akereskedőnél, posta mellett. Poštanska ulica 4. sz.

Szilgavartó uradalomba a löszerszámok javítására kerestetik. Cím a kiadóban. 1037

26 éves fűszer és csemege szakmában jártas segéd állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1033

Vidéki hölgyek és urak ékszerjavítást és drágakövefoglalat megvárhatják Blaha órás és ékszerész-nél Subotica, Edénypiac. 698

Házvezetőt 40 év körül keres fiatal egyedülálló sívatalnok. Az állás azonnal elfoglalható. Ajánlatokat 1069. szám alatt a kiadóba kér. 1069

Kereskedősegéd rövidárszakmában azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 1050

Prima minőségű fenyőfa kapanyelek nagyban eladása Basch és Vig fakereskedők SUBOTICA

Engedélyeket vagy bizonyítványokat bármely műek legyenek, bármely illetékes hatóságnál, ha kívánja gyorsan és biztosan megkapni, forduljon bizalommal: Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra 9, Subotica. 1078

Intelligentes deutsches Fräulein mit Jahreszeugnissen etwas serb.-kroat. sucht Stelle zu Kindern. Gefällige Zuschriften unter: »Verlässlich«. 995

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelíggel levelet továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvél mellékelendő.

Szerb, nemet, angol oratódok havi 60 dinárért, hetenkint két órát, legújabb módszer szerint. Cím: Miloša Oblića 4 (volt Boznár ucca). 1032

Keresünk azonnali belépésre egy előmunkást, aki kocsikenőcs és tavot-taszir gyártásban teljesen jártas. Cím a kiadóban. 986

Hölgyfodrász elsőrendű oró, a szakma minden ágában jártas, febr. 15-ére állást keres. Survađić, Beograd, Bitoljska 27. 1027

Egy esetleg két lánccelölt egy kis tanúval keresek megvételre vagy bérbé. Lehetőleg Subotica közelében. Cím a kiadóban. 877

Darmaven rouai állást, óráknyvelést, oktatást vállal német főiskolai hallgató. Címeket a kiadóba kér. 900

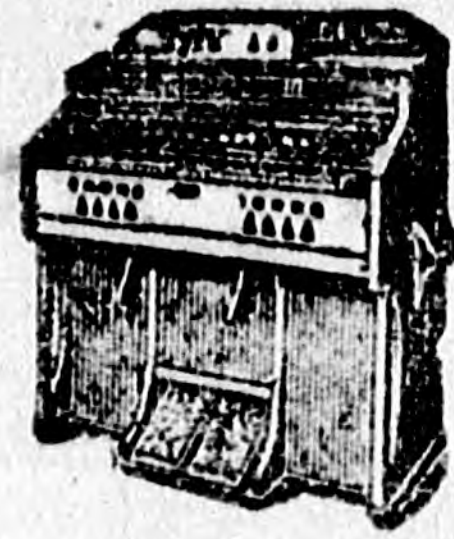
Gyermeektelen házaspár elvállalna házmesteri vagy pedig házvezetőnői állást nagyobb háztartásnál vagy magános családnál, a házi teendőket lakásért és némi fizetésért, több éves bizonyítványokkal rendelkezéik. Cím a kiadóban. 887

Intelligens tanítónő, perfekt magyar és horvát, keres Suboticán megfelelő alkalmazást irodában, iparvállalatnál, gyermekek mellé is elnevez. Stjepan Koos, ul. p. Dekanovce — Mediumurje. 942

80 drb 200 literes és 20 drb 400 literes jó állapotban levő **HASZNÁLT VASHORDÓ** OLCSÓN ELADÓ Rieger i Piuković u likvidaciji 1085

HARMONIUMOK

elsőrangú, különféle modellek és árak szerint, igen olcsón kaphatók. Használtakat kicserélek és készfűzetésként tekintem. — Schmidt Harmoniumháza

Noviurban, G-e hevasse 294.

SZÖLLŐ-BIRTOK ELADÁS

Kraljev-Bregan, a pezsgógyár szomszédságában, körülbelül 35 katasztrális hold területű jól termő szőlő épületekkel, egyben vagy parcellánként, tehermentesen, rendezett telekkönyvi állapotban eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonos képviselőjénél, dr. BÁRDOS IZSÓ ügyvédnél SUBOTICÁN. 1083

Dr. SZEGŐ SZANATÓRIUMA ABBÁZIA (Olaszország) **NAPPÉNYES TAVASZI ÜDÜLŐHELY** EDZŐ-, HÍZÓ-, ERŐSÍTŐKURÁK A gyógytend valamennyi formái Minden modern phy-ikális gyógyeszköz. Gyermekek 7 évtől kezdve kíséret nélkül is 1092

Uj autorizált **FORD KÉPVISELET** **NOVISAD** NIKOLA PAŠIĆ ULICA 19. Raktáron uj modellű személykocsik, teherkocsik, raktorok. Legnagyobb alkatrészt raktár. Pn umatikok, olajok (leszállító áron) Viszonteladóknek 30% engedmény. 1088

Középkorú intelligens hölgy házvezetőnek vagy anyahelyettesnek szerény fizetéssel ajánlok. Cím: Schmolka' hirdetőiroda, Novisad, Futsčka 2. 927

Főtéri üzletbe pénztárnoknő felvétetik. Szerb nyelvtudása előny. »Pontos« jelígre a kiadóba. 979

Babaklinika bárhonnan hozott vagy postán küldött javításokat azonnal eszközöl. **Lagner Jodrisz, Subotica** Pašićeva ulica 6. 4874

Önálló francia munkásokat és önálló angol munkásokat felveszünk, esetleg teljes ellátással. »Jelena« női divatterem, Subotica, Aleksandrova ulica 11 (Korso), hátul az udvarban, földszinten. 868

Hölgyfodrász és manicűr-üzletembe elsőrangúan ondolálni tudó, valamint hajvágást értő férfi munkatársat azonnali belépésre keresek. — Ajánlatok Schönberger címre, Velika-Kikinda. 1013

Kisasszonyt keresek 10 hónapos kis fiam mellé éves bizonyítvánnyal. Német nyelv előnyben. Cím: Aleksander Sár, volt Narod-kávéház. 1003

Gimnáziumi tanár órákat ad a gimnázium és felső kereskedelmi iskola összes tárgyakból. Megbeszélések mindennap 3-4 között. Bogovićeva ul. 7. 1000

Pékségbe (luxus) üzletvezető kerestetik. Csak elsőrangú szakemberek, kik finom és kenyérsütődékben hasonló állásban hosszabb ideig működtek, küldiek ajánlatukat »Házonrészesedés« jelíge alatt e lap kiadóhivatalába. — Esetleg berendezéssel és vevőkörrel átvethető. 1024

Intelligente Kinderfrau sucht Stellung zu Kindern, geht auch auswärts. 984

Botosipánt keres több évi gyakorlatl öz. Kalmár Imréné, Bačka-Topola. 1014

Fehérnemű varrást és javítást, valamint üzleti munkát is elvállalok. Hercegovacka ul. 26. 1066

Eladó egy 30 HP Packard gyors teherautó, üzembűpes. Ára 35.000 dinár, esetleg cicserefném iókarban levő Ford teherautóért. Kiss Dezső, Sentá. 944

Birtokok kisebb, nagyobb, Bácska, Bánát, Szerém és Boszniában eladók. Felvilágosítást válasszbelvél ellenében a Bömches-iroda, Bačka-Topola. 973

Voivodinaul birtokokat megvételre keresek. — Bömches-iroda, Bačka-Topola. 975

Eladó Hirska ulica (volt Tuba utca) 3. számú ház. Bővebbet a tulajdonosnál. 971

Luxus Puch-autó, egy luxus Fiat, egy 1/2 tonna Fiat, 1 1/2 tonna, olcsón eladó. Gruics technikus, Vel.-Kikinda. 1001

Fiat cukrászsegéd március -5-ikére állást keres. Cím: Jovan Sch, Sombor, Kralja Petra ul. 10. 980

Állást keres intelligens iskolázott szolid urférfy mint házikisasszony, felolvasónő, esetleg gyermekek mellé. Irodai munkában, varrás, kézimunka, főzésben jártas. Leveletet »Othontra vágyom« a kiadóhivatal továbbít. 953

Kocsilveres-mester vagy segéd felvétetik Erdei Bálintnál, Cara Lazara ulica 19. 1047

Szőlőkezelői, pincemestéri állást keres március 1-i vagy azonnali belépéssel egy józan életű, szorgalmas, hosszabb gyakorlatl bíró egyén. Cím a kiadóban. 1020

Gyógyszerész gyakorlatl 1 1/2 évi praxissal állást keres. Érdeklődni lehet Molnár könyvkereskedésben Sentán. 1019

VÉTEL-ELADÁS

Eladó két nagy üvegtábla beramázott formában 100 X150, alkalmas mindenféle szakmának, de különösen fényképészeknek. — Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra 9. 1079

Cselőgarnitúra, 8 HP, MÁV, iókarban, eladó Farkas Andrásnál Sentán. 1068

Használt Fordson traktorok és autók vételével és eladásával legolcsóbban és legelőnyösebb fizetési feltételek mellett foglalkozik Földvári Béla, Staribečei, Telefon 83. 10204

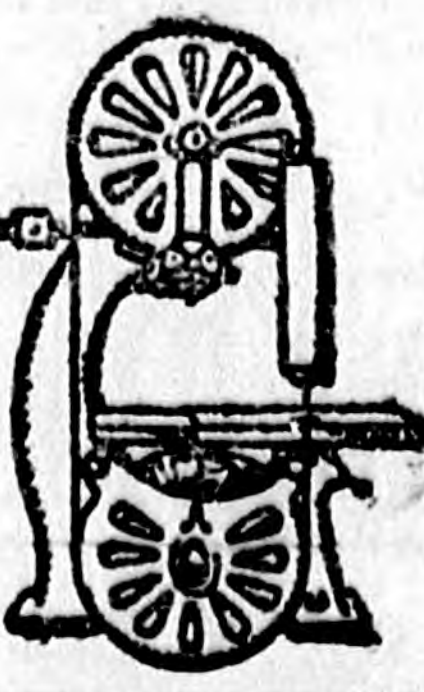
Ajánlok erdei vadrózsát méter magasságtól feljebb 1 1/2 dinárért és erdei hársfát kiültetéshez 6 dinárért. Kiss József kertész, Beocsin. 1006

WACHTLER MIHÁLY GÉPLAKATOS, SUBOTICA, SAVE TEKELIJE PUT 21 Saját ház

Az összes mezőgazdasági gépek valamint bármely vas és gépmunkákat vállal és javít A legmodernebb Wertheim-kasszúkat sértetlenül nyit és javít. 1081

DEUTSCH PÁL és TÁRSA VILAMOSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján. Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkatárakkal. 6063

Asztalosok, bognárok, fűrésztelepek, faáru gy roszok figyelmébe! **Famegmunkálógépek** 4 soros golyóscsapágyvázással. Leipzigi, berlini, legújabb, legtekőtebb gyártmányok, g rancia mellett, ugyancsak elsőrendű szerelmök állandó gyári raktár. Előnyös részletfizetési feltételek! **JELINEK J ZSEF** Subotica, Paje Kujundžića ulica 4. sz.

Harisnya, csipke, rövidáru minden minőségben a legnagyobb választékban **Legolcsóbb árak!** **RÖHRICH és KRACKER VEL-BECKEREK** Fendler-féle »Fehér-ház« udvarában 315

KORZÓ MOZI

Mától kezdve vasárnapig A nagy MOSJOUKIN PASCAL MÁTYÁS (Névtelen ember) PIRANDELLO a legnagyobb olasz tróvilághírű regénye Mindkét rész egyszerre. Rendes helyaráll.

LIFKA MOZI

Operett újdonság! Suboticán először! Marica grófnő Zenéjét írta: Kálmán Imre Személyek: Marica grófnő... VIVINA GRUBSON TOROK BELA... HARTY LÉDEKE Liza, a hugo... Zsuzsanna Kálmán... Verebes Erno... Csak és kizárólag zenei műveléssel. Rendes helyaráll.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez vilasubélyeg mellékelendő.

Eladó több házhely és két lakóház a szegedi szőlőkben. Cím: Petres közsérgvár, Palicsi-ut. 661

Dunaparti bomok 200 dinár vagyonba rakva ab Bogoevo kapható Adám József mézszegednél. Bogoevo. 640

Söröshordók. használtak. törés és korhadmentések azonnal tölthetők. darabonként ötven dinárért kaphatók. Széküldés vasuton panvétel megfelelő előleg beküldése mellett Frank Sándornál. Subotica. 582

Szállítok olcsó dunai homokot ab Bogoevo állomás vagyonba rakva 275. Dunavágányon 80 dinárral olcsóbb. Eladó használt légszékény boros és söröshordók Merkl János. Sonta. 1088

KÖLÖNFÉLE

Szoba-konyhás üres lakószobák apanlatok -- Cím a kiadóhivatalban

Negyven év óta fennálló népszerűség azonnalra kiadó. Varoska ul. 28. 917

Subotica központjában az első emeleten két butorozott utcai szoba. fürdőszoba használattal. lehetőleg gyermektelen házaspárnak kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 988

NARODNI BIOSKOP NÉPMOZGÓ

Február 8-10, hétfőtől-szerdáig MAČISTE SZABADSÁGON halandorfilm 5 felvonásban Mačiste egy jó ideig nem hallott magyar semmit, már mindenki azt hitte, hogy sohasem látta viszont ked encét a vizionon, amikor egy erre tele lettek utóvével az összes nagy ob városok piacát. Hirtette szabadságának végé, amelyről most terti hazá. Legújabb filme szabadságának élménye vel foglalkozik, mely eseményekkel, halando kal és vaktörő művelvényekkel sokkal ouabb, mint eddigi filmjei együtve. Csak három napig lesz műsoron!

AEG vetítőgépek mezeberendezések, vetítészén és FILMATTRAKCIÓK ORIENT-FILM D. D. SUBOTICA TELEFON 8-87

Családi házak beltéren eladók. Lakások, palfesi villák, beltéri izleték kiadók. Keresek két szobát rendelőnek. Kérem lakások, butorozott szobák, izleték, házak eladását nálam bejelenteni. Kévéssé használt butorok eladása. Langné. Agia 11. 1084

Szalongarnitúra, előszobaszekrény, ebédlőszekrény, konyhaszekrény eladó. IV. Palmotičeva 21. 915

Iótorgalmu borbélyizlet minden elfogadható árért eladó. Crnojevičeva ul. 2. 1052

300 darab fiatal akácia zúmltetésre eladó. Samu Pál. Baimok. 840

Eladó ház 3 szoba, 2 konyha, cicskamra, mosókonyha. 40 -ól világos mihely. 50 -ól csukott fás fészter. 2 beépített dísznő, villanyvilágítás. 1250 -ól telekkel azonnal lakommentesen átvehető. Ügyzők díjaztatnak. Cím a kiadóban. 869

Figyelem! Kereskedők! Legjobb sombori turót szállít M. Cirilov. Sombor. 830

Disznóvénket keresek megvételre: agavét, aucubát, laurust, oléandert, phylodendront vakkát. Szives ajánlatot az ár meztelölésével alábbi címre kérek: Gever Henrik. Crvanka (Bačka). 773

Garantált esomómentes meszoló- és sóprúnnyel kapható Kleop Dávid. Novi-Vrba 367. 714

Uj zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb ifáranu részlefizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Sarokház, melyben fűszerizletnek való helyiség is van, vendéglővel és teljes felszereléssel kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó, esetleg kiadó. Bővebbet: Subotica, II. Ostobodjeva 18. 1070

BÁMULATOS OLCSÓN ELADÓ: Arany, ezüst zseborák, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, cigarettatárcák, raglánkabátok, utazóbundák, nőiítmek, nyári takarók, vászonkézimunkák, cirilbetűs írógépek, különféle illatszerek. Kölnviz, Champon, Bayrum, parfümök, Sultana kávé, finom rézágy két személyes ni matracca és üjiliszekrényvel. Nagyvob mennyiségi finom gyapjuszövet, férfi és női raglánoknak, egy 4-es és egy 3-as Wertheim-kassza, F. Kiss adásvételi itézet Subotica. VI. krug. Trumbičeva ulica br. 11. Csirkepiac.

GÉSA PÖRKÖLTKÁVÉ A LEGJOBB Pörkölés naponta Kőrösi Géza

Iólménő és jó szortirozott rőfösáru fióküzletünket Sr-bobranban és Staribacsán, kedvező feltételek mellett eladásra kínáljuk. Érdeklődők forduljanak Monašević, Lazić és Čurčić céghez. Novisad, Kralja Petra ul. 30. 1034

10% kapa jó termő szőlő, megtrágyázott Csorda-közön, közel a városhoz, eladó. Cím: Pleszkovics Béla, Székely és Vukovics cégnél, főtér. 1056

Haranyában, Csuzza községben eladó minden elfogadható árért egy iótorgalmu vendéglő és vezeskereskedés. Bővebb tevilátásitással szolgál: Pülöp József, Darda, Barania. 1029

Fodrászberendezés itányosan eladó, Sombor, Atanackovića ulica 1. 989

Viktória balkaros gép, bármilyen finom és erős munkára alkalmas, eladó. Geleta István, Horgoš. 1064

NŐI KALAPSZALON POGÁNY

Kalap szalonomat megnyitottam. Kérem a tisztelt hölgyközönséget, hogy régi praxisom alatt bevált szép munkámról és jó izlésentől vételkényszer nélküli meggyőződési sziveskedjek. Átalakítások modellek után készítek.

Trg Fra Ješe 15. I. emelet Ljubibratic-ház (Hitelbankkal szemben) Telefon 30.

A következő birtokok házzal, élő és holtállományval eladók 50, 95, 98, 145, 220, 350, 420 hold. Bővebbet: Krámerne, bejegyzett cég irodájában, Osijek, I. Kapucinska 10. 515

Zongorák, pianók, legmodernebb és legújabb kivitelben Prágai zongoratermeiben Vel-Kilindán kaphatók. F szakmában legregebb és legolcsóbb beszerzési ferrals hazánkban. Részlefizetésre is.

Eladó 4 esénlőgarnitúra, egy 4 HP benzinator 4 luku morzsolóval és egy nálunkafőző vontatókazán. Veszek 8-10 HP Hotter Clifton gyári magánjárót. Cím a kiadóban. 1060

Subotica Centralna Banka zálogosztálya Aleksandrova ulica 4. Állandóan folyósít kölcsönöket ékszerekre és mindenféle árukra. 8924

Nea-Crem legmegbízhatóbb arc- és kezápoló KORONA GYÓVYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Vidéki ur keres Suboticán teljesen különbejárótu, szépen butorozott szobát hűti 2-3-szori használatra. Cimeket Diszkrét jelzésre a kiadóba kér. 943

ÜZLETI KÖNYVEK

OLCSÓBBAK MINT BÁRHOL NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS! HEUMANN MÓR könyv-, zenemű-, írószer- és papirkereskedésében Subotica Karadjordiev trg 12.

Olcsó kanyatu, hosszabb-lejáratu itelzőlog kölesont keresek. Bačka-Topola. Postafiók 38. 973

Elveszett egy katonakönyv. Huszár Lajos részére szőlo. A becsületet megtaláló adja le a kiadóba. 1001

Utlevelek konzuli itatmozását legolcsóbban végzi. Beküldés posta útján. Bömches-iroda. Bačka-Topola. 974

Azonnal kiadó nagy világos gyárhelykőz 2 szobás lakással. VII. Jučovičeva (Erdő) ul. 7. 963

Butorozott szobát keres a beltéren, vagy közel a beltérhez fiatal házaspár. Cimeket a kiadóba kér. 1031

Kisbárány vendéglő vezetését átvettem és konyhamat régi jó, híreink meztelölően továbbra is háziasan vezetem, havi és napi abonomat elfogadok a tegzolidabb árban. Tisztelettel Pusztay Imre vendéglős. 437

Csinosan butorozott szobát keres urfő beltéren, esetleg ollátással. Cimeket a kiadóba Tiszta jelzésre. 1093

Közvetítünk: Ado- és ványügvekben, mindennemű engedélyek beszerzésénél (trafik, vendéglő, iparjog stb.) állampolgársági és itartózkodási engedélyek, nyugdíjrendezés, utlevél és vizum beszerzésénél az összes államokban. Fordítunk minden nyelvtől szerbre és fordítva. Nyugalmazott ezredes ad itelvilágosítást minden katonai ügyben. Nemzetközi Tudakozó és Bizományi Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. szám. (Halbrer-ház). 1076

Uccai pincelhelyiség a beltéren kiadó. Cím a kiadóban. 1072

A városligeti vendéglő kiadó. Bővebbet irvanotti. 1090

Jó száraz cementes magazin kiadó. Knjaz Mihajlova ulica 11. 1087

LOKOMOBILOR

WOLF-LANZ 600 HP-ig teljesen újak vagy generállyítve, gyári garanciával BÉNDÉ IS. KERETTÖRÉSZEK, FÜRÉSZEK, Pini & Kay Wien vezérképviselote. SZIVÓGÁZMOTOROK, kompresszornélküli DIESELMOTOROK, NYERSOLAJMOTOROK Motorenfabrik Darmstadt vezérképviselote. MALOMGÉPEK, ÖRLŐJÁRATOK 32-48 coll. Kedvező fizetési feltételek. Szállítás konopl. felszerelve BRACA FISCHER D. D. Zagreb, Pantovčak 16. 1076

Az Ön saját érdeke, hogy minden szükséges eseté néli irodánkhoz forduljon, mely szakemberekkel rendelkezik és minden reábitott ügyet gyorsan és szerény honorarium mellett honvilit le, melyet az ügy végeztével fizet. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra 9., Subotica. 1077

Vendéglőt bérbe vagy elszámolásra keresek, ahol pincérmókkal lehet dolgozni. Ajánlatokat Szorgalmas jelzésre a kiadóhivatalba kérek. 1025

Butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg 15-ikére is. Boška Vučica 14. 1045

Csinosan butorozott szoba a beltérhez közel kiadó. Cím: Brozova ul. 8. 1017

Iótorgalmu fűszerizlet lakással, közel a beltérhez, étköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. 1001

Inecto 15 perc alatt tartósa festi a haját! Kapható 18 színben bármely szakmába vágó izletben vagy Kummerkraummernél Somborban. 826

Gummibélvegyőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfozad.

PATRANIN EGÉRET PATKÁNYT veglegesen irt Kapható minden gyógyszerárban

Képkerekülönlegességek festmények, gobelinek, fényképek szakszerű keretezése Bachinger Frigyes Lifka-Mozi Hungária-épület Sudarević ul. 34.

A glorifikált bűn

Ennek is el kellett következni. Tizenkét esztendő bőséges termését betakarítottuk a letarolt tarlókról. Közmondásokat nyugdíjaztunk, aförizmákat B. listára helyeztünk, jól jól bevált intéseket szolgáltonkivüli viszonyba helyeztünk. Miért ne? Szomorúan végeztük el ezt a pribék feladatot? Nem. Vigán, vidám ének és zeneszóval, énekszóval és csengő koccintással. A háboru tizenkét évvel ezelőtt kezdődött. Eredmény: nyolc millió és néhány százezer halott. Az egyik oldalon.

A másik oldalon? Európában és az amerikai Egyesült Államokban hetven százalékkal emelkedett a bűnözők száma. Évnegyedenként külön statisztikák jelennek meg róluk. És különnyomatban. Épenugy mint valamikor az etikáról írott doktori disszertációk. A súlyos börtöncella ma kávéházi szövecé devalválódott. Gondoskodtak róla a nyolcmillió halott emlékéért. Önző haszonlesésből? Nem. Egyetemes emberi szolidaritásból.

Valamikor volt az ököljog. Aki akart nyugodtan aludni, holdas éjszakákon sejtelmes ablakok alatt gitárt pengetett. Ma tökéletesen körülrít fételes jogszabályaink vannak. Mindenki nyugtalanul forgolódik az ágyában. És lámpát gyújtogat. És fölriad. Mi ez? Építés? Kulturdiffereenciálódás? Aki bírja marja. Ez volt: nyersen. Ugyanez van ma: staniol-papirban. Ez csak egyszerű. Ugye, hogy egyszerű. És szokványos. nem?

De minek akkor erről írni. Justinianus a bizánciak purifikáló hajlandósága eszására igazán megelégedhetett volna a Nika lázadás sikeres leverésével. Meg a vandálok és keleti gótok elpusztításával. Kellett neki ilyen eredményes élet után jogszabályokat összegyűjteni? És bekötni az istenasszony szemét? Hogy a második évezred küszöbén simábban falhoz állítsák.

A autoritás két vállra fektetve liheg az aránytalan erővel megívott küzdelem után. És ne legyünk vállalkozó szellemű Ikarusok. Először, mert nincsen szárnyunk. Másodszer mert a Nap felé repülni nincsen hátorságunk. Harmadszor pedig és végül és főleg, belezuhanni az 1926-os poecolya tengerbe: nincsen kedvünk. De kinek van? Volt Haarmannak, aki lábakat fűrészelt, vagy Landrunak a női testrészekből összeverebuvált konzervdekeltségének. Vagy a főméltóságu hercegnek, aki pénzverdékének pietum privilégiumát sem élvezheti.

A bűn — jobb definíció hiján csak mint relativ terminus technikumust használom — kétségtelenül legvilágosabban itt van és torát üti. A tör elnevezés hallatára rendszeren gyászt appercipiál az ember. Itt fordított az arány. A bűnnek itt és most náza van. Bokrétság, dalos kedvű és eszeveszettül táncos náza. Mindenki packázik paragrafusokkal. Mert mindeuki fél. És senkinek se jut eszébe megjedni. Ezért házard. Divat. Ami divat az hódít. Ahol hódítás van, ott nem lehet tovább fokozni. Megérkezünk. Itt van a glorifikált bűn.

Van még tovább is. 1926 februárban Amerikában kipattant egy nagy titok. Ami nem is volt titok. Csak egy misztikus konzorcium réltve ör-

zött belső ügye. Használjunk keztyűs kifejezést. Egy nyílt titok. Nyílt titokról jövevelési ember nem beszél. Még az igazság kacér kedvőért sem. Nos Amerikában történt egy ankrónisztikus színezetű lapzus. A jenkik jelenlegi igazságügyminisztere szóban és írásban ugylátszik nem áll a stífáris helyzet magaslatán. Nem pedig azért, mert a napfényre hurocolt egy frakkos csaló szövetkezetet, amely behálózta és megkárosította sok-sok millióval az Unió valamennyi államát. Dollárban. A csalóknak csak összeköttetésük van. Az igazságügyek legfőbb állami funkcionáriusának csak igaza van. És mi lesz? A miniszter szobrot kap és a csalók celát? Nem. Amerikai lapjelentések szerint az ügyet máris eltussolták. Az indiszkrét minisztert pedig eszedesen eltávolítják. Feltűnés nélkül.

Hogyan kezdődött Nádossy karrierje

(Budapesti tudósítónktól.) Arról lesz ezekben a sorokban szó, hogy hogyan kezdődött, illetve alapozódott meg a világ egyik legjobban emlegetett magyarjának, Nádossy Imrének, karrierje.

Magyarnak is annyiban magyar, mint a többi fajvédő, a bevándorolt svábokból kialakultak. Nádossy pláne tót származású s családjának a neve *Trstyanszky* volt. Tévesek tehát azok az állítások, mintha baranyai sváb eredetű volna s önkényes kitalálású a neki tulajdonított német név is. Zólyomban magyarosította meg nevét a család még a múlt század negyvenes éveiben s csak azután költözött a Dunán túlra.

Nádossy Imre apja kalapokat gyártott, aztán kiterjesztette az üzemet s vagyont szerzett. Egész természetesen, hogy erre fiai már játszani kezdtek a gentryt. Általában a régi, de sokban az új, Magyarországnak ez az egyik rákénje. Az igazi régi középosztály vagy elpusztult, vagy felszívódott a szellemi, a kétkézi munka demokráciájába. Helyét elfoglalta a polgári elem, amelynek — megtollasodása után — az volt első dolga, hogy átvegye amannak az osztálynak minden rossz szokását, tulajdonságát, főleg külsőségét. A fűszeresgyerek jobban raecsel, mint a legfásabb nyelvű mágánás s ha egy püspök a rajta élősödő sok család néhány gyermekét felnevelte, azok — cum jure successio — már pozíciókat, megkülönböztetéseket arrógtáltak maguknak, kezdtek a szereplést az egyetemi mozgalomokban s el is jutott egyik-másikuk valamilyen kormánybiztosi székbe, amikor *Friedrich* mint jogforrás beleült a hatalomba s érvényesülni engedett apró patkányokat a vidéki közélet porondján. Hogy milyen utalattal gondolnak a törvényhatóságok még ma is ezekre a betolakodó idegenekre, akiket már a kutya sem emleget s idézni is legfőljebb a bíróság idéz! Csakhogy személyükben, bűnügyekben és nem a mondásaik alapján.

Csak meg kell nézni a gentrykaszinó névsorát, tele van polgári származásuakkal, majd az igazi gentry a mágánás-kaszinóhoz húzódik. Ösiség szempontjából előbbre való is, mint sok újsütetű (30—50 éves) grófi család.

Igy lehetett a kalapos-gyerek Nádossy igazgatója az Országos Kaszinónak. Oda illett. De amíg eljutott odáig, abban az a vagyona segítette. (Csak közbevetőleg említve, az arca olyan tipikus tót arc, mint amilyen százával hordta valamikor

Mint a jó családból származó vásott diákok a gimnáziumból szokták.

Ez mind csak epizód. Csöpp a tengerben. A helyzet tetszetős Ariadne-fonala, sokszínű tarka nyomásban. Folytatása minden jel szerint csak ezután következik a folytatólages kaleidoszkopszerű, fürge komédiának. Később. Mindenesetre el kell készülni rá.

Vajjon készül-e valaki? Mert csak ugy egyszerűen felcélhelődni és jelszavakat gyártani még akkor is meddő és céltalan volna, ha ez a tizenkét esztendő, tizenkét apostol szelidségét birtokolja.

Tizeukét esztendő glorifikálta a bűnt. Mennyi fogja detronizálni?

Mesterházy Ambrus

a pesti építkezéseknél a maltert. De ebből a családból való a többi közszereplő Terstyanszky is, immár néhány betű elhajlással használva a nevét.)

Nádossy Imre

Nádossy Imre a kaposvári törvényszéken kezdte meg közéleti működését mint jegyző. Az apja, aki okos előrelátással földekre fektette a vagyont, semmit sem sajnált tőle, a jegyző ur fogatot tarthattott, ami megkülönböztetett pozíciót biztosított számára a társaságokban.

Ki is vette a maga részét, szívesen látták mindenütt, elsőrendű pártit volt a hatalmas atléta, aki — ha nem éri egy elképzelhetetlenül kényelmenten kalamitás, — ma vidéki törvényszéki elnök, vagy legfőljebb szürke referensbíró a Curián.

Történt azonban, hogy valamely tavaszon nagy társaság volt együtt az egyik kaposvári uri családnál. Ma is él Sz. I. igen tekintélyes főorvos. Eladó szép lányok, általában társaságot kedvelő és fogadó nyílt ház, ahol mindenki megfordul, aki számot tevő.

Természetesen ott volt Nádossy Imre törvényszéki jegyző is, sőt neki jutott idővel a legérdekesebb szerep. A fiatalág ugyanis a fizikai erőről kezdett diskurálni, ki az erősebb, ki az ügyesebb. Volt aki megkapott egy kerti széket s játszva megforgatta a fejé fölött.

— Kapásból nem kunszt, mondták rá.

— Hát hogy kell?

— Ahogy a legnehezebb. Megfogja az ember a széket egész alul az első lábánál, ugy emeli a magasba, hogy az soha meg ne billenjen, vízszintesen álljon a levegőben is, amíg a kar magasságába ér.

Valóban, ehhez kell a legnagyobb erő. Nekifogtak néhányan, de hamar belesültek, nem sikerült.

— Talán az Imre... Mindenki Nádossyra nézett, tőle várták a probléma megoldását. Az ő izmai feszültek a legjobban, olyan volt már akkor is, mint egy ókori bronz-szobor, ha valaki, hát ő megcsinálja.

— Na, Imre... Nádossy nem is kérti magát, nekivüriközik, megragadja a szék lábát s viszi lassan, de biztosan az egészet fölfelé. Feszült figyelem kíséri köröskörül...

Abban a pillanatban azonban kétségbeesítő dolog történik. Valami reccs s Nádossy... hogy is mondjam... hát igen, végigreped Nádossy nádrágja, a legkényesebb helyen. Más körülmények között el lehet az ilyesmit valahogy leplezni, csak éppen most nem, amikor vagy husz szempár őt figyeli, kíséri minden mozdulatát.

A szerencsétlen ember egy pillanatra megtorpant, aztán elhajította a széket, rohant kifelé. A legelső vonattal Budapestre az igazságügyminisztériumba.

— Lehetetlenné vagyok téve Kaposvárott, én oda nem mehetek vissza, akármilyen hangadó tagja legyek is a társaságnak. Könyörüljenek rajtam, helyezzenek át valahova.

A minisztériumban agyonkacagták magukat s mert épp nem volt üresedés, egyelőre berendelték központi szolgálattételre. Aztán ott ragadt végig, volt hozzá esze és képessége, hogy megszerettesse magát. De ennek köszönhette a karrierjét, ennek a...

Zemun Beograd külvárosa

A vasárnap kiránduló beogradiak Zemunba szoktak áthajókozni. Zemunban vannak a legszebb cukrászdák, itt lehet diszkre találat legjobban lebonyolítani és egyáltalán a zemuni élet vidéki színezete egészen elütő a beograditól. Zemun már egy darab Horvátország, a szokások, az emberek egészen mások, mint a fővárosban. Lehet, hogy ha majd felépül a Zemun-beográdi hid, a két város teljesen egybeolvad, az emberek és a szokások is meg fognak változni.

Zemun lesz Pest, Beograd megmarad Budának. Zemun sik talajon épül, Beograd domboldalon, fensikön. Zemunban olcsóbb az építkezés, kevesebb a fuvarkölttség és nagyobbak a terjeszkedési lehetőségek, mint Beogradban. Már most is nagyon sok beográdi lakik odaát Zemunban, ahol lényegesen olcsóbbak a lakások s bár még a két várost hid nem köti össze, a forgalmi viszonyok kitünőek. Ma nem tízpercenként van közlekedési alkalmatosság, hajó vagy vonat.

Zemun vidékén sváb falvak vannak, ahol jó bort mérnek és vasárnaponként disznótort tartanak, s ahol az ünnepek békés hangulatában nemzetiségi különbség nélkül táncra perdülnek szerbek és németek.

Zemun híressége azonban egy öreg jósnő, ahova elzarándokolt az egész környék asszonya, aki biblijából, tenyérből, írásból mond jóvendőt, ígér férjet, vagy gyereket, ami éppen az illetőnek a leghőbb kívánsága. Csak heteköznap fogad a zemuni jósnő sőtét kamrájában, de átlag naponta tizenöt-husz beográdi asszony akarja megtudni a titokzatos jóvót. Már többször ki-prédikálták az öreg jósnőt a Perenciek templomában, de a zemuni, a beográdi asszonysereg nem tágit a már kilencvenesztendő jóvendőmondó.

Egy délelőtt a városháza folyosóján

Szubotica nem a szenzációk városa. Hosszu hónapok mulnak el míg az újságok hasábjain egy szubotica rendőri hír vagy fontosabb politikai esemény jelenik meg. A gáti legények is leszoktak a bicskázásról. A *divánra* járásnak már híre-hamva sincs. Kihalt a virtuskodás, a bicskák megrozdásodtak. A háboru előtti rendőri statisztika mellett egészen eltörpül a mai kimutatás. Elővettem tehát mellényzsebemből tizenhárompróbás rendőri szimatomat és nyomozást indítottam. Főcsaptam magányomozónak, hogy a saját szakállamra kinyomozzam mit dolgoznak a rendőrség tisztviselői.

Szokásomtól eltérően már reggel hét órakor talpon voltam és nyolc óra előtt a városháza második emeletének egyik sarkában lesben álltam. Ajtók nyitak és elkésett tisztviselők rohantak hivatalukba. Pont nyolc óra. A láthatáron megjelenik egy őszhajú öreg bunyevác ember. Elébe mentem és megkérdeztem, mit keres itt ilyen korán reggel. Falfen Istvánt mondott, alázatosan megemelte süvegét.

— Dono mi je kezbešitov ovaj vezož — panaszkodott halkán és felém nyújtotta egy gondosan összehajtott papírdarabot.

Eloolvastam és megmagyaráztam neki, hogy ez a cédula nem ide szól, hanem a pénzügyigazgatóságához, ahol örökösödési illetéket kérnek tőle. Először bizalmatlankodott, majd szidni kezdte a kézbesítőt, aki rossz helyre utasította. Ekkora már sokan összegyűltek a rendőrség folyosóján. Különböző rangú és nemzetiségű emberek, akik tanácsokért és felvilágosításért ostromolják a rendőrkapitányokat. A lépcső felől nagy zaj hallatszik. Tíz tejeskófa és husz tejeskanna koncertezett. Szidták a hatóságokat, hogy azt a jó tejet kiöntetik.

— Még az anyatej sem jobb ennél — jegyzi meg az egyik és dühösen összezecsapja két tejeskannáját mint a cintányért. És maga csinál hangulatot. Félóra múlva már meg is vannak büntetve a tejeskófák.

A bűnügyi osztály előtt fiatal magyar asszony ríszálta a derekát. A szolga nem akarta beengedni a kihallgatást vezető rendőrkapitányhoz, mire az asszony fényvetőleg szembeszállt vele:

— Majd megmutatom neked, hogy ki vagyok — és elrohant.

Később Rieger Dezső polgármesteri titkárnál találkoztam vele, aki megmagyarázta neki, hogy egy rendőrkapitány nem hallgathat ki két felét egyszerre.

Ebben megnyugodott. Ha a Rieger ur mondja, akkor mérget lehet rá venni.

Legtöbb látogatója az első emelet jobbszárnyának van, ahol az adóhivatal van elhelyezve. Itt mindenki panaszkodik. A sóhajok folyosója ez. Próbáltam megnyugtani a siránkozókat, de nem lehet. Mindenki óriási nagy számokban beszélt, akár az algebra tanárok és a csillagászok. — Innen hamar tovább álltam, mert nem bírom a számokat.

Nem épen irigylendő foglalkozása van Suvajdzsics Sácó főszámvevőnek sem. Igaz ugyan, hogy ő télen nyáron hivatalában fürdik, ingyen fürdik, de a számok tengerében. Most az idej költészetét állítja össze.

Végre száz ember haragját a nyakamba zúdítva, a főispán előszobájához értem. A folyosón három deputáció várakozott. A főispáni előszoba zsufolva volt. Lungulov titkár telefonált, Marciács irodatiszt jogi tanácsokat osztogatott öreg bunyevác embereknek. Gyorgyevics főispán munkaidejét a felek kötik le. Mennyi ember! ... Meghallgatni is sok valamennyit, hát még segíteni rajtuk.

A polgármesternek sincs jobb sora. Elég dolga van mindenkinek a torony alatt.

Tizenkettőt ütött az óra. Lementem levegőt szippantani a huspiacra, ahol a gazdátlan kutyák marták egymást az elárvult csontokért. Az ebek most szabadon garázdálkodnak, mert a sintérek

bérmozgalomba estek.

A torony alatt mindenki dolgozik, csak a sintérek sztrájkolnak manapság. Ja, a sintér az ur... (sok—jó).

Holdvilágnál

Velencei levél

Írta: BAEDEKER

Velencének nagy barátja s talán legnagyobb reklámja a hold...

Csak az ismerheti ki igazán s csak az élvezheti valójában ezt a várost, aki langyos éjjeleken, a teli hold intím fényénél bámulja lagunáinak csöndjét s márványpalotáinak történelmi köveit.

Rómához és Velencéhez hozzátartozik a hold, mint kiállításos darabokhoz a pazar dekoráció. Aki rövid időre megy Rómába vagy Velencébe (a tenger Rómájába), az — ha okos — egy intézi a dolgait s olymód veszi ki a szabadságidejét, hogy a hold telidedsége is fokozhassa a gyönyörűséget, amellyel e városok kömelekei kedveskednek neki. Rómában szüksége van rá, hogy annak mosolyánál nőjjenek a szeme előtt kísértetiesen ágaskodó magasságra a kolosszeum amegy is óriás romjai s a Forum Romanum patinás köveivel, amelyeknek masszái nemcsak világitást kapnak e sápadt égitest fehér fényétől, de meg is nyúznak, elhíznak s terjedtséget nyernek tőle. Velence pedig hold nélkül — nem is Velence.

Legelőbb nem a regényesség, nem a fantázia s nem a költők Velencéje.

A nap me'eg tüzetől zománcot, fényt kapnak a kopott, porladó, barna márványok, — a hold szelíd ragyogásától reliefet nyernek, vonalukban izmosodnak, megnőnek s az éj hangulatában impozánsakká lesznek. Éjjel minden nagyobbá lesz, nemcsak a félelem meg a veszély... Holdas éjszakán mondhatta Napoleon — ez a jeles költő — a Szent Márk teréről, hogy az egy pompás szalón, melynek az égboltozat a méltó menyezete. Olyankor mondhatta, mikor csillagok ezrei közül kandikál le a gyönyörű négyszögletre Lunának mosolygó világa, s mikor a kék ég tiszta azurján amnyi csillag szikrázik, hogy (George Sand emberi tulzása, de poétai igazmondása szerint) több rajta a csillag, mint a kékség. Az ilyen holdmosoly és csillagtündöklés idején a Piazzetta igazán olyan szalón, amelyhez fogható nincsen Európában. S a hold is — bizonyára tudatosan! — nagyobb bensőséggel világítja be e csodás quadrátumot, mint ahogy máshová szórja csendes sugarait... Ez a speciális holdsütés, ölelkezve a csillagok fényűzenetével s a térnek gáz- és villanyvilágításával szinte világosabbá teszi Velence éjjelét itt, mint annak napos napját. A márvány hold fantáziás szerelmei legalább így látják.

Nincs is helye a világnak, ahol a Föld sápadt barátja olyan népszerű volna, mint itten. Bolyongásaimban sohol se találtam, még egy városban se, róla elkeresztelt hoteit. Itt pedig az Albergo Luna nemcsak egy a sok szállóház közül, de alighanem a legkedveltebb mind közt — a nászutasok mind itt telepsznek meg. Valószínűleg azt gondolják: minden jó lesz, ami jól kezdődik... A rokonszenv földünknek trabantja iránt olyan kivételes, hogy még a holdkórosokról is elneveztek itt egy *trattoria*-t s a furcsa elkeresztelés nem ártott az ebédelőintézménynek. Előlekezőleg: a *Lunatic*-ben, főleg nyáron, oly nagy a tolongás, hogy alig kapni helyet és Ceuta ur, a derék vendéglős, pompásan megél a velenceiek s az idegenek holdszeretetéből. Különösen jól készítik a halakat a holdkórosok koreszmájában.

Hát még a *Canal Grande*, ez a pompás vízi korzó, a Velenceiúrók e sokszor megénekeit másodrajba! Abban a színversenyben, amelyet e város ví-

zei és kövei produkálnak, bizonyára ezt a víziutat illeti meg az elragadtatásnak legmagasabb cajú felkiáltása. Mikor a hold méla fénye világít le rája, akkor ez igazán a legköltoőbb fejezet egy gyermekkorunkban hallott arab meséből, amelyet elbűnk jelenit egy szerencsés reminiscencia — vagy talán nem is regéfejezet, hanem bűvös álom, amelyet szép-szerelmes éjszakán, langyos-holdas éjjelen álmodunk. S aki fiatal itt s a kedvesével együtt álmodja e mesét, az lehet csak igazán és teljesen boldog a szépségnek e holdfénye mellett. De légy szerény és objektív, ember, aki e vizeket nézed s e sorokat írod s ne busulj azon, hogy egyedül bandukolsz itt s hogy nincs meg az, amid volt: szeretőd és ifjúságod. Gondold meg, hogy azoknak meg, akiknek van, azoknak nem volt, s ezzel a sovány, de pozitív vigasztalással próbáld élvezni a szerelmek és szerelmesek szépséges városát.

S te szép vagy, óh Velence, szép vagy »özvegyi fityoloddal«, szép vagy romjaidban, pusztulásodban, szürkület-sedben, fakóságodban és hervadásod szomorúságában. A hervadásod nem »löknyök«, de márványzállás. Márványaidnak, e Ruskin által oly szépen rajzolt köveknek a letörésével pusztul a szépséged, de oly lassan, mintha az ifjúságod mulhatatlan s nehezen legyőzhető volna — mert olyan vagy, mint azok a szoborszép asszonyok, akiknek a szépségük nyomai mindig megátszanak s akik még öregségükben is tudnak hódítani... S mikor a hold reád tekint langyos éjjeleken, akkor nem is vagy öreg — a mosolygásától elmosódnak a ráncok, amelyeket arcodra barázdált az idő. Csak a vonalaidat látjuk, amelyek hol bizarrak, hol klasszikusak, mint az építkezésed stíljai, de mindenkor érdekesen s meghittent szépek. Ilyenkor, amidőn az égen a költő szerint több a csillag, mint amennyi elér rajta; mikor a gondolatok a lány venéziai dialektus zöngéit éneklik a vizen; midőn az evezőlapát minden loccsanása egy-egy kiáltás az éiben, s a gondolatok belsejében folyó szerelmes suttogás lármáknak hat arra, akinek járníve síkik mellettük; mikor a különben is hatalmas márványfrontok kísérteties magasságra nőnek e sápadt fényben — ilyenkor vagy igazán elbűvölő, óh Velence!

A gondola-poézis ugyan lassankint kihalt s a Mendelssohn-Bartholdy játszói *Gondellied*-jei elvesztik az aktualitásukat és a stilszerűségüket a divatosodó reneszánszvárosban, de a hold nem törődik ily esekélyiségekkel s régi rokonszenvével sütt le a lagunák legnagyobb alkotására. Ugy nőnek, emelkednek ki ilyenkor e paloták a nagy-csatorna hajzáiból mint óriás víziállatok, amelyeknek a teremtés szeszélye architektúraí formát adott. S a hasonló látványhoz nem szokott szemnek időre és személkedésre van szüksége, amíg elhiszi, hogy e köszörmetyegek nem éneke, nem mozognak s nem támadnak rá a szemközt ágaskodó hasonló monstrumokra...

Ha aztán a néző bámuló szeme lassankint megszokta e különös fényt s a fölfelé nyúló karcu épületekolosszusokat, akkor érezzük csak át igazán, hogy hol járunk. A világ talán legszebb, de mindenestire *legeredetibb utcaján*. Mert van ám szebb víz a Canal Grande-nál, vannak impozánsabb paloták e csatorna kopott palazzo-iná, de

víziút mentén két ilyen ház sor, mint a régi velencei doge-k és egyéb nobil-k e palotái s hozzá márványruházatuk ily sokfélesége és sokszínűsége, a majd keskenyedő, majd szélesülő csatornának e többféle érdekes perspektívája s hozzá a hangulat, amelyet a vízre és vízbe helyezett épületek tarka architektúrája váit ki belőlünk s egy történelmi multnak ide kísértetiesen feljárom árnya és szelleme — mindez olyan érzés és látvány, amelyhez hasonlót másutt csak álmodni lehet, átélni nem. A sötétegezőlő csendes vizeken jobban is hasonlít egy álomhoz, mint valódi élményhez.

A holdtöltének lesugárzása képzelünkben visszaállítja a régi Velence hatalmát — e sápadt fényből nem látni a töredező márványlapokat s az alattuk szomoruló korhadtságokat. A hold restituálja e dekadens palotákat s visszaidézi a tizenötödik és tizenhatodik századot, a hatalmas adriai köztársaság fénykorszakát, amelyben e fényházak urak s a tulajdonosaik megannyi hatalmas idejét, amelyről Molmenti, Veneziának e kitűnő történetírója, oly színes és káprázatos képet festett. Megelevenedik előttünk a kor, amelyben ez író szerint a lagunák voltak a muzsák székhelye s amikor Philippe de Comines követ ur azt írta hazra Franciaországba, hogy a nagy-csatorna a világ legnagyobb szerűbb uccája, Pietro Casola pedig a »Viaggio«-jában kijelentette, hogy se szóval, se írásban nem lehet kifejezni azt a pompát és szépséget, amellyel ez »egyetlen« város és annak legfőbb utvonala pazarul föl van díszítve. A hatalmas Velencei látjuk, ahogy dusan megrakott hajóival a tengereken, tudomány szeretettel és művészetkedveléssel pedig a szellemeken uralkodik; látjuk a gályákat, amelyekkel messze hódít s a selymes-báronyos, aranyhimzéssel kárpított gondolatát, meg a vidám *serenata*-it, amelyek tündérické varázsolják a »nagy kor« velencei éjszakáit.

S ha már álmodunk és képzelődünk, akkor próbálunk meg visszaálmodni mindazt a hatalmat, díszet és csillogást, amely e paloták előkelő tulajdonosainak volt a szportja, mulatsága és boldogsága, álmodjuk meg a dogék, dogresszák s a többi fejedelmi megjelenésű férfi és királyi természetű nő gazdag toalett-pompáját, arab mesékbe illő ékszerait, a védőszentjüknek — San Marconak — rendezett templomi ünnepeket, végeláthatatlan fölvonulásaikat tarka szinkoncertű körmeneteiket, komoly és vidám gyülekezeteiket; a regattákat, amelyeken ezer meg ezer gondola vett részt és kísérté feszült figyelemmel száz meg száz versenyzőnek a sietségét és erőfeszítését díjért, diadalért, dicsőségért; az álarcos üneteiket s azt az eleven, mulatós és intrikás szatócnetet, amely a Márkus-téren és a Piazzetta-n folyt iarsangi napokon s csillagos, szerelmes éjjeleken... Ez álomokban megelevenednek a nagyarányu ceremóniás képek, amelyek az *Accademie delle belle Arti* falait történelmi okmányokká teszik — a Tintoretto, Bonifazio és Carpaccio figurái, a régi velenceiek képeinek kereteiből, sőtámi indulnak s egy percre elhittetik velünk hogy mi is a renaissance-kor Veneziájában élünk s a hatalmas köztársaságnak vagyunk büszke polgárai.

... A hold sehol se olyan fantáziás, mint Velencében. Mosolygása kedvez az álomkedvednek és előszólítja a történelmi emlékezőseidet. Ha beszélni tudna, elmondaná bizonyára, minő látványosságokat, népiünnepélyeket, versenyeket, uralkodói recepciókat, bírközásokat és egyéb néznivalókat világitott meg évszázadokon keresztül azokban az időkben, mikor a mostani hotelek itt a Canal Grandén még büszke dogecsaládok és egyéb nobilök büszke palotái voltak. Hogy esodálkozna e mosolygó égitest — ha tudna csodál-

kozni — az idők forgandóságán, a vi-
szonyok válságán és a világtörténet
szeszélyén! Bizony más közönség bul-
lámozott itt a nagy századokban — a
gondolkodó gazdag kárpitokkal pompáz-
tak s a barcardeók festői kosztümbe-
tránya testtartással lobázták az evező-
lapátjukat. Akik itt jártak, tudták mind-
nyájan, hogy a leghatalmasabb államok
egyikének a vendégei, míg a mai Ve-
lence látogatói csak egy városban (mert
az állam időközben várossá züllett),
egy érdekes, de hanyatlásba süppedt
városban bandukolnak... Am a föld
nem csodálkozik semmi s nincs is rá
oka. Hiszen ő maga is, Földünknek e
hűséges esactenerje, valamikor éftel-
jes, földemberekkel népes, buja nö-
vényzetű, gazdag állatvilágu teste volt
az ének s most ökölme is — mint Ve-
lence — egy kihalt világ, maga is egy
fegcsődösebb Velence, figyelme tárgya
csak a messzelátó csövel fegyverzett
szemű csillagvizsgálónak. No meg a
velencei vizeken bárkázó, merengő,
mesélő, szerelmeskedő pároknak.

Velence még nem sülyedt ennyire.
Régi dicsősége az éj homályában ké-
sík ugyan — valószínűleg föltámadha-
talanul — de így is, a hanyatlásában,
a modernségben is bájos s nekünk ro-
mantikusoknak mekkaszerűen vonzó.
Mindig visszajövünk ide — ha van
nézzünk, hajón vagy vasuton, ha nincs,
a képzelet szárnyán... Kihalt belőle
az aranykönyv cifra nemessége, de
megvan a kevésbé előkelő, de derül-
tebb lakossága. S ovvel a vidám nép-
pel s a közéje telepedő idegenrel ép-
pen oly bizalmasan kacérkodik a hold,
mint a Byron, Shelley, Cooper és Mus-
set által megénekelt régi venetáknak s
a huszadik század idilljait épp oly ob-
jektívítással világítja meg, mint a tí-
zeződiknek festői jelenetét s ama ré-
mes epizódokat, amelyeket a Rettene-
tesek Tanácsa (a Tizek) rögtönöztek a
republika nagyobb dicsőségére.

Akik fiatalok vagy költők (s a fia-
talok egy kevésse mind költők s a köl-
tők egy kissé mindig fiatalok), azok
most is magyának, hatalmasnak, fényes-
nek találják Velencét — főleg holdvilá-
gnál. Mert tudnak szépet látni s ál-
modozni.

Velencénél csak egy szebb dolog van
a világon: Velence holdvilágnál.

Olasz vendégek a párisi Operában

Divatrevü a nézőtérén

Páris, 1926. február

A párisi Operában ritkaságszámba
menő díszelőadásban mutatták be az
Aidát, Verdi legrészebbnek mondható
operáját olasz nyelven, olasz vendé-
gekkel. Ritkaságszámba megy itt a
vendégszerelés, a párisiak nem igen
hoznak külföldi énekeseket, véleményük
szerint érje be a közönség azzal,
amit ők nyújtanak. A világhírű nagyok
közül talán csak *Suljanin* az egyetlen,
aki évenként egyszer ellátogat Páris-
ba, de akkor is önálló hangversenyt
ad az Operában.

Most egy olasz művészársaság ven-
dég szerepel az Aidában és természet-
esen, hogy ezt a különbséget nagy ér-
deklődés előzte meg. Az Opera gyö-
nyörű lépcsőháza fényárban uszlik,
várva az elegáns közönség érkezését.

Pontosan nyolc óra és tizenöt perc-
kor a zenekar *Henzl Bassor* vezetése
inlettel megkezdte a vitányt. A művé-
szek közül az Aida szerepét éneklő
Xenia Bulnos szépen esengő, finomán
iskolázott sopránya, *Aumeris* szemé-
lyestőjének *Sadoven* asszonyának és
Rhadames alakjátójának, *Porretnek*
hangja minden elismerést megérdemelt
és a közönség nem is farkakodott a
tetszésnyilvánításával. A többi szólo-
vókések és a bar nem nyújtott az átlag-
nál többet, a ballozók pedig a közepo-

sen is alulmaradt. Az előadás a főszereplők nagy igyekezte mellett is sok kívánnivalót hagyott maga után, csak a nagyszerű rendezés nyújtott némi kárpótlást. Bántó, hogy a nézőtérén, a középső nagy esillár és a páholyok lámpái állandóan világítanak.

Egy fehér crepe satinból készült si-
ma dereku, többször erősen húzott
szoknyarész mélyen dekoltált ruhának
egyetlen díszje egy nagy hűszett vö-
rös krizantém volt. Ugyancsak hű-
szett krizantém volt a fehér selyemcipő
díszje is, amit a hölgy ruhájához vi-
selt.

Egy halványsárga selyem csipke-

ruha díszítése a harangszabásu szok-
nyarész volt és a sok briliáns, ékszer,
erő a ruhához aranybrokát.

Egy ezüstlaméc egyenes szabásu ru-
ha sűrűn húzott fehér tüllel volt borít-
va. Egy bájos fiatal hölgy halvány-
rózsaszín húzott crepe georgette ruhá-
ját apró degradált rózsaszín virágok
díszítették és minden virág egy kis
strass-gyönggyel volt a ruhához erő-
sítve.

Sok gyöngyruha, sok laméc, csillo-
gás, ékszer, a színek legnagyobb tar-
kasága. Harisnyákban szinte kivétel
nélkül testszíni selymek domináltak,
(b. i.)

TAMÁS ISIVÁN:

Intés a kedveshez

*Hogy összekerültünk — csudák csudája! — a vér Ararátján,
két elsem indult hajótörött,
gyermeki és egyszerű.*

*De szépek vagyunk így mi ketten,
én kiszakadt másik életem,*

*szemedben én ülök izzó trónuson, szerelem Dózsája
és ezer kicsi apró-gyötrelem fogja feszesen uszályodat.*

*Ó, vágy, vágyam, ördögszekér,
senkit se kímél, engem se kímél
de ha nagy néha pihenni tér
előbujik a szeretet.*

*Jó menni veled, jó hallgatni veled és félteni
kerítő gondolatoktól.*

*Ugy szerettek mint önmagamat,
rossz vagyok, hogy jó légy hozzám és mindened csak én vagyok:*

*tér, idő és étel, asztalod és ágyad,
kereszt, árvíz és sorompó, hogy titok maradj,
hogy sohase lássam viszont a régi arcod,
sohase emlékezzek.*

*Másnak: köd, kő, vagy halott is, nem bánom,
csak nekem lehetsz az élet.*

*akiknek nincs multjuk és a szerelmük oly egyszerű,
mint a napsugár:*

*a szerelem építse neked az öröm legszebb palotáit,
de fojtson meg az első szüdobbanásod, amely nem engem kíván.*

TERE-FERE

Uj svájci Robinson. Bernben, egy
régi, csöndes uccai kis cukrászdájában
él Lúthy az új Robinson, ki a regényes
kalandhős minden viszontagságát végig-
csinálta, s hanyatlásáról csodálatos
megszabadulásáról naplóját most tette
közzé egyik svájci újságban.

Lúthy egyáltalában nem pályázott
Amundsen babéjaira, egyszerűen utra
kelt 1902-ben s egy nagy hajón szá-
kácskodott. Hajója a Jeges-tengerig el-
jutott. Legfőlebb azt hitte, hogy majd
látni fogja a sarki fényt, esetleg jeges-
medvékre vadász, de egyéb kalandban
nem lesz része.

A hajó azonban a Spitzbergánál ha-
jótörést szenvedett, szentélyzetének jó
része elveszett, csak tizenegyüknek si-
került valahogy a parthoz vergődni,
közülük Lúthynak, két tengerésznek s a
kapitány feleségének. Irdatlan, hóval
lepent vidéken szálltak ki, hol semmi ha-
jóállomás, embernyom nem mutatkozott.

Ekkor megkezdődött a tizenegy em-
ber létért való küzdelme.
A szakács a körülmények összejtá-
szása folytán törzsfőnökké vált. Lúthy
szervezte meg, irányította kis csapatát,
mint a kényszerű gyarmat parancsnoka,
de azért nem felejtette el régi mester-
ségét s olykor-olykor kitűnő főkepecse-
nyét süttött társainak. Még mártást is
készített hozzá.

E kalandnak meg volt a maga re-
génye is. Két tengerésze, noha az itteni
hőmérséklet nem igen forralta vérüket,
beleszeretett a kapitány feleségébe,
versengni kezdett egymással. Szerem-
csére nem történt semmi különbb bal,
mert az özvegy ezen a vad vidéken is
hű marad halott urához.

Tavaly télen végre sikerült a jég-
sziklákon, a hószakadékokon át egy
hajóállomáshoz jutniuk, hol egy aru-
távedő hajó felvette őket. A szakács a

naplójában azt vallja, hogy nem bánta
meg északarki kitérülését, melybe
akarata ellenére esőpönt bele, de siet-
ve hozzáteszi, hogy ilyen kaland egy
életre épen elegendő.

Mexikói kedély. Mexikói történet.
Olyan, mint valami humoros mozdíra-
ma.

A mexikói nemzeti ünnep előtt való
estén a Buenos Aires nevű híres száll-
odában, mely inkább valami csapszék-
hez hasonlít, összegyűlt néhány képví-
selő. Ebben a szállodában lakott Sil-
vestro Tavon Silva képviselő.

Kortárs, Cruz Contreras ezen a na-
pon egy Cervantes-szobrot vásárolt s
karja alatt hozta a szállodába. Silva
neveltségének találta képviselő-társát a
szoborral, meg is jegyezte, hogy Con-
treras úgy fest, mintha hóna alatt egy
majmot szorongatna.

Contreras nem sértődött meg ezen.
Vitakozni kezdett barátjával a Don
Quijote bölcséleti jelentőségéről. Silva
nem ment bele a vitába, hanem azt in-
dítványozta képviselő-társának, tegye
le a majomszerű szobrot az asztalra, ő
meg célba veszi forgópisztolyával.

Contreras tiltakozott az ellen, hogy a
spanyol költőre olyan valaki löjön, ki
majomnak nézi s azt indítványozta,
hogy inkább ő veszi majd célba, akkor
a poéta szellemén nem esik sérelem ab-
ban az esetben sem, ha pisztolyának
golyói eltalálják a szobrot.

A szót tett követte. Cervantes szob-
rát fölállították az asztalra, Silva har-
minc pesétát ígért minden lövésért,
mely talál, s Contreras lőtt. De egyik
lövése sem talált. Mindnyájan számol-
ták a lövéseket. Hat golyót lőtt ki. A
forgópisztoly fölőre tehát már üres
volt.

Erre Contreras szja pesétát ígért Sil-

vának, ha magára enged löni az üres
pisztollyal. Silva tudva, hogy a pisztoly
üres, állta a fogadást.

Contreras lőtt, mire barátja hanyat
vágódott, egy golyó a testébe furódott.
Súlyosan megsebesült.

Közbelépett a rendőrség, de a mexi-
kói képviselő immunitása teljes, még
csak ki sem volt szabad hallgatni a se-
besülést. Mire Silva pár nap múlva föl-
épült, kijelentette az újságróknak, hogy
az egész baráti tréfa, véletlenségből
történt.

Csodálatos a mexikói kedély.

*

A francia forradalom titokzatos cse-
lédje. A francia forradalom egy ed-
dig ismeretlen alakjára vet fényt egy
történetírő. Ebben a titán fölfordulás-
ban, mikor az emberi ésszt akarták jo-
gailhoz juttatni, csodálatosképp elszapo-
rodtak a misztikusok, kik a katólikus
vallás ellen fordultak, s vásott gunnyal
figurázták ki legszebb, legszentebb ha-
gyományait.

Egy cselédleány, Chaterine Theot-t az
Isten anyjának neveztek, valósággal
imádták, noha teljesen műveletlen volt
s írni, olvasni sem tudott. Környezetére
azonban roppant hatást gyakorolt.

Valóságos hit-felekezet keletkezett kö-
rötte, melynek a cseléd, a titokzatos
papnő azt prédikálta, hogy az, aki ben-
ne hisz és őt imádja, halhatatlan lesz,
míg a többi emberek a hitetlenek mind
meghalnak abban a pillanatban, mikor ő
csodálatos hatalma folytán feltöri az
Evangélium hetedik pecsétjét.

Fehér-kék trónuson trónolt a cseléd,
fogadta híveinek imádatát s a megtérő-
ket csak hosszú, bonyolult eljárás után
vezették magasságos színe elé.

Ellenben a próféta-nő rossz véget ért.
Robespierre egyik ellensége Vadier, a
közbiztonsági bizomány feje, abban a re-
ményben, hogy Robespierre is ennek a
furcsa hitfelekezetnek hódol, két kúmet
küldött ide, hogy kipuhatolja a helyzetet
s általa Robespierre-t neveltségessé te-
gye.

Az egyik kém Heron volt, a forrada-
lomnak ez a baikörmű alakja, ki Ha-
vannában egy millió piasztort csikart ki
bizonyos bankároktól, majd örültnek te-
tette magát, aztán a forradalomban a
bankárokat nyaktiló alá juttatta, tulaj-
don feleségével együtt, akitől szabadul-
ni igyekezett.

Heron meg a másik kém, mikor a hit-
felekezet egyik gyűlésére bekerült, a
rendőrséget hívatta s az összes jelenle-
vőket, a próféta-nővel együtt börtönbe
csukatta.

Aki az intervjút föltalálta. Az an-
gol lapok nemrég ünnepelték egy nagy
újságíró születésének századik évfordu-
lóját, akit a Times nagykövete-nek
neveztek s aki az intervjú ma már meg-
gyökeresedett műfaját találta föl. Ez az
újságíró-fejedelmény Henry de Blowitz.

Csehországban született, a Blowsky-
kastélyban, 1825 december 28-án s
meglehetősen későn fogta kezébe újsá-
gírói tollát, mikor már az ötvenes éve-
ket taposta, de 1875-től 1903-ig, abban
a fél században, mikor a Times munká-
társa és kiküldött tudósítója volt, olyan
befolyást gyakorolt az egész világ köz-
véleményére, olyan páratlan hatalomra
tett szert, mellyel csak kevés államférfi
dicselkedhet.

Bismarck, ki szíve mélyéből gyűlölte
az újságírókat meg az újságírást, 1878-
ban a berlini kongresszus alkalmával öt
óra hosszat beszélgetett, vitakozott
vele.

Abdul Hamid 1883-ban remegve hall-
gatta a híres hírlapíró szigorú szemre-
hányását.

Az újságíró becsületessége egészen a
kicsinyeskedésig, aggályoskodásig ment.
Csak a hívatása érdekelte, az igazmon-
dás és igazságtéves s ezért mindenféle
magánérdeken könyörületlenül kereszt-
tűlgazott. Blowitz erről különösen akkor
tejt tanúságot, mikor Mac Mahon az

ORVOSI DOLGOK

IRTA: DR. MUNK ARTHUR

A hipnózisról

több mint félszázéve már, hogy írtam a *Bácsmegeyi Napló* hasábjain és elég érthetően adtam az olvasó tudomására, hogy a hipnózis a külföldön ma már elismert orvosi gyógytényező. Mialatt egy csomó külföldi orvosi szaklap igazolta állításaim valódiságát, nálunk, itthon, a mi mulatós Bácskánkban a publikum széles rétege pompásan kacagott *Prof. Mabuse* hipnotizőr kávéházi mutatványain.

Szóval: itt lába minden. A hipnózis megmarad továbbra is szimpadi mutatványnak, kávéházi fakir személynévesztésnek, mindennek, amiről a közönség a göröcs kacagásig, könnyesordultig mulat.

Prof. Mabuse (polgári nevén: *Lajos György*), a kitűnő szuggesztőr és hipnotizőr is olvasta a hipnózisról szóló pünkösdi cikkemet, amelyben aláhúztam azokat az eseteket, amelyeket hipnózisos gyógymóddal orvosolni lehet.

A véletlen úgy akarta, hogy ez a kiválságos talentumú hipnotizőr képességeit szenvedő embertársai javára fordítsa.

Mátföldjosi szereplése alatt véletlenül meglátta az ottani községi pártort, aki már négy esztendője béna, lelőgő jobbkarjával tehetetlen volt. A harminc éves, többgyerekes családapa előadta, hogy a nedves réten négy év előtt elaludt, megfázotta és azóta nem tudja karját megmozdítani. Ezt a hisztériás benuulást *Mabuse* csak úgy szórakozásból három hipnózisos kezeléssel teljesen megszüntette. Az első hipnózis után a beteg már felemelte kezét, a második után már cigarettát is tudott sodorni. Ma több, mint félszázéve után sincs visszaesés, végzi napi dolgát mindkét kezével.

B. I. tordai tízezer éves fiút, aki öt éves kora óta *dadogott*, teljesen leszoktatta a *dadogásról*. Egy csantavéri földműves felesége, aki évek óta nem tudott lust enni, mert mindig dögszagot érzett — két szuggesztív kezelésre kigyógyult: már mindent eszik.

Szimpadi kísérletei közben megszüntette egy urlasszony ideges fejfájását, egy csomó embert leszoktatott a mértéktelen dohányzástól, másokat a káros alkohol fogyasztásról. Egyik hisztériásnak a beszélőképességét adta vissza, a másiknak a menstruációját szabályozta pusztán szóval, a verbális szuggesztív ellenállhatatlan varázsos erejével. Egy nyugdíjas vasutat sulyos, háborús idegsokkjától szabadított meg.

Miért sorolom fel itt ezeket a hevenyészve összehordott gyógyult eseteket? (A nem gyógyvutakkal nem dicsekedhetünk, pedig ilyenek is akadtak.)

Talán reklámot akarok csinálni *Mabuse* mesternek? Nem! Szó sincs róla! Egyedüli célom az, hogy rámutassak; ime az ember, akinek szavára betegségek szűnnek meg, aki ösztönszerűleg, magától lött rá arra a régi igazságra, hogy a hipnózis sok esetben — gyógyít. *Nincs orvos, aki a hipnózisos gyógymódot alkalmazzá, kénytelen tehát az artista-hipnotizőr akarva-nemakarva — gyógyítani.* Arról igazán nem tehet szegény, hogy vannak lelki betegek, akik nem fog a sok medicina, de hajlannak, gyógyulnak a szuggesztíóra.

A hipnotizőr, aki spiccianera kényszeríti a pocakos fűszerest, aki hipnotikus álomban hasfájást benuulást, fejt és fogfájást, alhasi vérbőséget tud előidézni, természetesen ugyanennek a *megjodítottját* is könnyűszerrel megcsinálja, főként a fájdalmak megszüntetését, leszoktat a *dadogásról*, az önánjáról, az ideges rángásokról, alkohorról, nikotinnól, utját tudja állni a szexuális és menstruációs zavaroknak és így tovább a végtelenségig.

Az orvosok egyszerűen átengedik a teret az artistának, mondván:

— Csak hipnotizáljon... én rá, az orvosra, ne mondja senki, hogy szélhámós vagyok...

A hipnózis vásárra és szimpadra vittele az, ami ma még visszatartja az orvosokat, a gyógymód alkalmazásától és ezek után ne csodálkozzunk azon se, ha a publikum is vegyes érzelmű előléttel van minden hipnotikus gyógy-mód alkalmazásával szemben.

Hogy is írtam fél év előtt? ... a hipnózissal foglalkozó orvos joggal tarthatna attól, hogy elveszti jól jövedelmező házáit...

Éjszakai felsikoltás

zavarja néha a különben látszólag egészséges gyermek álmát.

A gyermek, eltekintve sápadtságától, étvágytalanságától, teljesen egészségesnek látszik, legfeljebb kissé morgorva, szeszélyes, korán fáradó és ágyba kívánczó. A gyermek éjszakai felsikoltása a szülőket is meglepi, kutatnak a baj után, a gyermek zavart, álmos felettel leginkább a hasára koncentrálja a fájdalmakat. Reggel: mintha mi sem történt volna: látszik tovább.

Ez a hirtelen történő, villámszerű éjszakai felsikoltás, ha az gyakran megismétlődik, nem a *rossz élmék* vagy a *megterhelt gyomor* következtében áll elő, hanem mindenkor éles fájdalom okozza, amit egy hirtelen mozdulat vált ki és ami sokszor *előjele valamilyen ortopéd megbetegedésnek*. Sokszor a csipőizületek vagy térdizületek tuberkulózis elváltozásáról, de leggyakrabban a gerinc-csigolya testének gümös bájáról van szó. A nyaki csigolya megbetegedésnél a gyermek a nyakát me-reven tartja és hívásra egész testével fordul meg, míg a gerinc-csigolya kórjában nem tud lehajolni, csak ha kezével térdei felett megtámaszkodik.

A gyermekek éjszakai felsikoltását, különösen ha az gyakran ismétlődik, mindig komoly elbírálás alá kell venni és rendkívül fontos, hogy *idejében* kapja meg a szakorvos segítségét.

A munkáshigiénia

nagy gondot okoz az ipari államok kormányainak és orvosainak. Különösen Anglia és Amerikára áll ez, ahol az utóbbi évtizedben nagy lépésekkel haladnak előre az ideális munkáshigiénia felé.

Dr. Myers angol pszichológus tartott nemrég előadást az ipari munkások higiénés életéről. (Most tudtuk meg, hogy Angliában az ipari pszichológiának is van tanszéke az egyetemen.)

Myers szerint a gyári munkások egészségügyi viszonyainak fokról-fokra való javulása két forrásból fakad. Az egyik a *humanizmus*, illetve ami vele egy: a *szociálmus*, a másik: a *kapitalista országok* többletermelési versengése és a *munkásember fizikai erejének minél tökéletesebb kihasználása*.

A közelmúltban lefolytatott kísérletek pontosan kimutatták, hogy a *munkádó leszoklása minden esetben fokozza a termelést*, viszont a túlságos leszaklítás (heti negyven órán aluli) a *produkciónak* kárára van. Statisztikai adatokkal bizonyították be azt is, hogy a munkások általános egészségügyi viszonyai rendkívül befolyással vannak az *ipari balesetek számára*. Még az u. n. könnyű náthák, influenzák, torokgyulladások gyakori, járványos fellépése is nagy mértékben növeli a *sulyos balesetek* számát.

A nagyobb gyáraknak valóságos *kis poliklinikák* van, ahol a gvár orvosai nem automatászerűen dolgoznak, hanem a munkások állandó tanácsadói, oktatói. A régi világban oly gyakran előforduló ipari gyomor- és bélbajokat már csaknem teljesen kiküszöbölték azáltal, hogy nem engedik meg a munkásoknak a munkatermekben való étkezést. Lényegesen csökkent az ipari megbetegedések számát az is, hogy a munkától távolmaradó munkás először a munkás-komité előtti igazolta mulasztását és csak aztán mehet az — orvos elé.

Ötös ikrek

születtek a német breslauer Fränkeli klinikán.

O. K. breslauer falfaragó iparos-mester felesége talán túlbőkezében sajárándkozta meg gyermek után vágyakozó férjét. A huszonnyolc éves, jól megtermett asszony egy órák időközönben öt gyermeket hozott a világra és pedig négy fiút és az utolsót: egy kis leányt. A fiugyerekek átlagos hossza negyven centiméter, súlyuk egyenként két kilogramm. A leány enné is könnyebb és mindössze csak harminc centiméter hosszú. Az asszony anyja és anyai

Nehéz feladat

elő állítja az iskola a gyermeket, amikor az írás, olvasás, számolás művelésébe vezet. De még nehezebb feladatokat ró az élet a ma emberre, egy a szellemi, mint a testi munkásokra, sőt nőkre is, amikor osztozniuk kell a férj, az apa, a testvér gondjaiban és részt kell venniük a mindennapi élet küzdelmeiben. Ezeknek a feladatoknak megfelelni csak az erő, egészség és munkakedv csorbítatlan birtokában lehet.

Aki tehát meg akarja óvni egészségét, fokozni akarja testi és lelki erejét és teljesen fel akarja magát vértetni a létért való nehéz küzdelemre, az egészítse ki mindennapi táplálékát a reggeli és uzsonna tejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINE-val, mert az

OVOMALTINE
Táplálék-erősítőkészlet

kis terjedelemben koncentráltan juttat a szervezetbe szénhidrátokat, fehérjéket, zsírokat, tápsókat és az élet fenntartásához nélkülözhetetlen vitaminokat.

A szervezetnek nem csokoládéra, nem cukorkára, hanem olyan celszerű táplálékra van szüksége, mint az Ovomaltine.

Az OVOMALTINE kellemes ízű, jól emészthető, tökéletes tápszer.

Ara dobozonként 18 50 dinár

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban fűszer- és csemegekereskedésekben. Mintát és ismertetést ingyen küld: **dr. A. Waader d. d. Zagreb Jurjevska ul. 37**

nagyanyja is négyes ikreket hoztak annak idején a világra.

ÜZENETEK

B. R. BAISA. Az erős dohányzástól nagyon nehéz leszokni, különösen, ha hiányzik hozzá az — akarat. Próbálja meg: gyújtson rá minden nap egy örövtől később az első cigarettájára. A mentólos cigarettáid jobb, ha amerikai rádgógumit rágeszál napközben. Ugyanezt a célt szolgálja az *Alumix* is (Trenka-Apotheke — Wien.) Végső esetben megkísérélheti a hipnózis útján való leszoktatást.

T—Y. A Bácsmegeyi Napló ezévi január tizediki számában részletesen foglalkoztunk e kérdéssel.

M. J. A köz ekeomájándi, akár száraz, akár nedves, próbálja meg a *Cadogel* nevű kenőcsöt. Előbb a gyengébb 33 %-os, majd ha javulást lát és a gyulladós pir visszafelé fordul, a 66 %-os *Cadogel-kenőcsöt* használja.

V.-NÉ. PASICEVO. Levélben válaszoltunk.

»FALUSI ASSZONY.» Ezek ténny betegségek: rossz emésztés, álmatlanság, ideges fejfájás. Telen nehezebb ételekkel táplálkozunk, többet eszünk, mint nyáron, éppen azért emésztő szervünk is több mozgást, oxigént kíván. Sportoljon. Sportok nők részére: a tenisz, gyaloglás, lovaglás, vívás, sulyozás és végül — a tánc. A levegő a legirisebb, legtisztabb levegőben, hőses vagy eső után. Sétáljon napokat. Ne álljon mindig otthon. Sétáljon alatti mely behélegzésekkel végezzen csakott szájjal és ne tracsoljon. Majd meglátja, hogy végre is megszűnik az az átkozott — idegesség.

államcsinyt követte el és később, a *Dreyfus-ügy* során.

1903-ban félig-meddig elvesztette szemévilágát, megrokkant, visszavonult palotájába, hol egy álló kerékpáron tornázott, hogy visszanyerje fogyó erejét, de miután megvált újságírói tollától, állottDnDalcDDDoDatgott aomrok ltmittijfi lapota rohamosan rosszabbodott s pár hónap múlva meghalt.

*

A rövid haj és férfiek. A férfiek jobbára ellenségei a rövid hajnak.

Egy ismert berlini fodrászt a ház ur-nője lakásába hívat, hogy vágja rövide a haját. A fodrász engedelmeskedik, szép bubisra nyírja a haját, mire betoppan a férfi, ki szó nélkül előrántja pisztolyát, a borbély szívének szögezi, ezt kiáltja:

— Ha azonnal nem ragasztja vissza feleségem haját, nem megy el innen élve.

A fodrász szerencsésen szabadul a golyótól, de az urhölgynek meg kellett növesztetni a haját.

Mennyi közdelembe, mennyi könnybe került is ez a nagy elhatározás. A nőnek nemcsak családtagjaikkal kell viselkedni, hanem önmagukkal is. A vágy hónapokig, évekig érik, míg elhatározással izmosul, a hölgy egy napon csakugyan belép a fodrász termébe, de mikor fejét az olló alá hajtja, egyszerre inába száll a bátorsága.

Két barátó nyit be egy fodrászhoz. Az egyik már fölaldozta a haját a *Divat Istennőjének*, de a másik habozik, fél az ura haragjától.

— Csak vágasd le nyugodtan — szól a barátó — tégy úgy, mint én. Mikor először vágattam le hajamat bubifrizurára, férjem éktelen haragra gerjed, patallát akart csapni. Én egy szót sem szóltam. Ámulva, szemrehányóan meredtem rá. Aztán azt mondtam, hogy már legalább egy hete rövid hajjal járrok. Ő azonban csak most veszi észre. Ugy látszik, nem szeret már. Egy hét óta rám se nézett. Ordítottam, hogy elhanyagol, hogy nem törődik velem. És e jelenet sikerült. Másnap az uram ajándékkal békített ki.

A barátó szintén levágatja haját, s otthon megfogadva a tanácsot eljuttassa a jelenetet. Neki is sikerült.

Ez a rendszer, azt mondják bevált. Ajánlható mindenkinek.

*

Mit kíván az angol cseléd? Az angol cselédmizériára élénk fényt vet az a levél, melyet egy előkelő urhölgy intézett a *Daily News*-hez. Ez a nőelpanaszolja, hogy egy cseléd, kit vidékről föl akart fogadni, minkeelőtte beállt volna a helybe, írásban a következő kérdőívet intézte hozzá:

1. Pontos választ kérek arra, hány szobából áll a lakás?

2. Elég nagy-e, elég levegős-e a cselédszoba s milyen butorok vannak benne? Van-e benne két szekrény a ruháim számára?

3. Nyugodt városnegyedben laknak-e Önök? Szép kilátás nyílik-e a cselédszobából?

4. Van-e villamosvilágítás, gáz a konyhában?

5. Otthon mosnak-e, vagy mosóné mos?

6. Mennyi a fizetésem és mit kapok emi ebédre, vacsorára?

7. Vannak-e gyermekek?

8. Kell-e parkettet vikszejni?

9. Milyen napokon jönnek a vendégek? Meddig maradnak? Havonta átlag hány-szor van vendégség?

10. Ki kapja meg a gazdasszony régi ruháit?

11. Mivel fűtenek?

12. Van-e fürdőszoba?

13. Fürödhettek-e ugyanabban a kádban, amelyben önök?

A 13. pontot az angol urhölgy rossz omennek vette. Nem fogadta föl a cselédet.

KÖNYVEK

A HAMBERBURKUS

Egy kötetrevaló kéziratot küldtek be hozzánk Noviszádról a szerzőnek azzal a kérésével, hogy bíráljuk el, vajjon mint önálló mű érdemes-e a nyomdapestétre.

A kézirat, amelynek egy előttünk ismeretlen író, *Jóskafi Gyula* a szerzője, pusztai történetet tartalmaz és meglepő erő, ábrázoló készség és stíluscélú elevenség nyilvánul benne. A történet keretében egy bácskai magyar község alakját mintázza meg a szerző és drámai lüktetésű párbeszédekben a mai tragikus idők oralkodó eszméit is megcsendülnek. A cselekmény vékony fonálára az író igen értékes gondolatok hosszú sorát fűzi fel. Van mondanivalója és rendelkezik mondanivalója művészi kifejezésének eszközeivel.

Az ismeretlen szerző munkája figyelemreméltó kvalitásokat árul el és helyi vonatkozásainál fogva a bácskaiak külön érdeklődésének fókuszára is alkalmas.

Mohár Antal: Az új zene. Kulturtörténeti szempontból ez a munka foglalkozik legelőször a muzika legújabb korszakával. A szerző nem mint elszigetelt jelenségeket tárgyalja Bartókot, Schönberget, Sztravinszkijt, Kodályt, Hindemithet, Honeggert és társait, hanem egy világmozgató áramlat összefüggő tagjaként. Ez teszi könyvét általános érdeklődésre alkalmassá. Az új zene című munka nemcsak a zene-szereplő, zenealkotó közönségnek, történészeknek és történelmmel foglalkozóknak készült, hanem mindenkinék, akit a jelenkor legelőőbb kulturális érdekeinek. Az új zene című könyv megnyitja az »Új Könyvek« című sorozatot, melyet a Révai Testvérek a korral együttműködve kívánó olvasótáborát véli kielégíteni.

Új könyv a filmről. Hevesy Iván, az ismert filmszakembernek »A filmjáték esztétikája és dramaturgiája« címen most megjelent könyve az első nemcsak a magyar, hanem a világirodalomban, amely a filmszínház dramaturgiáját és esztétikai kérdéseit feltárja és rendszeres, tudományos formában feldolgozza. Kétféle szolgálatot fog tenni a filmrendezőknél, színészeknél és a film többi szakembereinek. Még sem szakkönyv, mert legelső feladata éppen abban áll, hogy a művelő közönségnek adjon komoly és mély szempontokat arról a művészetről, amelyről eddig a legtöbb kritikával bírtak véleményét.

»LITTERARIA« könyvtárszabó vállalatnál minden újonnan megjelent könyv megrendelhető

Csehov Antal: A koldus. Elbeszélések. Fordította: Peterdi István. A Népszava-könyvkereskedés kiadásában megjelent teljes magyar Csehov-sorozat negyedik kötete. A koldus csak még jobban kikerekíti azt a képet, amelyet erről a nagy íróról alkotott magának az olvasó és amiért olyan nagyon megszerették sokan ezeket az apró, remekbe-készült elbeszéléseket. Csehovban a valamennyi orosz író jellemző vonása, a páratlanul éles emberlátás, amellyel mintha sokszoros nagyítási mikroszkóp alá helyezve néznék a létezőt és létét.

Zola Emil: Claude vallomása. A Népszava-könyvkereskedés kiadásában. Magyar nyelven eddig le nem fordított és csak kevesektől ismert regény. Claude vallomása a címe ennek a regénynek, amely egy írónak, mint a benne megjelenő kiváló minőségű, valamint kiállításán révén szenzációja a karácsonyi könyvkiadásnak. A regényt Gergely György fordította magyarra és Bíró Mihály művészi rajzok ékesítik.

Upton Sinclair: Az ács fiának hírnéke. Regény. Fordította: A Nagy Kornél. A című Schönberg Armand rajza

A Népszava-könyvkereskedés kiadásában. Az ács fiának hírnéke, a világhírű amerikai író legértékesebb munkája. A háború utáni mai Amerikában játszódik le a rendkívül érdekes cselekmény. A szereplők felkeltésében még nem aludt ki a háború előidézte lelki válság, a kibékülés a volt ellenséggel, még távoli gondolat. A háború a lelkeket is kikezdte és a regényben a gyógyulás még alig hogy elkezdődött. Ebben a szenvedő lelkű, pénzhasznoló társadalomban egy álmok keretében megjelenik az evangéliumok Krisztusa, az evangéliumok nyelvén beszélő, nem modernizált Krisztus és második elővetelével ismét meg akarja váltani a megváltásra nagyon is rászorult emberiséget. Megjelenésével hatalmas dráma veszi kezdetét egy amerikai város életében, amely csak a főhős fölébredésével és előbb a cselekménynek kiindulópontjához való visszatéréssel ér véget.

H. G. Wells: Ugh-Lomi. Fordította: Schöndt József, Schönberg Armand négy illusztrációjával. A Népszava-könyvkereskedés kiadásában. Ősrégi korszakba, a kőkorszakba vezet a világhírű angol regényíró munkája. Ugh-Lomi az ötvenéves év előtti, még kialakulóban lévő emberi kultúra képviselője, aki

értelme erejével megélezi a vadállatok, megvív ellenségeivel és kiverekszi elhelyezkedését a kezdetleges emberi társadalomban.

Windelband magyarul. Aki csak valamit is tud a modern filozófia mozgalmairól és eszmeáramlatairól, az előtt Windelband Vilmos neve a legsúlyosabb nevek közé tartozik. Korunk filozófiájának vezető elméjét most már a magyar olvasó is megismerheti: a Filozófiai Írók Társasága, a magyar filozófiai irodalom alapvető vállalata, melynek új sorozata nemrég indult meg Alexander Bernát és Bánóczy József szerkesztése alatt, legújabb kötetében kiadta Windelband Preludiumok című híres könyvének I. kötetét. Nyolc tanulmány van a szép kötetben, együttevén alaprajzát adják egy filozófiai rendszernek, melyet maga a német filozófus kritizmusnak nevez. A mély eszmeiáras könyvet Szemere Samu fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva a Franklin Társulat adta ki tartalmához méltó előkelő kiállításban.

MINDEN könyvtárszabó kapható Muzsics A. könyvkereskedésében, Szabóteván.

DIVAT

A bluz

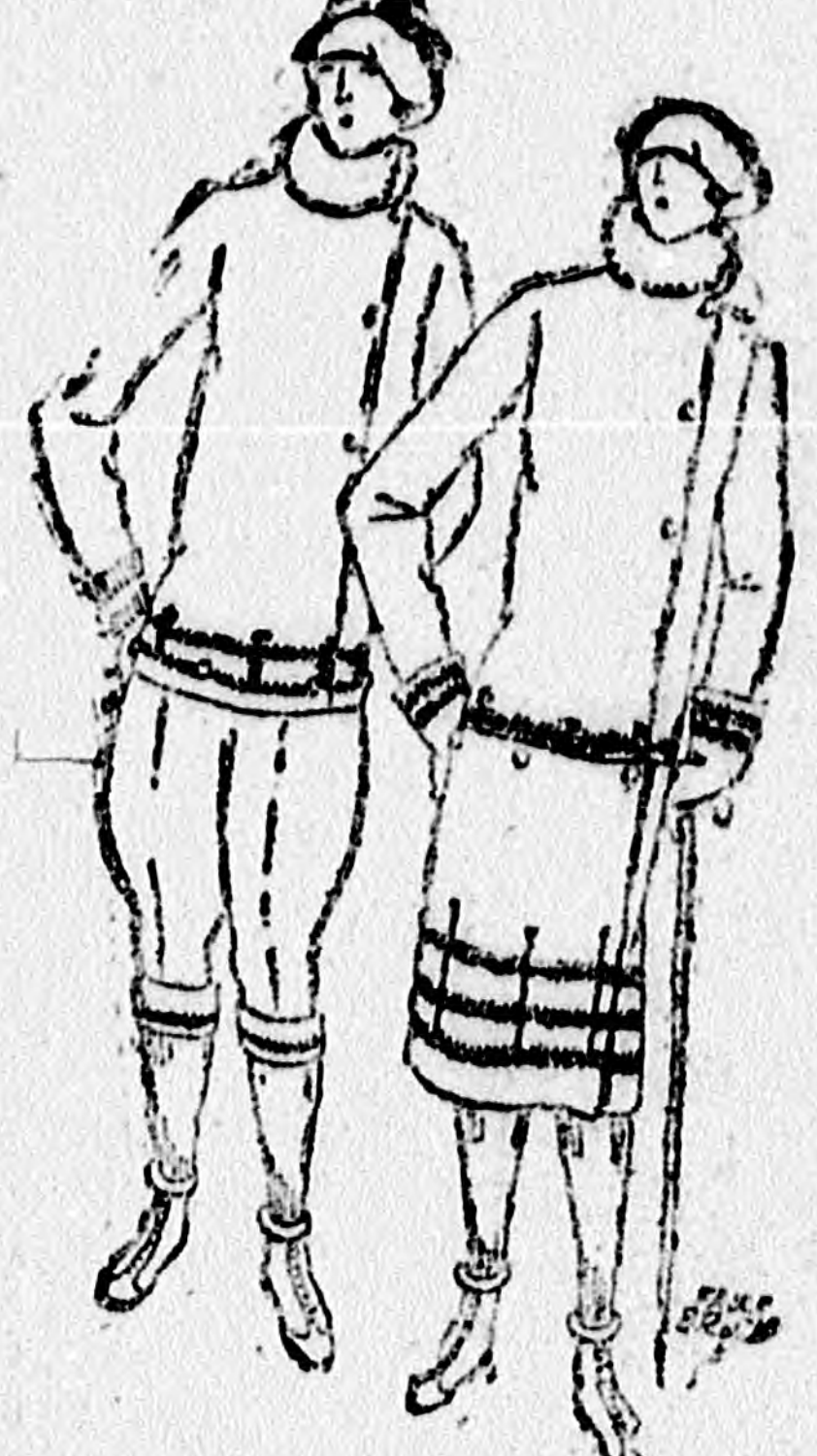
A legutóbbi szezon divatja a bluzt egész alárendelt jelentőségre méltatta. Lehet mondani, hogy egy jól öltözködő hölgynek nem is volt bluz a gardrójában. A nyár és ősz aztán meghozta a komplett-divatot, amely a bluzt teljesen nélkülözhetetlenné tette. A következő szezonra azonban ismét foglalkoznak bluzmodelllel, mert tavasszal újból divatba jön a kosztüm, amely a télen alig volt látható. A jum-

Az új bluzok olyan egyszerű szabásúak, hogy igen könnyű azokat a rajzuk után elkészíteni és ezért alább bemutatunk néhány használható modellt a legkülönbözőbb alkalomokra: Sportra bizonyára mellényszerű szabást választanak. A bluzt a hozzátartozó kosztümmel elsősorban modell az utolsó egy a szövethoz hasonló színű bőrdíszítés köti össze. A sportszövetből, akár gabardin, akár covercot vagy shtland, készül maga a bluz és az ujjai is, míg az övszerű passe, a gallér és a fér-

a bluznak délutáni jellegét szándékoztunk adni és azt a divatba jövő boleroformához akaria szabni, az bizonyára az alsó sor második modelljét fogja választani. Kétféle selyemből (matt és fényes, stna és csilkos, mintázott és mintázatlan), igen eredeti kombináció áll elő, amely egy sima selyem vagy szövetszoknyával igen alkalmas ruhát alkot. Széles öv csukta össze, amely alatt széles tűzött lerakás van. Az új lefelé bővülő és a késétől csútt fogja össze, amely a sál-gallér végén megismétlődik.

Hímzéseket és aszurmunkákat mutat a felső sor második modellje, egy egész egyenesszabású bluz, amelynek egyetlen díszítése egy kis szorset fűszel áttört

zsinórgallér. A gallér szélei aszurozva vannak, sarkai velencei csipkével vagy petit-point-hímzéssel kitöltve. A régi kaszkódivatra emlékeztet a hosszú, harangformájú bluz, amely a régi egyenes kasakból könnyen előállítható azáltal, hogy oldalt gloknikat illesztene kbe. Fémszerű bőrrökkel egész egyszerű hatást lehet elérni azáltal, hogy különböző díszítvényeket vágnak bele ez olyan munka, amelyet az iparművészetben csak valamennyire jártas hölgyek is könnyen elvégezhetnek. Ugyanez a hatás természetesen gépmunkával is elérhető. Ez a bőráttörési munka a tailorra az övre és az ujjak alsó részére alkalmazható. Kétségtelen, hogy ezek a bluzok eredeti vonalvezetéssel tavasszal igen népszerűek lesznek.

Szerkesztői üzenetek

- K. V., Csantavir. A régi háztulajdonossal szemben önmek kártérítési igénye van és ő köteles az új lakás megszerzési költségeit megtéríteni.
- B. F., Novivrbasz. A válóper annál törvényszerűen kell megindítani, amelynek területén a házastársak utóllára éltek együtt.
- B. A., Apatin. Helyi ügynök, aki a saját számlájára dolgozik, tartozik igazolványt váltani és munkásadót is kell fizetnie. Ahhoz, hogy valaki a saját lakása előtt táblát kiragasszon, semmi féle engedély nem kell és semmiféle díj azért nem jár. Ha másutt akaria kiragasztani a táblát, azért illetéket kell a pénzügyvizsgáztóságnál lefizetni.
- A. K., Malibaimok. Minthogy a Vajdaságban még a magyar házassági törvény van életben, Boszniában megkötött házasságoknál ennek a törvénynek a rendelkezései a mérvadók. Eszerint a Boszniában egyházilag megkötött házasságok itt be kell vezetettetni az anyakönyvbe. Azonban a házasság anélkül is teljes joghatáru. Ha a házasságfelek el akarnak válni, akkor a válóper az itteni törvények alapján is lebonyolítható, mert a válóperben az utolsó együtllakás helyét levő bíróság jár el.
- L. I., Szubotica. A modern költöktől elsajátított színeket keveri össze-vissza. Nem közölhető.
- M. J., Sztarakanizsa. A szuboticy jogi fakultáson a Budapeston hallgatók feléveit beszámítják.

perruilla stílusa is, amely az érdeklődés középpontjában van, kedvez a bluz-divatnak. A formák valószínűleg újból rövid karakuszerűek lesznek azzal a külsőséggel, hogy kevésbé tunikaszzerűek és inkább jumperjellegűek lesznek. A bluz színeit lehetőleg a szoknya színehez foglalkozásra is alkalmas. Egy egész ruha benyomását keltsék. Mint ezidén a divatban általában a bluzok terén is a halvány pasztellszínek kerülnek előtérbe: halvány barackszín, amely a finom szövethoz és selyemben is divat lesz, sárgás vagy lókas árnyalatú világoszöld, halvány utólv

és elmosódó borvörös szín. Finanzsetta bőrből van. Egy ilyen bőrdíszítés előnyös hatása mellett arányilag olcsó. Az ilyen bluz egy egyszerű barakott szoknyával igen bájos délelőtti ruha és sétára, valamint foglalkozásra is alkalmas. Egy régi ruhából, amely más célra nem használható, ez a bluz könnyen előállítható. A matrózgallér és az ujjak vége az átmeneti időre prémekkel díszíthető. A hegyesen végződő gallér alsó részén monogramum is alkalmazható csúttól vagy nem nemes fémbe. Aki az anyagot kombinálni akaria és

B. K. Kraliebrez. Könyvek, ha nincsenek bekötve vámentesen hozhatók be az országba.

K. I. Szentá. A sorsolás megtartásához az esetben, ha a sorsjegyeket pénzért vagy ellenszolgáltatásért árulták a földművelésügyi minisztérium engedélyre szükséges.

K. M. Bajnok. Külföldön lakók részére a nyugdíjat csak minisztériumi engedély alapján fizetik ki.

K. régi olvasó. A közös végrendelet ismerete nélkül alapos véleményt adni nem lehet. Küldje be annak egyszerű

másolatát, akkor megfelelhetünk az első kérdésére. A hagyatéki tárgyaláson megtagadhatják az aláírást. Ebből semmi baj sem származhatik, mert a leányok ugyanis már a kötelestésre vannak szorítva és az aláírás megtagadása nem egyenlő a peritúrással. A hagyatékok csak 500.000 dinár erejéig illetékmentes, tehát ez után a hagyatékok után öt százalék örökösödési illeték fizetendő az 1918. évi XV. t.-c. 54. §-a alapján.

M. M. Szombor. A Brazíliai Magyar Hírlap San Paolóban jelenik meg.

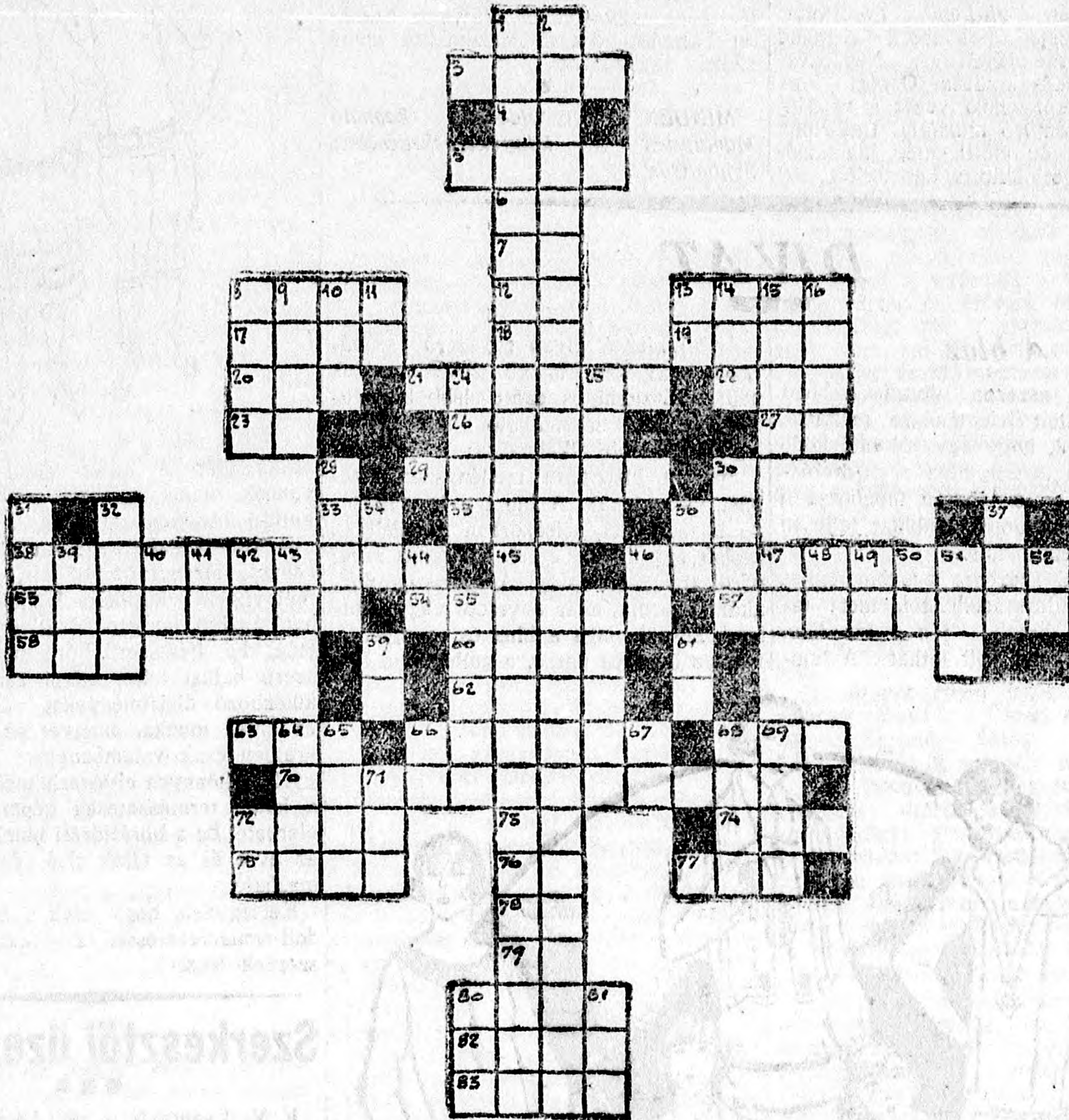
Olvasó. 1. Bármelyik hírlapterjesztő vállalatnál megrendelheti az illető szak-

lapokat. 2. Nincs szükség külön engedélyre. 3. Az iparrendély birtokában joga van a berendezések elvállalására.

S. L. Fordulón a Boszna-filmvállalat beogradi fiókjához (Vasina ul. 8.), amely a címek tekintetében készséggel utbagazítja.

Hil olvasó. 1. A közölt megegyezés értelmében a megbízás visszavonása esetén a pénzt nem igényelheti vissza. 2. Nem. 3. Egy méter széles és másfél méter hosszú ui perzsaszőnyeg 1500, nyolcvan centiméter széles és egy méter hosszú ui szmirna szőnyeget 600 dinárért lehet venni.

KERESZTSOROS REJTVÉNY
KÉSZITETTE: FLAMM MÁRIA BEOGRAD

VIZSZINTES:

1. Két mássalhangzó
3. A pázsit szinonimája
4. Fán találod
5. Szemita nyelv
6. Francia névmás
7. A legnagyobb Antjou magyar király monogramja
8. Mongolország fővárosa
12. Egy mássalhangzóval a két betű között — fizetjük
13. Ógörög pénzegység
17. Ige (íjed szinonimája)
18. Magyar szociáldemokrata képviselő monogramja
19. A zenei ritmus alkotó eleme
20. Butor darab
21. Északamerikai állam
22. Az első pedagógus, ki velünk foglalkozik
23. Mutató szó
26. Város a Káspi-tó partján
27. Első betűje ékezzettel értékmegehatározó szó
29. Francia város (fonet.)
33. Tojás idegen nyelven
35. Seb szerb nyelven
36. Társaságok nevében látható
38. Zenei műszó
45. Kettős mássalhangzó
46. Távolbalítás
53. Vadállat
54. Kártyajáték (fonet.)
57. Nevéhez fűződik a trójai fátyol legendája
58. Össze — latinul (font.)
60. Sokszor üldöz bennünk

62. Fizikai műszer
63. Betegség szinonimája
66. Nagyon öreg névre mondiák
68. Öreg emberre mondiák
70. Wagner-hősnő (a hatodik betűje helyett s-a betű irandó)
72. Ilyen idő is van
73. Duplán véve női név
74. Sok emberre mondiák és nem olyan ember
75. Szerzetesek cipője
76. Mint függ. 40.
77. A nap egy része
78. Egy s-a betű közéje — szám
79. Két egyforma magánhangzó
80. Női név
82. Terem más nyelven
83. Az újságrónak ez is sorszáma

FÜGGŐLEGES:

- 1.) Petőfi egyik versének két első sora
8. Fehérszínű ritka kémiai elem
9. Hegység a svájci Alpokban
10. Francia fizikus nevének első fele
11. Latin praepositio
13. Ilyen virág is van
14. A japánok Bismarckja
15. Orosz folvó
16. Szerelém klasszikus nyelven
24. Német kötőszó
25. Orosz népképviselő
28. Helyhatározó szó
30. Egyedül — idegen nyelven
31. Faluhelyen vízlevezető
32. Divatos frizúra
34. Kor meghatározó rövidítés
36. Francia mutató névmás

37. Nem leány
39. Tej mellékterméke
40. Római pénzegység
41. s-a betű közéje — fém
42. Egy s-a betű közéje — edény
43. Két egyforma magánhangzó
44. Orosz folvó
47. Első betűje utána téve — férfi név
48. Görög betű (fon.)
49. Ugyanaz, mint függ. 40.
50. A legismertebb modern héber költő monogramja
51. Sokszor a seb ezzel gyógyul
52. Mint függőleges 40.
55. Számár idegen nyelven (nőnemben)
59. 61. Együtt egy komikus moziszenész pár egyike
64. Fuvó hangszer
65. Négy egyforma mássalhangzó
66. Kereskedelmi kifejezés
67. Latin kettős magánhangzó
68. Az ég kékje
69. Váltópénz
71. Kártyakifejezés
72. Kettős mássalhangzó
80. Ékezzettel az első betűje földműves sorszáma
81. Felkiáltó szó

DRÓTKOTELEKET
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
szőlőmpazsziókat, antenadrótozat, Glomhó-
beleket elcsérendő minő éghen, jutányos ár
szállít a Novinadi kábelgyár (Radnička ul. 2.)
Telefon: 121. 4433

**BROADCASTING
RADIO**

A legtöbb rádió-kereskedő csak a készülék vagy egyes részek árát hirdeti, hogy az olvasó árakkal a nagyközönséget megtéveszse, mi azonban

teljes készülékeket
komplett felszerelve
a helyszínen
üzembelyezve
működési engedéllyel
ajánlunk Önnek.

A kereslet rádiókészülékekben nap-nap után nagyobbodik és így az árak is ma már lényegesen olcsóbbak. — Különösen olcsón ajánlhatunk három eredeti Broadcasting-típust, mint a jelenkor leg-tökéletesebb felvevő készülékeit, teljesen a helyszínen felszerelve a következő alkatrészekkel:

- a készülék
- a lámpák
- a tekercsek
- az akkumulátor
- az anodbatteria
- a dugó
- 1 fejhallgató
- 1 Brown Continental vagy Darling hangszóró
- az antenna-anyagok
- a felszerelés
- az üzembehelyezés
- az engedély megszerzése:

Háromlámpos készülék
5500 dinár
Négylámpos készülék
6500 dinár
1 Superheterodyn hatlámpos
7750 dinár

Építőszekrények

minden alkatrésszel, a legkisebb csavarig, részletes Broadcasting-sémával

Háromlámpos **1550 dinár**
Négylámpos **1850 dinár**
Superheterodyn
hatlámpos **3250 dinár**

Az engedélyt kívánatra ezekhez is megszerezünk.

Rádióban csak a legjobbat vegye, a túlolcsó rádió a legdrágább, mert használhatatlan!

Ne vegyen külföldi rádiót, a melyet vagy nem tud felszerelni, vagy nem kapja meg az engedélyt.

Mi itt vagyunk helyben és bármikor rendelkezésére állunk.

KONRATH D. D.
SUBOTICA

Pašičeva ul. 1. Telefon 6 23.

Foltok a szivárványon

— Regény —

Irta: Sz. Szigelhy Vilmos

Salász Árpád rajzaival

Sápadt varrónők, az örök romantika pohárban száradt virágai, szintén megjelentek úgyszólván a kávéházban, reszkető kételkedéssel néztek körül, hogy rajuk köszöntik-e a tiszt arak a fölemelt poharat

— Aki emi-jinni akar, az ideiljön. Jó cigány van kéznél, a szobalányaim csinosak.

Tíz évbe se tellett, már beérkezett s ő kritizálta a polgár rövidáru-kereskedő fiát, aki egy kissé elkönnymisködve s merev ellentétben a szolid patricius hagyományokkal, látszani kezdte a gentyt.

— Hihetetlen, mennyire megy ez a tolakodás!

A pozícióba jutott tisztviselő akárhányszor szerény, egyszerű ember volt, az is maradt végig. De már a fia, épp úgy, mint a képviselő csemetéje, abban a tudatban nőtt fel, hogy a vármegye hitbizomány, amely az ő nagyzolásának kötelei keretét adni.

Egyik se mondta úgy néhány holdas földjére, hogy debellácsi kis birtokunk, ohó, ez szörnyen egyszerű, jelentőség nélküli lett volna, amit sokkal különben lehet kifejezni.

— Debellácsi az idéa nem hozott sokat!

— A legrosszabb esetben ott áll a hátunk mögött Debellácsi!

Higvie az idegen, az apró misztikumokba nem avatott, hogy Debellácsi hatalmas, sok ezer holdas, dominium, afeleven gazdatisztek sűrőznek-forognak, pezseg a belteries élet, füstölögnek a gvarékémények, hemzsegek a hizlaldák. Nem kell okvetlenül tudni, hogy csak egy jámbor botos ispán húzódt meg rajta, szinte aszylumnak tekintve, hogy fizetést is alig kap, a tehértartásból él meg s looni is alig képes, mert nincs mi-ből.

Mégis azzal lehetett a legkevésbé binni, akinek püspök atyafia volt. Magyarországon a püspöki jóvedelem rengeteg családot tartott el, a főpapok szelíd és jószágos emberek voltak, támogaták a rájuk lögő atyafiakat, pláne ahol tehetségét találtak.

A tehetség azonban nem mindig az elme képességében nyilvánult meg, sokkal jobban a viselkedésben, a modorban. A püspök öccsét bájos volt a gimnáziumban megbuktatni, még kevésbé az egyetemén, ahol épp csak a bálrendezésnek, a billiárd-tannak, meg a harcászati ferbliszmének nem nyitottak fakultást. Mert ebben excelláltak leginkább, azután már csak a jó házasság kellett hozzá, hogy kikijáltott talentumokká váljanak.

Általában valami különös, nyomasztó volt az összbenvomás, ami az idegent ebben a társaságban elfocta. Mintha gyermekesen bohó huszárönkéntesek maradtak volna az ötven éves férfiak is, komoly hivatásuk mellett is nvezlék, felületesek, nagy hangon beszélők, halálisan súlyos szivekben naivan, apróságokban agrodalmaskodók és habozók. A lelkiismeretükkel gyors alku tudták kötni, főleg ha asszonyi dolozról volt szó.

— Maid mevereksztünk!

Elrontott életek, megbolygatott nyugalmak, árulások, mind, mind ebbe a feketelen családi ládába dobáltak, akár-

csak báli rongyok, párták, lepattant mentegőnők: Mevereksztünk! A vallás külső fitogtatás maradt, a templomba nem imádkozni lártak, hanem találkák megbeszélésére, talán nem is tudtak imádkozni, máz maradt raituk minden, a sokféle, bizonytalan vérkeverék könyvnyen pattanó máza. A testi piszok orvossága a fürdés, a lelkie a párba. Ezen nem gondolkoztak tovább. — általában valami fölösleges, tanári passziónak találva a gondolkozást, takarva ezzel azt a kétségbeesett valót, hogy nem is tudnak.

Mikor egyszer, fontos közügyben, a főispán imponáló figyelemmel hallgatta a nagy koncepciójú szónokot, homloka redői valósággyal versenyt futottak, tekintete élt, beszélt és elandalgott, a keze pedig levezeteket készített. — valaki utóbb megkérdezte.

— Figyeltek, nagy gondod volt.

— Igen, igen, felelte a főispán, jó, hogy szólsz. Sehogv se tudtam rájönni, hogy a Bánlaky grófék őszl nagyvadászatan hány nyulat is lött Innocent főherceg? Mer vagyok dőbbeuve, hogy romlik a memoriám.

Hozzájuk tartozott néhány legényországban levő bíró, idegenből származottak, predikátumosak. Hamar összesimultak s közös kapocs lett a lánc-karperecük, amit nvezlén csörgették.

A hivatalnokok külön életet éltek, anyagilag se bírták volna, de meg nem is kívánkoztak közülük. Pénzügyiek, adótisztek, tanárok, ügyvédek polgári életet éltek, a kaszinóba az újságok olvasása miatt jártak, legfőképpen az asszonynepek eldegélt a megvél pletykákon. Mert az nemzetközi volt — vallás és felekezeten felüli, ahogy a hivatalos frázis mondta. Az asszonyok előbb a maguk brancsát intézték el, csemegéért pedig a fölük idegen társadalmi osztályokba zárandokoltak.

— Nem az az igazi pletykás, mondta Bakó Lőrinc, aki híreket hord és mindent kikotvov, hanem az, aki akármi belefűti az orrát, pedig semmi köze hozzá. Grófék, teszem azt, nem törődnek veie, ha Mihalecz ur lányának a pártija visszamegy, de mikor a városi számvevőné (született Mahalek kisasszony a nvergesék lakásában) folyton azt lesi, hogy mikor látogatja meg a főjegyző Oligorovicst, a szép elvált asszonyt, — az már illetlenség, hogy ne mondjam, tolakodás. Vannak események, amik után mindenki érdeklődik, de ismeretlen népek benső dolgait firtatni nevetlenség. Ezek nem természetadia kíváncsiak, hanem gonoszok, rosszhiszeműek. Látszatra köitene, épp a legfinomabb nünansaokat köpitelenek fel-fogni, nekik csak a hadarás, a kirihordás a jó. Hogy gondolkoznak, az a legnagyobb baj, mert rendszertelen az agyuk, egyes esetekből általánosítanak s többnyire magukról ítélek. Elfóított, vagy ki nem elégített, mellőzött erőtük áll bosszút az emberiségen.

A tanárnék azonban keveset törődtek az ilyen megállapításokkal, hegyeslőleg bölintottak rá s azt mondták:

— Csakugyan igaz, épp ilyen asszony a Firtingerné.

Azzal beleharaptak a következő téma farsangi fánkijába.

— Azt mondják, hogy az öreg grófné most már az újságját is az intézővel olvastatja fel. A Málka mesélte, aki két hónapig volt odakünn és fehérenmüt varrt az uradalmi cselédségnek.

Az igénytelenebb elem az Olvasókört kultiválta, idejártak a kiskereskedők és az iparosok is, bálak idején itt volt a legtöbb szép lány. Nem is került nekik fogvaokozásuk, éppen csak hogy az anjai kezét kellett volna távol tartani az öltöztetésüktől. A finom, szőke, sima fejecskéket ilvenkor lehetetlen bodorításokkal, pánlikkal tették tönkre, a ruhákat szapora koloncok kompromittálták s ami természetes volt az úde gyerekeken, azt kiforgatták, tönkretették, megsemmisítették. Igazi formájukat csak a szupécárdás után nyertek vissza, amikor a tánc hevében a fodrok leszakadtak, a hazug haj-bugyok lekókadtak s csapzottan simul arcukba az aranyhai, akárcsak reggel, a takarításnál, amikor ha szép valaki, hát más formában szebb nem lehet. Akkor méz ott csillog az úde szemben az álom friss himpóra, ajakukon ég a megálmódott csók, aminek elcsattanását maguk elől is titkolják.

Az ügyvédek, az orvosok, akiket katonai nyelven csak zsidóknak hívtak, a nagykereskedők, válaokozók, kaszinónak többnyire a Lloydot használták, külön mulattak s maguk között szórakoztak vacsorákon, zsurokon. Néha a kávéházba is elnéztek s olyankor, ha szép asszony volt köztük, odaóvakodott egy-egy megvebeli is, de nagyon félve tőle, hogy ki látja meg és kinek mesélheti el. Minthogy a megye asszonyai nagyon kiméltelenek és kegyetlenek tudnak lenni.

— A feleségét egyik se vinné közülük, kellemetlenkedett Bakó Lőrinc, amikor éppen a Lloyd környékén keresett valakit, hogy új könyvét ennek az embernek is dedikálhassa. Nem érzik ezek az emberek, milyen lealázó asszonyaikra a főjegyző udvarlása!

Nem, nem érezték. Csillogó tekintettel, szombaton az elragadtatástól, hallgatták azt a könnyed, semmitmondó beszédet, amely úgy tetszik, hogy cseng, csilingel, pedig csak kong, mert nem érc az anyaga, hanem pakfong.

A katonaság helyzete volt aztán a legkülönösebb. Egy bakazászlóal fekküdt a városban, ne tessék félreérteni, nem állomásozott, csak fekküdt. Ezt mondták mindenütt, ahol császári hadsereg volt található. A tisztjeit kevésre tartották, a legénység a környékbeliekből rekrutálódott. Néhány helybeli család gyereken kívül lórészt a vidékről kerültek össze a tisztiek is, jámbor sváb gyerekek, akik az önkéntesi év után bezupáltak, mert kiverte nyakukat a láz arra a gondolatra, hogy tovább is kell tanulni mindenféle haszontalanságot. A katonai iskolából is méhrajok röpültek ki, sokan ide vezénnyelődtek, világoskék nadrágban, nevelésesen magas sapkában, de feltétlenül kardcsörtetéssel, mikor első szemléüket tartották a korzón.

A magyar szót esztendők multán sem akarták megtanulni, fölénvesek voltak és önértetek, fölötte minden civil bagázsnak s rajongói Dunszt hadnagynak, aki szabadságra Kevevárára, szülővárosába látogatott Kolozsvárról. Dunszt hadnagy — majd gyors iramban több — akkoriban élte népszerűségét, mert megszabdalt egy Miklós nevű skriblert a redakcióban, habár a szigoruan vett lovagiaság formái nélkül.

Mindig az utcán ténfereztek ezek a tisztcskéek, sokan egy sorban hangosan tettek tanubizonyoságot elmebeli képességeik felől. A magát többre tartó kutyvát nevelt, azt ráncigálta állandóan s kiderült, hogy ő volt a bölcs előrelátó, mert társaságba kerülve legalább volt témája.

Eleinte urvaris szinte kételeztek a magukrahagyottságban, de mikor a vármegye sehogysem akarta tudomásul venni hogy a világon vannak, lassu nosztalgiaiba olvadt a rögjük s ők közeledtek a polgári elemhez. Méz be is házasodtak kereskedői családokba, attól kezdve aztán együtt szabultak a vármegyét.

A legényemberek a menázsiban ettek, katonai pontossággal hétről-hétre

ugyanazt kapták szezononként s az legényesebb gyomru meg tud a volna mondani már december derekán, hogy mit tálnalnak elébe május ötödikén. Asztal fölött szolgálati ügyeket tárgyaltak, ki a »rangidősb«, hogy szolgál a császári egészsége, ki látta már személyesen és hányszor, aztán áttértek a helyi kérdésekre, mindig csak a nőket értve ezen a címen. Kalandok, szerelmek röködtek a levegőben, finom és diszkrét célzások, hogy a vármegye fehérepe titokban nem olyan exkluzív, mint nappal, de mindig akadtak epés öregebbek, akik siettek lerombolni a gondal épített mesevárat.

— Tudom már, kire céloz, hadnagy, olyan hosszú, bárszvos szempillája van.

— Csakugyan.

— A szemöldöke majdnem összenőtt, a lángvörös bluz áll rajta a legjobban...

Az ifjuság zöld része sápadtan hallgatta a lolenlezést, a regényhős elvetette magát a széken és cigarettája csutkáját rágva gyönyörködött önmagában, hogy mégis csak milyen kutya veszedelmes legyen ő! Hítte volna ezt bárki is valamikor?

— Von Skribál hadnagy, aki a legirigyebb volt a társaságban, a fogai közül félve eresztette ki a szót.

— Grófnó?

— A mesehős titokzatosan mosolygott, csak a leplező főhadnagy kacagott fel harsányan.

— Még nem. Ezvelőre csak szobalány a bárónál. Azaz, hogy teljesen precíz legyek — mert tudjátok rólam íól, hogy a precizitás a szenvedélyem — a Keresztváknél szolgál, ahol a báró szobaur.

Vakmerő kalandok keszec álmodója, félip vörösödött, de a főhadnagy kegyetlenkedő kedvében volt, akárcsak a legénységet hajszolta volna rogvásig.

— Ott felkopik az állad, kamerád. Előbb behódol neked a főispán nagynénje (nem utolsó párti, szereti a fiatalágot és végtére is csak hatvan éves), mondom, hamarabb behódol az neked, mint a Sári. Azt hiszed, nem tudják, mennyit nrogenádozol az ablak alatt?

— Na, nyötte ki a kivallatott hős, végtére az is asszonyi állat.

— Föltétlenül, csak hűségesebb a báróhoz, mint hogyha a hites felesége volna. Csuda teremtés, szó sincs róla, próbálták azt már, fiam, nagy pénzzel elbolondítani, de hiába. Ő hü.

— A rücskös báróhoz? Hiszen már öregező legény.

— Alegbájosabb ur, akivel az életben találkoztam. Mit értesz te az egyéni szeretetméltsághoz, azt hiszed, hogy a huszonegy év mindent pótol?

— Azért tudom, amit tudok, kapaszkodott a kis hadnagy az utolsó szalmaszábra.

— Inkább mást mesélj, ahol nem vagyunk tálekozottak.

Az irigy fiatalság, amely mindig szerét eitette, hogy elhaladjon a Keresztváházt előtt, melynek bárói ablakából szabd volt — a szobaur engedélyvel — kihajolnia cigány Sártnak, lassankint kezdte visszavereni az arczinét. Jaj, ez nagy izgalom volt. Méz eddig senki se látszott annyit a szivükkel, mint ez a fekete fenomén, aki néha hervadt rózsákkal dobálta meg őket, máskor meg — elszánt bizalmaskodás idején — rájuk kiáltott, hogy azonnal haza, mert megmondia a mamának, hogy rosszul viselték magukat.

(Folyt. köv.)

Csak a párti „Visagine Adeline Patti”-val tarthatja meg arcbőrének állandó údeségét. Úvege 80 dinár. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. Jugoszlávia: Jorankar: Zagreb, Osjeva ul 6. 745

„HÖLGYEIM”
elegáns kalapot
és olcsón csak az elismer-
ten juttatás
ESZTERKA
női kalaptanárnő
Aleksandrova u. 9.
vásárolhat.
Alakítások nécsi modellek
után.

Női
fodrászszalon
a város központjában, a so-
rangusan berendezett, jól
bevezetett, csinos körülmé-
nyek mellett, kiváló fizetési
feltételek mellett
eladó
Cím megtehető: KARDOS
Hírdetvénytársaság, Novisad,
K. Petra ul. 19.
1011

**TÜKÖR-
BORÍTÓ MŰHELY**
Töltött, szekrény, kőzi,
egyszerű és
CSISZOLT
tükrök készit, ron-
gált és vakult tükrök
JAVÍTÁSÁT és
ÜVEGCSISZOLÓ
munkát vállal mérsékelt
áron
DROBAC SZIMA
VEL-BECSKEREK
(a szerb templom mellett)
4209

Gyorsíró
magyar-német nyelven
délután 2-6 óráig
állandó alkalmazásra
kerestetik
Ajánlatok
„SAVA” R. T.
Sombor, Rókus u. 20.
címe küldendők.

Keresek Somborban
üzlethelyiséget
lakással vagy
egy szalagosüzletet
Esetleg erre a célra meg-
felelő kisebb házat meg-
vennék.
Közvetítők díjaztatnak.
RÓNAI E. SOMBOR
Szivaci-ut 1. 890

REKLAM AR
250 din. helyett 175 din.
csomagolva, postán
3 üveg Otto Colongo Ruso eredeti
3 üveg Szappan, nagy
3 doboz francia Borotvapasztó
1 doboz Coty vagy Hildgen puder
1 doboz francia parfüm
„MILA”
parfümeria, Subotica
Vilsonova u. 16.

Sportautó
ket üléses,
teljesen jó karban,
La Zebre gyártmányú
eladó
Jutányos ár. Érdek-
lődni: „PROGRESS”
Novi-Sad, Trg. Oslobo-
djenja 6. (Apollo-udvar)

HELMER MIHÁLY
villanyerőre berendezett
reszelővágóműhelye
Vel.-Beckerek
Getova (Német) u. 40
Vállalja összes reszelők és
ráspolyok újra felvágását
Szerszámot készít
kőfaragóknak
5947

Házasság
Keresek egy gazdag nőt,
(hajadont, elvált vagy
özvegyasszonyt) aki egy
szép, erőteljes volt tisztet,
jelenleg mérnökjelöltet,
tanulmánya befejezéséig
segélyezze. — Ajánlatok
„Hálás uricimber” jelige
alatt a kiadóhivatalba
kéretnek.
929

ELŐNYÖMDÁT
MÓDERNUL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállit
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

Ajánlatok
poueline, zefir
és egyéb
textilárut
versenyenkivált olcsó áron
Cassio & Vago, Trieste
Via S. Lazzaro 12. 578

Walter magántanfolyam
Előkészit középiskolai összevont
magánvizsgálatokra, érettségire,
bármely államból. — Budapesti
Rákóczi ut 51. 889

Csirképes bükkyöny, ma-
har, takarmányrépa és
arankamentes heremag
(lucerna), angol perjé, (lú-
mag) továbbá mindenféle
KONYNAKERTI és
GAZDASÁGI MAGVAK
kaphatók 9356
Körösi Géza Subotica

Rejtettkép.
Hol a tenisz-partner?

A múlt vasárnapit számban közölt rejtettképen az
elefántvadászt megtalálták 96-an.
Az első díjat, egy monogrammot, 10 különböző
fazonban, a hozzávaló dörzsölővel Leopold Sámuel
sentai üzletéből Celovski Stefi Sombor nyerte meg, aki
szíveskedjék velünk közölni, hogy milyen névre öhajlja
a monogrammot.
A második díjat, egy doboz Astra körömlakkot
Nagy Bertalan suboticei gyógyszerüzletéből Falkay Sán-
dorné Vrsac nyerte meg, aki küldjön be 10 dinár por-
tóköltséget a kiadóba.

A nagyérdemű közönséget és utazó urakat tisz-
telettel értesítjük, hogy szállodai és éttermi
árainkat mélyen leszállítottuk
Utazóknak 10% kedvezmény.
HOTEL SRPSKI KRALJ NOVISAD
Željeznička ul. 27. 925

Pénzintézetek,
iparvállalatok
részére mérlegfűzeteket s minden
más nyomtatványokat jutá-
nyosan és izlésesen
készit
„Minerva” nyomda, Subotica
Arajjánlattal szolgálunk!

BUTORT HÁLÓSZOBA, EBÉDLŐ és IRGADANDERENDEZÉST stb.
előrendű. — a legegyszerűbbtől a leg-
finomabb — kivitelben
NAGYBAN és **KICSINYBEN**
mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol
a legkedvezőbb fizetési megkönnyítéssel
ATLAS D. D. butor- és faárnyagár, NOVISAD
955

SZÉNA
Minden mennyiségben
jó kaszáló préacst széna
ELADÓ
A. Schetterlein,
Osijek,
III. Gvozdena ul. 31.
1126

Modern, izléses
ÉKSZEREK
a legnagyobb választék-
ban. A legjobb márkájú
fali- és zsebórák
SZEMÜVEGEK
minden kivitelben.
Javítások pontosan
SGHVAB ALBERT
órák, órászersz és optikus
VELIKI-BECSKEREK
Aleksandrova ul.

Supr.
PARKAS ANDRÁS
KÁRPITOS - DISZITÓ
tapétázási vállalat
SUBOTICA
Cara Dušana u. 5. szám
Vas Ádám mellett
Tanonc felvételtik.

Gyenge férfiak-
nak (impotenseknek)
bérmentve küldöm szor-
badalmazott szexuális
találékanyagot ismeretlen
kényvost. — Cím
„Patent 608”
Cluj (Kolozsvár)
12 számú postafiókban.

Akácfa
szőlőkaró
jutányos áron kapható
Szemző Bélánál
Subotica, Brozova ul. 2.
189

Lakásberendezések, háló-, ebé-
lő-, útszobák stb. stb. egy-
szerűbb és díszesebb kivitelben
legolcsóbban
VADÓCZ LAJOS
villanyerőre berendezett asz-
talos áru műhelyében, szerze-
sége be KULAN. 96

Filissziózás
legszébben
Gombbevonás
leggyorsabban
Cépa Jour
legolcsóbban készit
S. AD. ENGL
varrógépezetben
Rudics-utca sarok

Naponta friss
pörköltkáv
kapható
Sugar Manónál
Subotica, Radiceva ul.

Csok samottégla
minden méretben és
samottliszt
legolcsóbb árban
Cserépkályhák
1300 D.-től felállitva kapható
Mihajlo Takác
petar, Subotica, Agina u. 2.
(Zenede udgött) 185

Megvételre
keresünk egy jókarban
levő üzemkéses 25 HP
szívógáz-
vagy
nyersolaj-motort
Torontoi Mezőgazda-
sági Gépipar R. T. Vel-
Beckerek 1015

Staribečejen
a Central-szálló épületé-
ben, a beltéren jömeneteli
szalagszalom nagy rakár-
ral családi okok miatt el-
adó. Érdeklődőknek Julka
Marković modistkinja ad
felvilágosítást.

Nagy iparvállalat mi-
előbbi belépésre nőtlen
elektrotechnikus
keres, ki szofirozni tud.
Ajánlatok „Állandó ál-
lás” jelige alatt a lap
kiadóhivatalába kül-
dendők. 1021

INGYEN
nem
de 8 dinéért
1 liter FEHÉR BORT kaphat
STEINFELDNÉL
Ugyanott házi szőlősgaztéro
füzér- és csemegé árúkat
olcsón szerezhet be
Vilsonova u. 3.

Cinkét, kizsét, litografiai mun-
kát, részvények, betétkönyv-
vek, dombornyomást, dobo-
zokat, üzleti könyvet, gyógy-
szerek, részére préacst do-
bozokat a legolcsóbban
szállit
FISCHER ERNŐ
grafikai műtálcet Subotica
10892

Schlager-féle
BŐRÖNDÖK
és **BŐRÁRUK**
a legjobbak. Megrendelés-
kel és javításokat elfogadok
SUBOTICA
Aleksandrova u. 1.

HARISNYÁK
ZSEBKENDŐK
FÜRDŐKÖPENYEK
és **FROTTIERSZÖVETEK**
legjutányosabb kiárusítása
A TRIKÓGYÁRBAN
VI. kör, Nikola Kujundžića u. 6. alatt megkezdődött!
SIESSÜNK! **NAGYON OLCSÓ!**

Jegygyűrűk, órák, ékszerek **legolcsóbban, részletfizetésre: Szombati Saroltánál** Subotica, Vilsonova ul. 20. 9143 A főpostával szemben

50.000

dinár segélydíjat fizet elhalt tagjai után azok hozzátartozóinak

Bácska Temetkezési Egyesület Suboticán

Befizetési díj elhalt tagonként 100 dinár
Uj tagok felvétele eszközölhető nemre és életkorra való tekintet nélkül.

Helyi képviselők felvételnek az ország bármely községéből.

507 **Az igazgató tanács.**

DENT. REMÉNYI FRIGYES
FOGÁSZATI RENDELŐJE SUBOTICA
TELEFON 743.

Huspiac. A városi zenede közvetlen szomszédságában

RENDEL: Délelőtt 8-12-ig. Délután 2-6-ig.

Olcsó fogászati rendelés:

Áraimat mélyen leszállítottam. — Készítek mindennemű fogtömést, arany koronákat és hida'sokat, szápadlás nélküli műfogakat és fogsorokat. — Tessék a kedvező alkalomról meggyőződni. Lelkiismeretes és tartós fogászati munkálataimért szavatolok.

Vidékiek lehetőség szerint egy nap alatt kielégíttetnek.

WANDERER 5/15 HP

használt, jókarban levő, háromüléses autó eladó.

514

Üzemben megtekinthető:

Dezider Roder, podružnica, Osijek I.

Dr. Farkić

magánygyógyintézete BEOGRAD

Az összes segédeszközökkel felszerelve

Idegbajok, neurasthenia, hisztéria, epilepsia, szifilitikus megbetegedések, benulások.
Sebészeti-ortopéd megbetegedések, sérülések, csont- és izomtuberkulózis, hátféreggyulladás, merevedések, vesztületelt vagy szerzett testi hibák kezelésére.
Felveszünk kezelésre azonkívül reumatikus, csúszás, vöröszegény és skrofulus betegeket
Hydrotherapie, elektrotherapie, masszázs, meleg levegő, desugárzások, (melegvízes mágnésium) Fangopackolások (hőnyelvény) iszap) mediko-mechanika
Vezető orvosok: Dr. H. Klein, ideggyógyorvos
Dr. C. Kajon, ortopéd-sebész
Ponzióárak: Külön szoba 150 dinár, 2 vagy 3 ágyas szoba 120 dinár naponta.
Felvilágosításul szolgál az intézet Beogradban, Knos Ml. hajtova vezee 23, a Kallmeodannal szemben. Telefon 5-89.

BUTORT

LEFIZETÉSRE

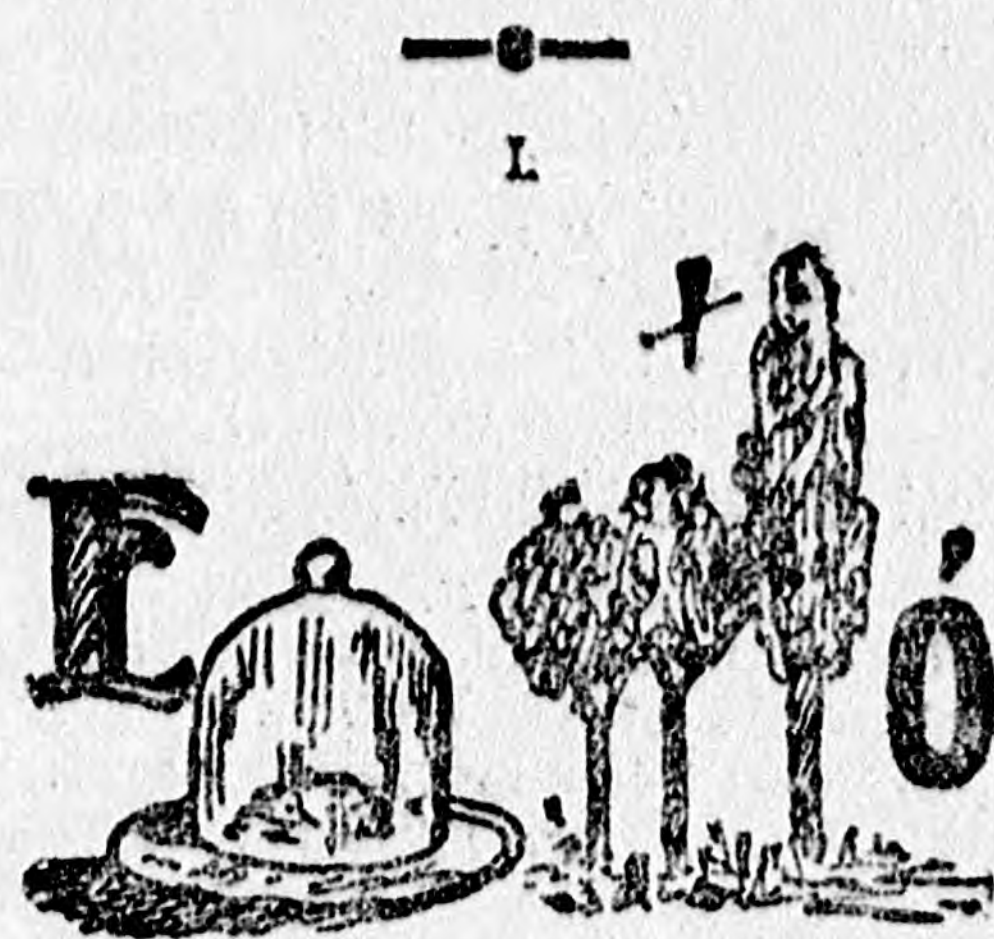
LESZÁLLITOTT ÁRAKON CSAKIS

ERDÉLYI ANTAL

BUTORÜZLETÉBEN VÁSÁROLHAT
SUBOTICÁN, SUDAREVIĆEVA 4.

A régi zálogház helyén. — Klein Géza mellett
1106

Rejtvény.

II.

Ravasz rejtvény

Ennek a rejtvénynek minden megfejtője könyvtálmalt kap, azonban csak gyakorlott rejtvényfejtők kísérletezzenek, mert ezt a rejtvényt mi is nehéznek találjuk.

A pesti lapkiadók

Légrády, Agai, Sarányi
Sebestyén, Incze és Murányi

A múlt vasárnapi számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

„Játékbank“ — „Keret anténna“

Helyesen megfejtették 13-an. Könyvtálmalt nyertek: 1. Wámoscher Vera Subotica, 2. Ingusz Gyurika Subotica, 3. Vitek Margit Crvenka.

Keresztsoros rejtvény

A múlt vasárnapi számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes: 4. Lék, 6. Neo, 8. Iga, 10. Ai, 11. Io, 12. Ró, 14. H, 16. Ló, 17. Tantalusz, 21. De, 22. Nyék, 24. Eme, 25. Zala, 27. Óriás, 28. Alapo, 29. Orr, 31. Zin, 33. Réim, 35. Iktat, 38. Móric, 40. Tó, 41. Ób, 43. Ai, 44. An, 46. Avala, 47. Kamel, 48. Le, 50. Tu, 51. Om, 52. Ai, 53. Kőltő, 57. Idősb, 60. Les, 61. Xni, 63. Ica, 64. Zerge, 66. Valko, 68. Pite, 69. Reá, 71. Orna, 73. Nő, 74. Alexandra, 77. Bő, 79. Ir, 80. Be, 81. Yg, 82. On, 83. Epe, 85. Ski, 87. Ota.

Függőleges: 1. Lé, 2. Se, 3. Ég, 4. Lion, 6. Nofesz, 7. Orlean, 8. Iszap, 9. Aida, 10. Al, 11. In, 13. Ou, 15. Le, 18. Akiba, 19. Am, 20. Szabó, 23. York, 26. Lori, 30. Rio, 32. Iv, 34. Éca, 36. Távol, 37. Töltő, 38. Miami, 39. Ráérő, 40. Tél, 42. Bau, 43. Akó, 45. Nil, 49. Eke, 52. Abc, 54. Őszi, 55. Terel, 56. In, 58. Dolor, 59. Sion, 61. Xerxes, 62. Iványi, 65. Etape, 68. Pöre, 70. Ea, 72. Oboa, 73. Ni, 75. Eb, 76. D. G., 78. Ön, 84. Pó, 86. Ka, 88. Ti.

„OBNOVA“

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG OSIJEK
ŽUPANIJSKA 59

OLCSÓN ELAD:

- 1 Büssing teherautót
- 1 hatüléses Fiat személyautót
- Öntőde formákat és modelleket
- Géptisztító kendert és egyéb tisztítóanyagot

„COMMERCIA“

TULAJDONOS: EUGEN BERL
ZAGREB, ILICA 33/III.

Ajánlkozik moratóriumok, kiegészítések és kezességek keresztfelvitelére.
GYORS, DISZKRÉT ÉS KULÁNS ELINTÉZÉS
406

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyökrakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drb nagylevélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utóvételt mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

UJ ÜZLET

Raktáron tart nagy választékban a legmodernebb női és férfi cipűket. — Mélyen leszállított árak!

NESNIDAL GYULA

Subotica, Kaszinó épület.

„ARGUS“ Általános Információsiroda BEOGRAD

JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megőv kétes tövetelesekkel és vesztésegekkel
ARGUS összekötteléseket szerez vásárlóképes házakkal
ARGUS kivitelei lehetőségeket teremti
ARGUS olcsón, redlisan és biztonságos végző takarmát
ARGUS közli a külföldi szállításokkal
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hiteltudósító előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Távíratcim: ARGUS—BEOGRAD

Eladó ház vendéglővel

mely áll két lakásból, minden mellékkelhelyiséggel, kamra, istálló, disznóólból. — Ugyanott

8 kapa szálló

teljesen beültetve, gyümölcsfákkal elutazás miatt
ELADÓ

II. PLEBANIJSKA ULICA 9.

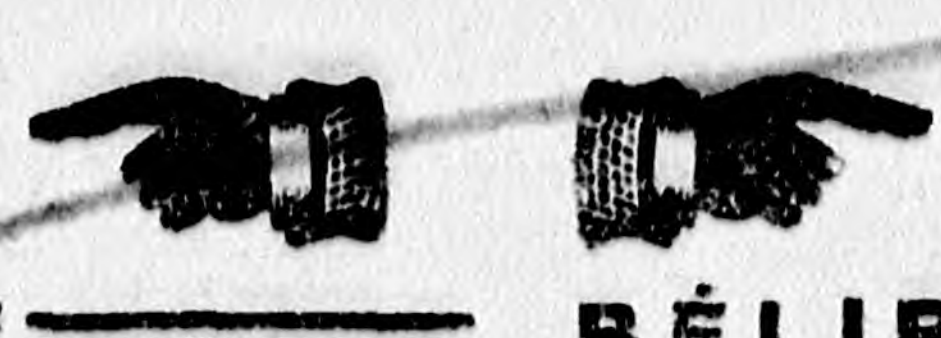
Novisad központjában, a legforgalmasabb utcában
nagy üzlethelyiség kiadó

A helyiség 19 m. hosszú és 6.25 m. széles, nagy portállal és két utcai kirakattal. Ezen helyiségben azelőtt több mint 30 évig söresarnok volt és hasonló célra ma is felhasználható. Alkalmos továbbá irodahelyiségnek vagy bármilyen áruüzletnek. A helyiséghez pinca, padlás és néhány mellékkelhelyiség tartozik. Esetleg maga a ház is eladó, amely esetben a vevő még egy kisebb portálos és két kirakattal rendelkező helyiséget is nyer.

Komoly érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz:
Dusan S. Monasević Novisad, Pašićeva ul. 23.
1035

4 órától este 7-ig **zongora és ének mellett táncolva** kellemesen töltöheti el az idejét a **Steiner** cukrászdában — kedden, csütörtökön szombaton és vasárnap **TELEFON SZÁM 206.**

Szárazbél

ISMÉT KAPHATÓ

I-a	60 dinár	100 méter
II-a	50	100
III-a	40	100

BÉLIPAR R. T. SUBOTICA

Az Ön kocsija 1926

6/30 PS — 1 1/2 liter henger
„STEYRWERKE“ VEZÉR-
 KÉPVISELETE
Ferrum D. D. Zagreb
 ZAGREB, Mažuranićev trg 3/a.
 BEOGRAD, Skopljanska ul. 18.

Szeplők, májfajok, pörpörés k. arcbőrhámias és minden egyéb arcbőrszifonosság ellen ezidőszert a legjobban bevált szor a

CREME DARUVARY

megőrzi az arcbőr lágyágát, rugalmasságát és üdeségét. Kapható a készítőnél

BLUM GYÓGYSZERTÁR, SUBOTICA

VISZONTELADÓK:

Stara-Moravica: Kapornyai Illés. Horgos: Pintér József. Vel.-Kikinda: Danič István. St.-Kanjiza: özv. Strausz Mihályné. Temerin: Péter Mátvás. Petrovac: Kisgeczi János. Ilok: Ovári Péter. Pašičovo: Roginer István. Zebalj: Janković Veselin. Kovin: Mita Benda. Bajmok: Braun György. Martonoš: Abramović Svetozar. Beli-Monastir: Ignjatović Stojan. N.-Kanjiza: Brojićin Mirko. Alibunar: Stein Emmanuel. Stanišić: Kass Rudolf. Jaša Tomić: Kalmán drogeria. Ada: Kohn Sámuelné. Mel: Nikola Kuškuć. Horgos: Reisz Antal. Kneževi-Vinogradi: Csapó Aladár. Senta: Ormos drogeria és Hermann Rosenfeld. Batina: Varga András, Tóth Mihály és Horváth Lajos. B. Petrovoselo: Stevan Vujčín.

9893

RÁDIOVAL AZ EGÉSZ VILÁGOT!

Rádió-készülékek elsőrendű anyagból, a híres „Radiofre quenz” és „Radio-Amato” németországi gyárakból, melyek- kel lakásán bármely időben hallgathat hangversenyeket, operákat, közszerepléseket az egész világból. 1 lámpás készülék egész Európára 800 dinár, 3 lámpás készülék társaságok részére 2500 dinár. Nyilvános koncertek részére szolgáló nagy készülék 4 lámpával 3000, 5 lámpával 3500 dinár. — Kérje ingyenes illusztrált árjegyzékemet. Radio-üz. Đorđe Blažek Beograd, Karađorđeva 27.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI! Redőnytulajdonosok figyelmébe MEGNYILT az Első Subotica Redőnyjókartartó Vállalat MEGSZÜNIK

minden eddigi baj és kellemetlenség, mely eddig a redőnyöknél előfordult. Fenti vállalat ügyvezetője minden redőnytulajdonost személyesen fog meglátogatni. Felvilágosítással szolgál.

KOCSIS JÓZSEF

géplakatos, Paja Kujundžićeva ulica 22. szám.

LOKOMOBIL-WOLF

160/200/230 HP

kitünő állapotban, újabb nagyobb gép felállításra folytán

ELADÓ

Üzemben megtekinthető március végéig

„ROSA” GÓZMALOM, VRPOLJE Vasútállomás Strijovnja-Vrpolje (Szlavónia)

CERTUS HIDEGENYVIPAR

Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviselője:

PRANDELL RUDOLF ÉS FIA

Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (Fő) ucca

Certus hideg enyvpor a jelenkor legjobb enyve, minden tekintetben felülmúlja a táblaenyvet.
Certus kötőereje a legnagyobb és abszolút vízálló.
Certus nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól enyvezni.
Certus hideg vízben oldható, a fát sem kell enyvezéshez melegíteni. Fátanyagot takarít meg.
Certus minden kulturálisan kiszorítja a táblaenyvet, mert előnyeit a modern ipar felhasználja.
Certus asztalos-, esztérgályos-, bútortermékben, vagongyarakban nélkülözhetetlen.
Certus az egyetlen enyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.
Certus mint erős és vízálló enyv a legjobb minden épület- és bútorasztalos enyvözésnél is.
Certus használata a leggazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg enyvmaszsa! Fátanyag nem kell.
 Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni.

417

FIAT 509

6/25 HP, 4 ülésel, 4 kerékfékkel, az ideális vojvodina tura-autó és az összes többi FIAT típusok

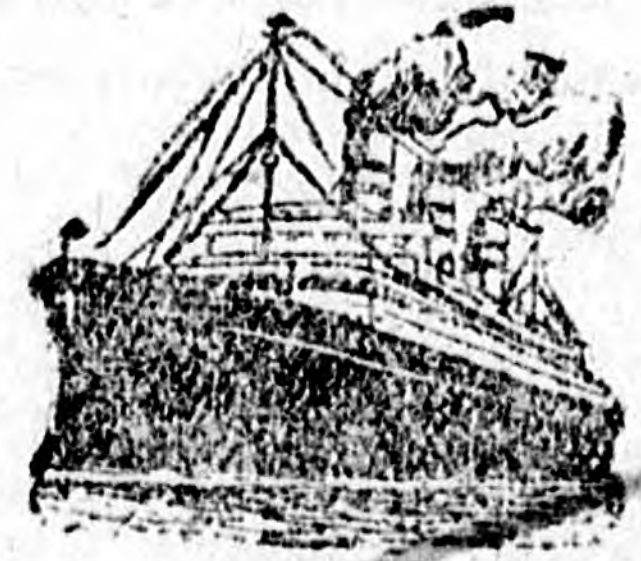
nagyon
 leszállított áron,
 legkedvezőbb fizetési
 feltételekkel

raktáron és azonnal szállíthatók
 FIAT képviselőnél

„AUTOMOBILIA”
 SUBOTICA, SKADARSKA UL. 7.

„VESNA” HAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

S U S A K

Rendszeres személy és áruforgalom

DEL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA

1.60 szeres hajózási vállalat, melynek hajói hivat kikötőből indulnak. — ESB-ebb felvilágosítással szolgál: ALDAN SZVETISZLAV váli Osziote VELIKA-KIKINDA.

ELSORENDU 1925. őszi fogásu új sósheringek

5/600, 1/1, 1/2, 1/4 tonnákban

logolcsóbban, azonnali szállításra kapható

„KALLA” halkonzervgyár
 VELIKA-KIKINDA

Sürgőnycim: KALLA. — Telefonszám 9.

A vojvodina képviselőik:

Géeszér Árpád, Veliki-Bečkerek
 Werheim Dezső, Novi Sad
 Trafikant Gábor Subotica.

6000

dinár segélyt fizet tagjainak szülés esetén az
Első Vojvodina Szülészeti Egyesület.
 Tagokat állandóan felvesz Trumbićeva ul. 3. sz. a. iroda helyiségében.

Vidéki tagokat felvesznek a következők:

Horgoson: Timár adólistát, községháza. Martonošon: Dušan Vasić nyug. közs. pénztáros és Nikola Milinović aljegyző. Sentán: Kopasz Kálmán kántor. Molon: Géza Ambrus tanító, Adán: Huszág Dezsőné asztalos. St.-Bečején: Komenda János nyugalmazott tanító. Semborban: Magyar István, Mrazovićeva ulica 12. Kulin: Váradi Gyula nyug. tanító.

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA ŠENOJE UL. 19. TELEFON 436.

Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

680 Kg TISZTA BUZASZEM

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértő bizottság előtt után-csépeltettünk. **PÉNZ, TIDŐT és MUNKÁT** takarított meg a

DOBKOSÁR-BETÉTLÉC alkalmazásával. Kérdésküldésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD NOVISAD Zetjanička ulica 118. — Telefon 281.

ZSÁKI PONYVAI ZSINEGI SZALAY ÉS TÁRSA

Subotica, Ciril-Metod tér 20 (Lifka mozi mellett). — Ajánl: komlós zsákokat, kárpitos cikket és az összes len és juta árut NAGYBAN előnyös áron.

KICSINYBEN

GIPSZ

TRAFIKANT GÁBOR SUBOTICA

Telefonsz. 4-65. Sürgőnycim: Trafikant Subotica
A „Sana“ d. d. Blagaj, gipszgyár vojvodinai képviselője, előnyában ajánl, vagontételeknél közvetlenül a gyárból, kevesebb vételnél a suboticei raktárból szállítva:

- Dental gipszet (fogorvosok részére)
- Alabaster „ (tégla gyárak részére)
- Special „
- Forma „
- Estrich „
- Stukatur „
- Baugipsz (építő-gipsz)

50 kg-os papír- vagy jutazsákokban és 125/130 kg-os hordókban. 10947

Kérje mindenütt a világhírű
„TOBLER“ (Bern - Svájc)
csokoládé, kakaó, cukorka
gyár mányait

S. H. S. vezérképviselőt és lerakat:

„OBOROT“

Béograd, Kafeginje Ljubica ul. 15 Telefon 31-89
Kérjen árjegyzéket!

Melyik orvos

társulna a fogászat folytatása céljából fogtechnikussal, aki 15 éves nagyvárosi praxissal és komplett felszereléssel rendelkezik.

Ed. Gärtner, Brünn, Skorpka 4.

Jótállás a biztos eredményért!!

REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskek.

Viszonteladók:

- Szobotica Herzi drogeria
 - Kurtos Mi os vegyeskereskedés
 - Ada W lf Soma vegye kereskedés
 - Araš (Torontal) Veselinov gyógyszertár
 - Bajmok B assa Bertalan
 - Baš-Petrovoselo Kolofon Károly gyógyszertár
 - Čantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
 - Crvenka Schumacher Z ltán gyógyszertár
 - Galgony Toth L jos vegyeskereskedés
 - Novisad Dimov S N. főlerakat
 - Kosta Zivojinovic drogeria
 - Mašić gyógyszertár
 - Pr ić Emlit vegyeskereskedés
 - Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszertár
 - Szombor R ut kay Kálmán Karaj org e uica 8.
 - Senta Bánffy Gyula gyógyszertár
 - Glücksthal Zoltán gyógyszertár
 - St.-Kaniža Domokos János gyógyszertár
 - Veliki-Bečkerak Kov es drogeria.
 - Vršac Florin G. és Fiai vaskereskedés
 - Baltinci Ehenspanger Jean vegyeskereskedés
 - Vinkovci E sens Ador Adolf veg kereskedés
 - Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
- Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.
Irtásokat felelősséggel vállalunk. 1044

Elsőrendű idej, egészséges hercegovinai

dió

csak nagyban kg-ként 8.50 D-ért kapható

Heuduschka és Hermann
cégnél Subotica 1055

Első és másodrendű

bükkhasábtüzfát

dorongfát prima száraz minőségben, továbbá bükkfaszenet szállít vagontételekben a legolcsóbb napiárak mellett.

MAVRO ALTHEIM
PODRAVSKA SLATINA (SLAVONIJA)

Földeladás

Somborban, a város közvetlen közelében, Sikara erdő mellett, a sikarai vasúti állomással szemben lévő, körülbelül 25 kat. holdat kitevő egytagban lévő első osztályú szántóföldemet szá lási épületekkel előnyös feltételek mellett örök áron eladom. — Ertekezni lehet a tulajdonossal

STEVAN POLZOVIĆ sombori lakossal Sombor Kralja Petra ulica 12. 891

NAGYBAN

KICSINYBEN

„VIKTORIA“

VARRÓGÉP KERÉKPÁR GRAMMOPHON

üzlete Kralja Aleksandra ulica 6. Nagytrafikál szemben.

A világhírű Phönix varrógépek, Dürkopp Dianna kerékpárok Columbia Grafonolák, legjobb gramfonlemezgyárak vezérképviselője

Kérje árjegyzékünket vagy mintaküldeményünket.

Február 1-én a Zrinski trg 2. és Paje Kujundžićeva ulica 2 alatti helyiségek megzúnnak.

NE DOBJA EL

KIÉGETT IZZÓLÁMPÁJÁT, MERT CSEKÉLY RÁFIZETÉSSEL

1057

UJAT KAP

Műszaki Vállalat Novisad

Kralja Petra ul. 26.

HÁZ MINT NYEREMÉNY!

A Földmivvelésügyi Miniszter ur 1925. dec. 9-én 46806/I. sz alatt két határozatával a Prvo Zagrebačko Radničko Društvo (Első Zagrebi Munkásegylet) házsorsjáték sorsolási napját

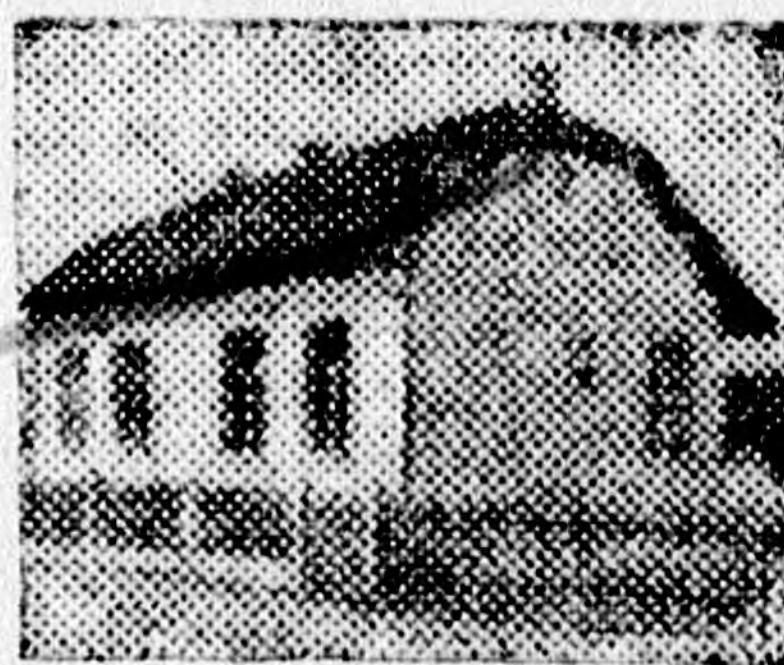
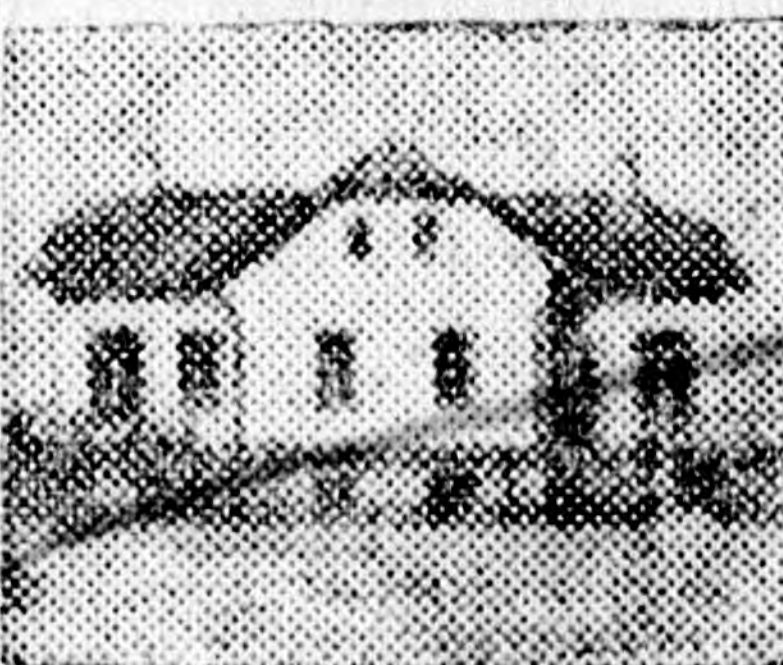
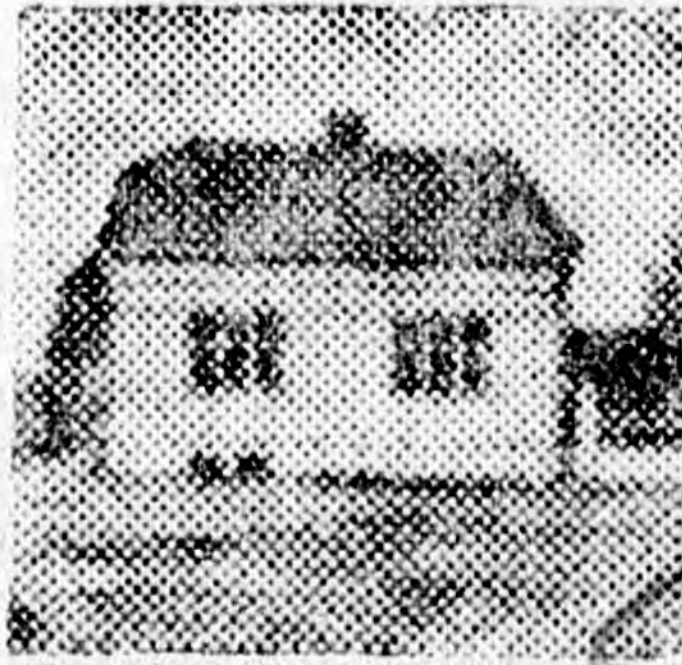
1926. május 1-re

engedélyezte.

1. nyeremény

2. nyeremény

3. nyeremény

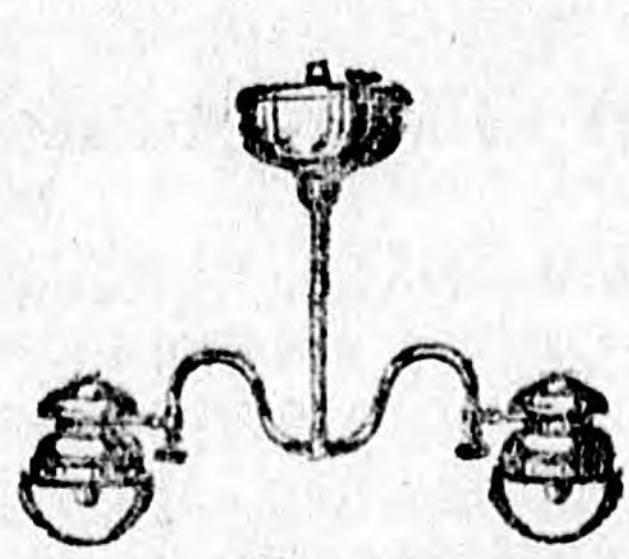

Minimálisan az modernus a házak nagy része. — Zagrebben, a Prvo Pom nyereményen kívül még 10 tárgy, arany- és ezüsttárgyak, 5 kerékpár, porcellán- és üvegedények kerülnek kiosztásra mint melléknyeremények. Mint 101. nyeremény kerül kiosztásra az egylet védnökének

Öfelsége I. Aleksander királyunk

ajándéka egy gyönyörű szép avanyóra. — Kibocsájtva 35.000 sorsjegyet egyenként 50 D. árban. Igyekezen mindenké a sorsjegyet megvenni, mert 50 dinárért házigazda lehet. Aki sorsjegyet önt nem venni, vagy száza ék mellett azok viszonteladását vállalja, forduljon a központhoz Zagreb, Josip Franz Opava, Nadbiskupski trg 11-1, vagy a novisadi felelősítőhöz I. Marinellohoz, Novisad Pr. morska 20.

848

„HASAG“

PETRÓLEUM GÁZLÁMPÁK

100-3000 gyertya fény erősségben.

Különleges kidolgozású halászlámpák.

PETROPLIN

Zagreb, Draškovićeva ul. br. 58.

Működésért szavatolunk.

Robbanás kizárva.

Petróleum-bűz kizárva.

képviselőket keresünk.

767

Kaie illatszertár

ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladónak árendemény. Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.

Vidékre is küldünk
utánvételt.

LALKOVIČNÁL

szenzációs leltározás utáni árak!

500 dináron felül ren-
delésnél szállítási díjat
nem számítunk.

LALKOVIČ közismert üzlete mindig a legolcsóbb volt, de a mostani hihetetlenül olcsó árakra **FELHÍV-
JUK AZ OLVASÓINK KÜLÖNÖS FIGYELMÉT! HOGY HASZNÁLJÁK KI A KEDVEZŐ ALKALMAT**, amely január
25-én kezdődött és csak a leltározás tartamára lesznek érvényben.

**KÜLÖNÖSEN ARRA FIGYELMEZTETJÜK AZ OLVASÓKAT, HOGY A TOLONGÁSOK ÉS A HIÁBA VALÓ
VÁRAKOZÁSOK ELKERÜLÉSÉRE AJANLATOSAK A BEVÁSÁRLÁSOKAT KORA REGGEL, VAGY A DÉLI NYITÁS
ALKALMÁVAL ESZKÖZÖLNI.**

Nagy tétel tiszta gyapju crepp-szövet, gyönyörű színekben, dessinált, 80 cm széles, eddig 75— most 35— din.
Nagy tétel tiszta gyapju crepp-szövet, gyönyörű színekben, dessinált, nehezebb áru, 90 cm. eddig 90— most 45— din.
Nagy tétel gyapju Caro-szövet, 100 cm széles 45— din.
Nagy tétel tiszta gyapju sima crepp-szövet, minden színben, 100 cm széles 40— din.
Nagy tétel tiszta gyapju seviot, minden színben, 100 cm 35— din.
Seviot szövetek, csak sötét színben, tiszta gyapju, 130 cm 55— din.
Pupelin-szövet, nagyon finom, minden színben, sima 115 cm széles 65— din.
Marocain-szövet, sima, nehéz, minden színben, 120 cm széles, ezelőtt 120 most csak 75— din.
Gabardin-szövet, sima, nehéz, minden színben, 130 cm széles, eddig 140 most 80— din.
Caro-szövet, legfinomabb, 130 cm széles, gyönyörű színekben, eddig 180 most 100— din.

Az egész ország beszerez-
heti szükségletét LALKO-
VIČNÁL utánvételes pos-
tacsomagok útján.

A meg nem felelő árut
saját költségünkön vissza-
vesszük.

Selymek

Selyem crepp-georgette, 100 cm, egyes színek 35— din. (Fehér
és fekete nincs.)
Selyem pupelin, gyönyörű anyag, szépen esik, minden színben,
100 cm széles 45— din.
Selyem crepp-de-chine minden színben, métere 45— din.
Selyem crepp-de-chine minden színben, nehezebb áru 60— din.
Selyem marocain, fekete, fehér és minden más szín, 100 cm szé-
les, reklámciikkünk eddig 100 most 60— dinár.
Tiszta selyem pajet, gyönyörű, nehéz, fekete, fehér és minden
más szín, métere 80— din.
**Nehéz selyem moare, a mi legnagyobb reklámciikkünk, fekete,
fehér és minden más színben, különösen estélyi ruhákra és
minden más divatcélra és kalapokra is használható, 95 cm,
eddig 300 most 150— din.**
**Nehéz selyem felöltőnek, fekete és harna, 100 cm széles,
ezelőtt 400 most 200— din.**
A vászonárakra felhívjuk figyelmét, most van a legjobb alkalom,
hogy a szükségletét olcsón beszeresse.

Asztali vászon

Párnaathuzatra legerősebb métere — — — — 18— din.
150 cm finomabb „Lilijana“ — — — — 25— din.
140 cm legjobb kelengyének — — — — 32— din.
200 cm paplanra — — — — 35— din.
200 cm finomabb „Lilijana“ — — — — 40— din.
200 cm legjobb „Lilijana“ Rumburgi kelengyének — 55— din.
220 cm két személyre — — — — 40— din.
220 cm finomabb „Lilijana“ — — — — 45— din.
220 cm legjobb „Lilijana“ a la Rumburgi — — — — 65— din.

Fehérmű vászon

80 cm széles nagyon erős — — — — 9:50 din.
80 cm vékony vászon, fényezetlen „Lilijana“ No. I. — 11— din.

Harisnyák

Egy partie női cernaharisnya fekete és színes
párja 13— din.
Női flórharisnyák, legjobb, párja 30 din.
Női selyemharisnyák, párja 35— din.
Férfi harisnyák, közönségesek, párja 7— din.
Férfi harisnyák, nagyon finom sima, 10— din.
Férfi harisnyák, színesek, 13— din.
Férfi harisnyák, színesek, jobb minőség, 20— din.
Férfi harisnyák, sima flór 25— din.
**Etamin törülköző nagyon finom, darabja 25— din.
Sima törülköző, 40— din.**
Egy partie férfi gyapju strapaszövet, 140 cm széles,
méterje 60— din.
Egy partie gyapju férfiszövet, finomabb minőség,
130 cm széles, 100— din.
Egy partie finom férfiszövet, ezelőtt 250— din.
Egy partie legjobb angol férfiszövet, ezelőtt 400—
most 250— din.
Velour deliu sima és kockás 90, 100 és a legjobb
150— din.
Karakul és szilkin 120, 150, 250, 500— din.

Barhetok

Barhet „Bebe“ keskeny, métere 5— din.
Barhet alsóruhára, sima, kék, vastagabb, 66 cm szé-
les 10— din.
Flanel barhet, barna színű 12— din.
Barhet, házi, rózsaszín, piros, kék csikokkal alsó-
ruhára 12—
Sima flanel minden színben, 70 cm széles 16— din.
Flanel barhet gyönyörű színekben, mosható, métere
most 16— din.
Flanel legjobb minőségben 80 cm széles, gyönyörű
színekben ezelőtt 36 most 24— din.
Finom barhet, pótolja a szövetet, ezelőtt 36 most
24— din.
A legjobb házibarchet, csikos, jól vattázott, minden
színben 13— din.
Pick barhet fehér 16—22 dinárig.
Legfinomabb barchend snirban 28— din.
Fenti árak részletfizetésnél is érvényesek.

Részletfizetésre, továbbá hadikárpótlási kötvény
és egyéb értékpapírok zálogbavételére, továbbá
állami tisztviselőknél váltóra, három aláírással

75 cm alsónadrág vászon nagyon erős „Lilijana“ No. I. 13— din.
80 cm minden célra alkalmas, középsűrű, legerősebb — 13— din.
80 cm finom puha vászon — — — — 14— din.
80 cm fehérmű vászon, legjobb — — — — 15— din.
80 cm „Lilijana“ batiszt, selymes fényű — — — — 16:50 din.
90 cm ágyneművászon, legerősebb — — — — 18— din.

Vásznak

Opálbatiszt, fehérműre, finom 75 cm — — — — 18— din.
Opala legfinomabb, minden színben 100 cm — — — — 26— din.
Molbatiszt, tuffnis, himzett, függönyre és takaróra
reklámciikkünk 130 cm — — — — 24— din.

Sefirek

75 cm sefir szép színekben — — — — 10— din.
80 cm legerősebb kreton sefir — — — — 13— din.
80 cm fehér sefir, csikokkal — — — — 13— din.
80 cm sima sefir, dessinálva, legjobb — — — — 16— din.
80 cm batiszt sefir, legfinomabb — — — — 20— din.

**Egy parti férfi fehér ing, piké és damaszt mellrészsel, selyem-
fényű, minden számban darabja 65 dinár.**

Egy garnitúra ágyhuzat, egy asztalterítő és két ágyterítő 350— din.
Egy garnitúra legjobb szakard 400— din.
Egy garnitúra legfinomabb damaszt 550— din.
Egy garnitúra gobelin 600— din.

Nagy takaró 95— din.
Takaró, legfinomabb, pompás színekben 160— din.
Gyapjutakaró 250—350— din.

„Borsalino“ kalap, modern facon, minden színben, darabja 210— din.
Egy partie strapaharisnya, erős, szürke, párja csak 9— din.

**Atlasz ágyterítő két személyes, legjobb, minden színben, métere
190— dinár.**

több óra való lefizetésre is árusítunk, kamat
nélkül.

**Szővepamutot, legfinomabb angol, fehérített és fe-
héritett ajánlunk szövetkezeteknek és más
fogyasztóknak és pedig:**

Sárga fehérített No. 10. 25 okánként csomagja 2
oka 130— din.
Sárga fehérített No. 12. 30 okánként csomagja 2
oka 140— din.
Sárga fehérített No. 14. 35 okánként csomagja 2
oka 150— din.
Sárga fehérített No. 16. 40 okánként csomagja 2
oka 155— din.
Sárga fehérített No. 18. 45 okánként csomagja 2
oka 165— din.
Sárga fehérített No. 24. 60 okánként csomagja 2
oka 190— din.
Fehéritett No. 24. okánként 60 csom. 2 oka 190 din.
Fehéritett No. 32. okánként 80 csom. 2 oka 230 din.
Szövetkezeteknek a fenti árakból engedményt
adunk. Kereskedők is vásárolhatnak a fenti olcsó
árakon de csak készpénzfizetés ellenében.

Žarko S. Lalković i Brat

Központ: Beograd, Telefon 17-80.

Fiók: Požarevac, Telefon 71.